رفیق خالد

صافیه آلدانما، اینانما، قانما...

استانبول
کتابخانهٔ حلمی ، باب عالی جاده‌سی
اورخانیه مطبعه‌سی
۱۳۳۵

صانعه آلهنا، ابناؤنا، قاتلنا...

هر حق محفوظدر

رفیق خالد

صافین آلدانما، اینانما، قانما...

صافین آلدانما ، اینانما، قانما — اورته‌ده قباحتلی یوق — دوغریسنی بندن دکله‌ییك — افندیلر نره‌یه ؟ — آرتق دونکز، کوزلریمز یولده قالدی — تدقیق سیئات — ایره‌نمکه، یوتقونمغه دائر — ئوشومکه، ئوربرمکه دائر — قیلغه ، قیافته دائر — آلیش ، ویریشه دائر — رچلسز رمضانه ، شکرسز بابرامه دائر — اسپانیول نزله‌سنه دائر — تنبللکه ، اویوشوقلغه دائر — طالعه ، قدره دائر — اوجوزلغه ، بهالیلغه دائر — کیدیشه ، کلیشه دائر .

استانبول
کتابخانهٔ حلمی ، باب عالی جاده‌سی

۱۳۳۵

اورخانیه مطبعه‌سی

Okuyan S.Muhammed Kayaalp

سوکیلی رفیق خالده

آیینهٔ دوران نه کوستریيور ؟ !

ظاهر پرست اولمه ! . یاقین کور ، یاقین !
یزیدك قورنازی علی کورونور .
آمان چارپیلیرسك ؛ کندینی صاقین !
اوغورسز منافق ، ولی کورونور !

چارشی‌ده ثولکه‌لر آلوب صاتان وار .
معرفت کوستروب فیلی‌یوتان وار .
عقلنی بکه‌نوب قفا طوتان وار ،
فسنی اکدکجه کلی کورونور !

بلا ، اله کیرمز بر مندیل کیبی ؛
باشه‌ده طاقیلماز قرانفیل کیبی .
بو بلا اویله‌که ـ قوجه نیل کبی ـ
رحمتی کورونمز سیلی کورونور !

مقصده یاقلاشدق ؛ یوق اشتباهم ! .
ـ لکن بونده بنم نه‌در کناهم ؟ ! ـ
قومشونك طامنه چیقسه‌م ، ـ اللهم ! . ـ
توران باغلرینك کلی کورونور !

بر سورو مهدی وار ، شیمدی اورطه‌ده ؛
قلاغوز چوغالدی ، کمی ورطه‌ده ! .
سرخوشلق ایسته‌مز ، چونکه خارطه‌ده
ترکستانله بایقال کولی کورونور !

قادر قهاره بن ایشانیرم :
هم اونی هریرده کورور ، طانیرم .
بوتون بو عزیزلك اوندن صانیرم ،
هر ایشده هپ اونك الی کورونور !

حکمی یوق ، نه خائن نه صادقلرك ،
نه مخالف ، نه‌ده موافقلرك .
قیامت کونده منافقلرك ،
آلننك یازیسی جلی کورونور !

هی رضا ، بوناصل حکمتدر ؟ بیلمم ! .
عقلا کچینیر بر سورو سرسم .
بویله هنکامه‌ده ـ بن ظن ایدرسه‌م ـ
عقللی اولانلر دلی کورونور .

رضا توفیق

صاقین آلدانما ، اینانما ، قانما

أوت ، صاقین آلدانما ، اینانما ، قانما ؛ بودنیا حیله، خدعه دنیاسی ... اولا چوبان کورونوب باشه‌کچیورلر، صوکرا قورت اولوب سـوروبی یوتویورلر ؛ صلح ایله برابر اوکمزه ینه بر پولتیقه‌جی قومپانیاسی چادیر قوروب پارا دولابی اوینایه‌جق، کوشه‌ده بوجاقده قالان سـیاست خوانندەلری طوپ طوب اولوب حریت شرقیسی اوقویه‌جق، عدالت مانیسی چاغیره‌جق، پارسا طوپلایه‌جق ؛ یکی یکی حقه‌بازلر توره‌یوب: « نه‌سحردر، نه‌کرامت، أل چابوقلغی معرفت! » دییه‌رك آووجمزده‌قالانی‌ده قاپه‌جق، کلاهنه‌قویه‌جق؛ خلاصه عینی پاندومیا، عینی‌دالاویره، عینی قاشقاریقو ! .. صاقین آلدانما ، اینانما ، قانما : نه‌عاشقك سـازینه ، نه‌مبعوثك سـوزینه ، نه‌حاجینك لافنه ، نه‌پاپاسك پوتنه ... بنم هپسندن آغزم یاندی، هپسندن صدقم صیریلدی. ینه بری چیقه‌جق : « مساوات ! » دییه هایقیره‌جق، بش سنه صوکرا چاملیجه‌دن قاکلیجه‌یه قادار اراضی آلوب ألمالی بندینی کندینـه حوض یاپه‌جق ، خلقی صوسز بیراقه‌جق .. ینه بری توره‌یه‌جك: « عدالت » دییه ایکلیه‌جك، ایرتسی کونی خرمنلر یاقه‌جق ، چیفتلکلر باصـه‌جق، آدملر آصه‌جق ! .. ینه بری

كله‌جك : « حريت ! » ديبه باغيره‌جق ؛ صوكرا آغزيمى ديكه‌جك ، ألمى باغلايه‌جق ، صيرتيمه بينوب كيفنى كتيره‌جك ! سنه نه « فاضل محترم » لر كله‌جك ، نه « قهرمان حريت » لر توره‌يه‌جك ، نه « اب مشروطيت » لر دوغه‌جق ... صاقين آلدانما ، اينانما ، قانما ؛ اون سنه‌در آلديغك درسلردن حالا اوصلانمادكسه آدام اولاجغك يوقدر ، يازيقدر سكا .. نه يكى فرقه‌لره اينان ، نه‌طاتلى اميدلره قاپيل ، نه‌عايدن فايده بكله ، نه‌وليدن أييلك أوم ... أسكى حمام ، أسكى طاس ، أسكى نالين ، أسكى طرز ... ظن ايتمه‌كه قاطير دوغورور ، قيصير أمزيرير ، قرق بيللق يانى ، كانى اولور ... ملت عشقنه يايا كزه‌رز ديبه كليرلر ، صوكرا باب عاليدن نافعه‌يه قادار اوتوموبيله بينرلر ؛ صو ايچرز ، ديرلر ، شامپانيايه قانمق بيلمزلر ؛ قولوبه‌يى كنديلرينه چوق كورورلر ، برآز كچنجه سرايلره صيغمازلر ، بو كون شهره اشك صيرتنده كيررلر ، يارين تختروانله چيقارلر ... باقالم ينه نه‌تويسزلر چوللانه‌جق ، نه‌سونه‌يه‌لرسيوريله‌جك ، نه‌صولوجانلر ييلانلاشه‌جق !...

صاقين آلدانما ، اينانما ، قانما : طاتلى لافه ينه اوكسه كبى طوتولورسك ، سيران ، ديبه يوله چيقار ينه زندانلره صوقولورسك !..

اون سنه‌در نه‌لر كوردك نه‌لر !.. مكرسه داغه چيقمشلر ، باغه كيرمك ايچون ... بايقوشى قاچيرمشلر ، يوواسنه كچمك ايچون ... استبدادى ييقمشلر ، ميدان بولمق ايچون ... صيرما صاچليلر كل چيقدى ، بادەم كوزليلر كور ... پاراده كوزم

یوقدر دینلر قارونه دوندی، هارون بیلدکلریمز حجاجی کچدی! آرتق قورو لافه آلدانما، ساخته ایشه اینانما، شوکا، بوکا قانما ... کورك کیدیره جکز دیرلر، پوستکیکی چالارلر؛ تاج قویه جغز دیرلر، کلاهی قاپارلر؛ دوست کورونورلر، جکریکی یاقارلر؛ کوملکی آشیروب حاصیرلره صارارلر، « هایدی، یورو! » دییوب اوکه قاتارلر، صوکرا برر برر صاووشوب آتشه سنی آتارلر ... اعیانی ده بویله، مبعوثی ده، معاذالله ... حرب آچیلیر، الده شاق شاق حقه باز یاماغی کبی:

« پك کوزل افندم، اویله درافندم، مناسبدرافندم!»؛ صلح کورونور، قیر قهوه جیسی کبی: « آغام، بویوروك! »؛ اتحاد حکومتی کلیر، همان حمام ناطیری کبی: « سنبلمسك سن بنم، بن سنکم سن بنم! » مانیسنی اوقور؛ مخالفلر کچر: « جبکنم دالده قالدی، کوزلرم یولده قالدی! » تورکیسنی چاغیریر! بوکون آلمان مداحیدر: اون پاره ویر سویلهت، یکرمی پاره ویر صوصدور ... یارین انکلیز دوستیدر، بیرایی بیراقیر، ویسکیه دادانیر. بویله قرارسز، مسلکسز رجالی آلده رافه قوی! مطبوعات درت سنه در وزیر کوکلی أکلندیرمك ایچون مخصوص تربیه اولمش بر اوسطه پاپاغان کبی خوشه کیده جك اوچ جمله طوتدوردی ایدی: یاشاسین محاربه، آفرین هینده نبورغ، ظفر نهائی!... شیمدی ده اویله، ینه اوچ جمله: یاشاسین مصالحه، آفرین ویلسون، صلح منفرد ... ذاتاً غزته جیلر مقبوله کچسین دییه کندی قافالرینی یان طرفه بیراقمشلر، پاشامزك باشنی طاقینمشلردی؛ هرباش مقاله صانکه انور پاشانك باشندن

چیقاردی... باقالم بوندن صوکرا کیمك قافاسنه ده‌نك یازاجقلر، کیمك آرابه‌سنه بینوب نه‌تورکیسی چاغره‌جقلر ...

صاقین آلدانما، اینانما، قانما ... یالان دولان ماقارالری ینه صاغیلمغه باشلانه‌جق، ینه‌آلمزده کیلر قاپیلوب ده‌وه‌یاپیله‌جق؛ طوقلر چکیلوب برآزده آچلر یالانه‌جق ... بو ایشك کنهی بودر! پولیس ظن ایده‌جکسك، حرامی چیقه‌جق؛ نعمت دییه کیده‌جکسك، طوزاق چیقه‌جق؛ ملك کورونه‌جك، شیطان چیقه‌جق ... کوزیکی آچمازسه‌ك ینه یومورطه‌لر جیلق چیقه‌جق!

خلاصه آرتق هرصقاللی‌یی باباك صانما، هرلافه قولاق آصما، قابادایبلغه یکون طوت، أفه‌لکه قاپیلما ... بونم سکا باش نصیحتم:

کوزیکی آچ، آیاغی ته‌تیك آت، ینه آلدانما، اینانما، قانما! ...

اورته‌ده قباحتلی یوق !..

غالبا بو محاربه‌یه بن سبب اولدم ، مملکتی بن باتیردم . . . اورته‌ده قباحتلی یوق ! کیمی کورسه‌م « سویله‌دمدی امادیکله‌مه‌دیلر ! » یاخود « ایلك کونندن بری باربار باغیردم ، قولاق آصمادیلر ! » دییور ؛ مکرسه هرکس محاربه‌یه علیهدارمش ؛ مکرسه هرکس محاربه علیهنده بربرینی ایقاظ ایتمش ؛ مکرسه هرکسك مقصدی ، املی ، غایه‌سی صلحمش ... حرب اعلان ایدیلیر ایدیلمز ماوزه‌رلر قوشانوب حدوده قوشان و «اردهاندن سلاملر » کونده‌رن شواسکی جمعیت خفیه کاشفی وحرب زنکینی مبعوث یوقمی ، اوبیله صلح پرورمش ؛ مکرسه جمله عالم حربه دشمن ، صلحه تشنه وحکومتك حرکتندن غیرممنون ایمش... اعیان‌ده حربی ایسته‌میورمش ، مبعوثان‌ده... بنم بیلدیکم، تکیه‌ده ذکر ایدن درویشلر کبی هپ بر آغزدن : « های های ! » چکن اونلردی ؛ آلقیشلامادقلری نه غالیچیا سفرلری قالدی، نه بولغار تصحیح حدودلری ... حکومت اونلره : « آچیك آغزیکزی ، یوموك کوزیکزی ! » دیمشدی ؛ آغزلرینی دیو کبی آچدیلر . کوزلرینی صیم صیقی قاپادیلر، « غوی غوی جانم!» ترانه‌سیله حرب سیاستنك آردنده تام درت سنه قصیده

اوقودیلر . شیمدی باقییورم ، صانکه بونلر او آدملر دکل :

— بیتیردیلر بزی ؛ چوق سویله‌دك اما قولاق اصمادیلر که..

دییورلر ؛ آ کلاشیلان قولاقدن قولاغه سویله‌مشلر، آغزدن آغزه قونوشمشلر ، ایچین ایچین دوشونمشلر ... بزم خبریمز اولمامش ؛ فقط بنم بیلدیکم اویرلرده یوکسك سسله، کرسیده قونوشولور ، اعتراضلر آچیق یوروتولور ؛ فکرلر سربستجه سویله‌نیلیر . مادامکه مملکتی آلی باغلی ، کوزی یومولو آتشه آتیبورلردی ، نه‌دن بش، اون سس یوکسلمه‌دی ؟ نه‌دن بش، اون یومروق کوستریله‌دی ؟ شیمدی سویله‌مك مهارت دکل ، اونی بنم سوت نینه‌م‌ده یاپار ، آغا بابام‌ده یاپار ! ...

حالا بو مجلسی ملت مجلسی یرینه قویوب‌ده کیدوب اعتمادرأیی آلان حکومتك عقلنه شاشایم . بکا قالسه‌یدی اورایه اعتماد رأیی آلمغه دکل ، اوروپایه اعتماد ویرمك ایچون: « آرتق قاپایك آغزیکزی ، آچیك کوزیکزی ! » دیمکه کیدر ، بو قهوه دوکوجینك « هینق » دییجیلرینی باشمدن صاواردم .

أوت ، نفرندن پاشاسنه ، خدمه‌سندن مدیرینه، مبصرندن مدرسنه قادار هرفرد ، مکرسه محاربه‌یه دشمن ایمش . . . بنم خبرم یوق ؛ ظاهر، بکا امنیت ایدوب سویله‌مزلردی: «بوحربجو بر آدمدر ، قیلیچ اویونی ، طابانجه شاقاسنی سوه‌ر ، قان دوکمکه تشنه‌در ، حرب اعلان اولونه‌لی بری‌ده داتاً آلمان پروپاغاندامی یاپییور ، مصری ضبطدن ، هندی فتحدن دم ووروبور . یاننده قونوشمایه‌لم! » قراریله بنی فکرلرندن خبردار ایتمزلردی ... حتی ساده خبردار ایتمه‌مکله قالمازلر ، غالبا بنی

آلداتمق ، آووتمق ایچون اوله‌جق : « شویله باطومدن کیرر ، باکویه بر اوغرار ، اورادن بر قول قازانه ، بر قول‌ده افغان اوزرندن هندستانه اوزانیر ، شرق حدودلرمزی بویله‌جه که‌نیشله‌تدکدن صوکره بری طرفده‌ده مصرله طرابلس غربی تکرار أله کچیروب روم ایلیده کوملجنه و اسکچه‌یی یکی خریطه‌مزه صوقار، قریمه استقلال ویروب موسقووادہ برده رسم کچید یاپدقدن صوکره استانبوله دونرز ! » دیرلردی . بوتون بویله دیین آداملر شیمدی بنی کورنجه :

— ناصل برادر ؟ کوروبورسك یا، دیدکلرم بر بر رچیقدی!

دییورلر ، صانکه عکسنی سویله‌مشم کبی بنم یوزیمی حجابمدن قان بورویور ، اونلر ایسه سوزی چیقان آداملره مخصوص برکبرلی یورویشله بوبورله‌نه بوبورله‌نه کچوب کیدییورلر ...

دیدم یا ، غالبا بو محاربه‌یی بر بن ایسته‌مشم ، تك باشمه بر بن یاپمشم ! اورته‌ده قباحتلی‌یه بکزر کیمسه‌یی کورمیورم .

کیمنه حالا : « مسندلردن مسند بکن » دییورز ، کیمی حالا حرب زنکینی، فابریقه‌سنی ایشلتمکله مشغول ! کیمندن حالا فکر صورویور، عقل دانیشیورز . اونلرك برنبذه عقللری اولسه‌یدی حربه کیرمزلردی . مشهور حکایه‌در: هانی دکرمنجینك بری محاربه‌یه کیدرکن ألی بیشتوولو تورك بکنه ایمره‌نمش، اونی یرینه براقوب جنکه کندی کیتمش‌ده صوکره قاقاسندن وورلمش ، هکیملر باش اوجنده استشاره ایدرلر ، « بینه دوقوندیسه تهلکه‌لیدر . » دیرلرمش. اوزمان حریف یرندن دوغرولمش:

ســ مراق ایتمه‌ییــك افنــدیلر ؟ دیمش ، بنم قافامده بین نه‌آرار ؟ بینلیسی دکرمنده قالدی !

ایشــته اوحکایه ، ها اونلردن فکر صورولمش ، ها بنم کیجه‌لك کلاهمدن ... کوره رنك ، صاغره آهنك صورولورمی؟ بز آلمانیــانك جاقاســنه طوتولدق . ویلهلمك بیچقین اداسی ، طوســون طوری یوقمی ؟ آغزیمزك صویی آقدی ؟ پهلوان پیشنده کیدن محله چوجوغی کبی یالین آیاق ، باشی قاباق ، آلده یوق ، صیرتده یوق ، آرقه‌سنه طاقیلدق ، دنیایه‌میدان‌اوقودق. شــمدی جمله‌سی صالح پرور ... مشهور حکایه‌در : نصرالدین خواجه برکون اشکنه چالی ، چیرپنی یوکله‌مش ، کویه دونرکن « عجبا ، دیمش ، شوکا برآتش ویرسه‌م طوتوشورمی ؟ » همان چوبوغنی اوزاتمش ، درحال قورو دالار آتش آلمش ... بیچاره مرکب صیرتنده‌یانغین ، صاغه صوله‌قوشار ، نه‌یاپه‌جغنی بیلمزمش. خوجا بونك اوزرینه مرکبه خطاباً آرقه‌سندن هایقیرمش : عقلك وارسه دوغرو کوله قوش !

دیمش ... عینی ایش ؛ هیــچ اصلسز ، کیف ایچون بزی بویله حرب آتشنه یاقانلر شیمدی آردیمزدن :

— عقلکــز وارسه دوغرو صلحه قوشیکــز !

دییورلر . أوت ، اورته‌ده قباحتی اوســتنه آلان یوق ؛ شویله‌برآز دوقوناقلیجه‌می‌یازدك : « عیب ، شیمدی صیراسیمی؟» اعتراضی حاضر. جانم ، بنم یازمام صیراسز اولویورده اونك حالا میدانده قولتوق قابارته قابارته کزمه‌سی نه‌دن صیرالی صاییلیور؟ دیدم یا ، غالبا بومحاربه‌یی بن آچدم ، یتمش دوله بن‌میدان

اوقویوب مملکتی بوحاله بن کتیردم! اورته‌ده قباحتلی‌یی آکدیرر بر آدام کوره‌میورم ...

کیمی کورسه‌م قرق ییللق صلح پرور ، کیمه صورسه‌م آنادن دوغمه حربه دشمن، کیم قارشیمه چیقسه جدبجد مصالحه طرفداری ... یاهو شو محاربه‌یی یاپان ، یاپدیران کیم ؟ جمله عالم أزلدن آلمانیایه علیهدارمش؛ هم مملکتده نه‌قدرده چوق مخالف وارمش ! سکسان دانه‌سی آیاغمه دولاشیبور، اطرافمده دونویور.. آه ، بوانسانلر ! کل‌ده بو مملکتده فرقه ، جمعیت یاپ؛ اعضا کی قوش سوتیله بسله‌سه‌ك بر کره صارصیلدکمی ، کوبره اوزرنده أشینن سرچه سوروسی کبی بر آنده اوچوشوب داغیلیورلر.. اویله حاله کلدم که سوقاغه چیقوب‌ده بیلدیکه راست کله‌جکم ، یالان ، دولان دیکلیه‌جکم دییه جانم أویمه قاپانمق ، قاپیمی اورتمك ایستیور ؛ حوادث آلمغه احتیاجم اولمسه ألمه غزته آلمیه‌جغم ؛ اسکی آغزه یکی طعام، حرب یایغره‌لرینه صلح ترانه‌سی یاراشمیور. المدن کلسه « ظفر نهائی » یی قوللانمش اولان هرغزته‌جی‌یه شیمدی جزا اوله‌رق « صلح منفرد » ترکیبنی برملیون کره یازدیرردم . خوش اونلرك یاننده سوز باشقه‌لرینه دوشمیوریا ، حالا حرب هنکامه‌سنك او شعورسز مطبوعات جمعیتی صلح دورینك‌ده یارداقچیسی اولمق ادعاسنده . . هانی قصاب تکه‌لری واردر ، سورونك اوکنه دوشرده چنغراغنی صاللایه صاللایه قویونلری ساخخانه‌یه کوتورور ، تام ایچری کیرنجه شوبله بر صیچرار، کوشه‌ده‌کی بوکسکجه‌یره چیقوب کندیسنی ایسقارطه‌یه چیقارر ، وظیفه‌سی اودر . بو مطبوعات جمعیتنك‌ده وظیفه‌سی

او ایدی ، جنك چنغراغنی صـاللایه صاللایه اوکه دوشدی ، اوچوروم یولنده بزه کوسه منلك ایتدی . دها دون، بن آلمانیانك فرانسـه ده کی کری حرکتندن تأثرله بحث ایدرکن اونلر بیق آلتندن کولوب أکلنه رك :

— آ صافدل ، دییورلردی ، بو، هیندنبورغك برپلانی چکیلوب چکیلوب بر طوس ووره جق ، پارسی چوکه رته جك !

بر طوس ییین وار اما فرانسه دکل ...

یاهو، نه اولور ، بر کیشی میدانه چیقسه ده : « أیی ایتدك ده حرب ایتدك ! » دیسه ... فقط — آچیقجه سی — بو طرزده نه صلح ، نه حرب اداره ایدیلیر.. بن نه کین کودویورم، نه خینچ چیقاریبورم . پشیناً سویله یه یم ، دوغرو لاف ایدیبورم ، غل وغش سز .. حتی شو علیهدارلق قونسرینه قاتیلمش اولمامق ایچون جانم یازمق ده ایسته میوردی اما دورامام ، بنده بوعلتدر!

بویله ، بزم یاپدیغمز کبی ، سوره صارقیته ، طارطاقلایه خیرپالایه، آل آشاغی، وور یوقاری مدنیت قورولماز !. برحکایه واردر : مرکب ، خروس ، کوپك طوپلانمشـلر ، باش باشه ویرمشلر، بو ، بویله اولماز، بریر بکنه لم، اورایی شنله ته لم، شونی، بونی طوپلایه لم ، کوی قورالم دیمشـلر ، خروس ئوته جك ، کوپك خاولایه جق، مرکب آ کیره جق ، داغلر ، دره لر سسلریله شنلنه جك وبونی دویان کله جك ، اونلره التحاق ایده جك ... موافقت حاصـل اولمش ، بر اورمان کناری سـه چیلمش ، حاضرلانمشلر . دیرکن بر تیلکی کورونمش ، خروس مسافر کلدی معناسـنده بر ئوتجه مرکب قوشـوب برچیفته آتمش ،

کوپك اوته‌دن یه‌تیشوب قویروغندن قاپمش، برقیامتدر قوپمش...
تیلکی ورطه‌یی آتلاتنجه اوزاقدن صورمش :

— سز بورایه نه‌یاپمق ایچون طوپلاندیکز ؟

— داغی شنلندیره‌جکز ! دیمشلر.

— سزده بو خوی وار ایکن کوج شنلندیررسکز ! دیمش . . .

بزده مملکتمزی بوطرزده شنلندیرمکه قالقدق؛ چیفته‌له‌یه دالایه ، وورا قیرا ... هرنه ایسه ؛ اولان اولدی ، فقط بو مملکتده صویی کتیره‌نده بر ، دستی‌یی قیران‌ده ... بوحربی اعلان وسوق اداره ایدن ذواتدن بری باقییورم مجلس اعیانی بوکونلرده تشریفات ایشلریله ، اوکه کچوب آرقه‌یه اوطورمق مسئله‌لریله اشغال ایدییور ؛ ساکن دورلرده بیله انسان پك بوش قالمالی که بونی دوشونسین ؟ بنم اولان بیتن ایشلرده هیچ مدخلم یوق‌ده‌ینه‌نه‌بیدیکمی بیلیورم، نه‌ایچدیکمی.. چیکنه‌یوب کچسه‌لر فرقنده اولمیورم ، دکل که برنجی موقعی، ایکنجی موقعی دوشونه‌یم ...

عالم ینه اول عالم، دوران ینه اول دوران! اورته‌ده قباحتلی‌یه بکزر کیمسه یوق ، هرکس صلحجو ، هرکس قهرمان حریت یرینه شمدی قهرمان صاح نامزدی ... غالبا بومحاربه‌یه بن سبب اولدم ، بن ایسته‌دم ، مملکتی بن باتیردم !

دوغروسنی بندن دیکلمه‌ییك ...

نه‌او ؟ نه‌دربو یایغارا ؟ نه اولدیلر؟ بر آوازه، چیغلق چیغلغه، غیرتلاقلرینی پاطلاتیرجاسنه ، کوبکلرینی چاتلادیرجه‌سنه نه‌یه باغرییورلر ؟ چاوب قاپدقلری لقمه‌لرینی آغزلرندنمی آلییورلر؟ آزی دیشلرینی‌می سوکویورلر ؟ چاکلرینه اوتمی طیقانه‌جق ؟ آرتق شیشینجه‌یه قادار یوتامیه‌جقلر، راست‌کلنی دالایامیه‌جقلر، کلن‌کچنه ثوره‌یه‌میه‌جکلر ... بوکامی طوتولویورلر؟ آرتق جاقالری سوکمیه‌جك، بورولری ثوتمیه‌جك، امرلری کچمیه‌جك، فرمانلری اوقونمیه‌جق ، حکمـلری یورومیه‌جك ، بوکامی قیزییورلر ؟ مملکتده حر سوروب خرمن صاووراماق، حکومتك آلتندن کیروب اوستندن چیقاماق ، ملتلری خلاج پاموغی کبی آته‌ماق جانلرینیمی صیقدی ؟... شبهه‌می‌وار ... هیچ چاپولجیلر یانغینك سوندیکنی، آق بابالر قتالك بیتدیکنی، صیرتلانلر مزارلرك قاپاندیغنی ایسترمی ؟ هیچ یکی‌چری سرکرده‌لری پادشاهك قوتلندیکنی، صویغونلرك قالقدیغنی ، آقینلرك یاساق اولدیغنی آزرو ایدرمی؟ قورت دومانلی هوایی سور، بالیق بولانیق صوده آولانیر، بال‌ته‌زه‌ك توتسوسیله آلینیر ، هیچ اونلر کونلك کونشلك هوایی دورو صویی، آچیق ایشی سه‌ورلرمی؟ یغماسز اداره، قتالسز حکومت،

افندیدن ناظر هیچ اونلرك ایشنه کلیرمی؟ ایسترلرکه ینه برطرفدن مملکتلر طوتوشسون، خزینه‌لر صویولسون، بویونلر وورولسون، قان کووده‌یی کوتورسون؛ اوته طرفدن سرایلر دوشه‌نسین، قوناقلر قورولسون، ضیافتلر چکیلسین؛ ینه قایدیشیلوب آتیشیلسین، ینه بوغوشولوب وورشولسون، ینه دوکوشولوب ایتیشیلسین... ایشته بونی ایستییورلر، بوکا چالیشییورلر، بونك حسرتنی چکییورلر!

بزه کلنجه قارا قاپلی کتاب میدانه چیقیور؛ قانون بحثی دیللرده دونویور؛ عدالت، حریت، مساوات دستورحکمنه کچییور؛ مبعوثلر آرسلان کسیلییور، کوکره‌یور؛ محررلر وطن پرورلکك شدتندن صاچلرینی، باشلرینی یولویور، قهرمان اولویور... زمان درحال نزاکت کسب ایدییور، بصیرت، تأنی، اعتدال، بی‌طرفلق نصیحتلری غیرلا! چیت اولسه قیامتلر قوپاریلیور، یان باقیلسه یایغارالر باصیلییور، حبه قبه اولییور، قرنجه ده‌وه... تأنی‌می کوستریییورز: «اویوشوق آداملر!» اعتراضی حاضر؛ فعالیته‌می کچدك: «انتقام پولتیقه‌سی!» ترانه‌سی ألده بر؛ یاشلی کلسه: «بوناق!» کنجی چیقسه: «التماس!» حرب ایتسه‌ك: بلاهت، صلح یاپسه‌ق: مسکنت؛ غلبه‌مز: تصادف؛ مغلوبیتمز: اهانت! حالبوکه اونلره کلنجه قارا قاپلی کتاب رافه قونویور، قانون حکمدن ساقط اولویور، مشروطیت آلارغایه آلینیور، عدالت آصقی‌یه چکیلییور... صوکرا بوکا مقابل مبعوثلرزیللی بنك کبی ألچیرپوب اوینایور، اعیان بوز کسیلوب صوصییور؛

زمان هر رذالتـه مسـاعد اولویور ، آتالم ، وورهلم ، قیرالم یایغارالری غیرلا !. قیـامت قوپسـه چیت اولدی دیمییورلر ، آداملر آصلسه، شهرلر یاقیلسه کیمسه‌نك برونی قانامش اولمایور. کوزلرینه قبه قادار قباحتلر حبه قادار اهمیتسز کورونویور ، ده‌وه‌کبی هورکوجلی ، تخترواتلی رذالتلر قرنجه کبی اوفاق عد ایدیلیور . قتل عامه باشلاسه‌لر : « نه مصیب اجراآت! »، چام ده‌ویرسه‌لر : « نه نزاکت! »، ماسقارا اولسه‌لر : « نه شرف! » دییورلر . کیمی مشروطیتك روحی اولویور، کیمی صاغ قولی، کیمی صول بودی ... ایکی دوزینه دولته میدان اوقوسه‌ق : « اصـابت ! » دییه پهپه‌هلیورلر ، ملتی ألی باغلی اوچورومه قوشدورورکن: « قورتولدق!» دییه‌سوینیورلر؛ دولتی دشمنلره تسلیم ایدرکن : « یکی دور ، تجدد ! » دییه آلقیشلییورلر . ألمزده بابا میراثندن آووج ایچی قادار یرله برقاچ دوزینه آدام قالدی : « تمیزلنـدك ، آیقلاندق ، آرتق سـلامت ! » دییه شنلك یاپیورلر. داياق یییشمز «غلبه» مغلوبیتمز: «طالع حرب!».

آمان اغتشاش چیقار ، آمان اختلال قوپار ، آمان صبر، تأنی ، سکونت ، بویوك ملتلره یاقیشان اعتدال ... قاریشمایك، قونوشمایك ، خیزلی یورومه‌یك، صیقی اوکسورمه‌یك؛ چوقلق اورتاده دولاشمایك ... برشی اوله‌جق ظن ایتدك .. نفسمزی طوتدق ، صولوغمزی کسـدك ، بکله‌دك . مکرسه پاشـالریمز قاچاجقمش ... اونك ایچون خلوت ایتمشز .. اورکمه‌سینلر ، اوزولمه‌سینلر دییه کوزلرمزی یومش ، سسلریمزی کسمشز.. شمدی‌ده عینی اویون .. قانونه رعایت ، مشروطیته تجاوز..

یاهو بونلر نه قانونپرست ، نه مشروطیتپرور ، نه عدالته صادق، نه فدا کارذاتلرمش. ظاهرقاچان پاشالربویو، افسون یاپدیرمشلرده بونلرك دیللرینی اوزمان اویله طوتمشلر ..

چیلدیرمق ایشدن بیله دکل !...

حضری بولسه‌قده ناظر یاپسه‌ق شیطان صایه‌جقلر ؟ نوشیروان عادلی پادشاه طانیسه‌ق حجاج دییه‌جکلر ، خاتم طائی بزدن طرفه اولسه اسمنی خسیسه چیقاره‌جقلر . بنی اومدن آلوب سوقاقلرده سورویه‌رك زندانلره طیقارلرکن قانون لافی ایدن یوقدی. طیرناقلریمی منکنه‌یه‌ویروب ده‌ریمی ده‌یوزرلرکن عدالت آدینی آغزه آلان یوقدی . بیك کیشی‌یی واپوره دولدیروب دووه ایکله‌ته قلعه‌لره قاپارلرکن مشروطیت دییه باغیران یوقدی . بزه نه یاپیلسه ، نه ظلم ایدلسه : موافق ، مناسب ، لایق ! صوکرا اوته‌دن برینه شویله دیك باقیلسه : تجاوز ، جنایت ، اختلال ، محله قاریسی تشکیلاتی کبی ، ایچلرندن بری هایقیردیمی باشنه اورتوسنی چکن کندیسنی سوقاغه دارآتیبور، باشلایورچیغلغه، چینغاره... مقصدصریح: کورولتویه کتیروب ألمزده‌کی یورغانی قاپمق ؛ سنت چوجوغنه یاپیلدیغی کبی بر پاطیردی ، بر قیامت ، شاشقینلغه کتیروب ایشی قاپاتمق !...

بن او اوستون کوری ، یاریم آغز طلعت پاشاعلیهدارلغنه، اتحادجیلق معارضلغنه عجبا قانیبورمیم ؟ حالا ایچین ایچین یارداقجیلق ، حالا سینسی سینسی مرائیلك ، حالا کیزلی کیزلی چته‌جیلك... قاچانلره حالاقاووق صالالایورلر، قاچاقلره حالامیدان

حاضرلییورلر. حالا اونلره تبصبص، اونلره ریا، اونلره مداهنه...
بن سطرلرك آلتندن محررلرك یوره کنی اوقورم ، کوکلدن
کچیریله نی سه زه رم .. حالا استانبولك ایچنده یم بکله ین حرامی
جیوجیولری وار، آناچ تخته قورولری کیتدی، فقط یاناغمزك
اوستنده حالا یاورولر ، تخملر ، سرکه لر دولو ...

دوغروسنی بندن دیکله ییك ، نافله نفس توکتمه ییك .
نه یاپیلسه به کنمیه جکلر ، نه ده نیلسه دیکله میه جکلر ، نه ایش
کورولسه ینه تقدیر ایتمیه جکلر . حکومت یان قیمیلداسا :
یایغارا ؟ صاغه دونسه : چیغلق ؛ صوله باقسه : فریاد ...
مقصدلری اینجیتمه بنی چیپانی کبی بو مملکتی ازعاج !.. اونك
ایچون کوزیمزی آچمالی، کیجه یی کوندوزه قاتمالی، کورولتویه
پابوچ ویرمیوب یورومکه باقمالی ...

مشهور مثلدر : ایت ئورور ، کروان کچر ! اونلره عناد
مملکتی قورتارمالی !...

افندیلر نره‌یه ....

ضیافت بیتدی ، فقط آغزیکزی سیلمه‌دن ، ألیکزی ییقامادن ، برده آجی قهوه‌مزی ایچمه‌دن افندیلر نره‌یه ؟...

یاز باشلانغیجنده صیرتی قارننه یاپشمش، صاری،صیصقه ، جانسز بر طاقم تخته قورولری چیقار ، ایکنه کبی وجودیمزه باطارلر ، ده‌ریمزی خاشلارلر ، قانمزی أمرلر ، صوکره‌صباحه قارشی أتلی جانلی ، ایری یاری شورایه ، بورایه قاچارلر .. غالبا شفق آتدی ، کونش دوغویور ؛ تخته قورولری نره‌یه ؟

اوجری داغ باشلرنده کوزلری آتشلی ، دیشلری کسکین، تویلری دیم دیك آچ قوردلر واردر . کوپکسز سورولره دالارلر ، قویونلری قاپارلر ، اطرافه قان ، کمیك صاچوب معده‌لری دولو، اینلرینه قوشارلر .. غالبا چوبان کوروندی ، کوپکلر هاولایور طوق قورتلر نره‌یه ؟

کدیسز أولرده فاره‌لرواردر ؛ کیلارلره کیررلر،دولابلری ده‌لرلر ، شونی ، بونی کمیروب ، صاغه صوله قوشوشوب باش کوشه‌ده کزرلر ، بر پیتیردی اولونجه ده‌لیکلره کیررلر... غالبا قوقو آلدیکز ، کدی کلیور ؛ قوجا فاره‌لر نره‌یه ؟

طول آننه‌لرك خايلاز چوجوقلرى واردر ؛ صندوقلرى قيرارلر ، پارالرى چالارلر ، بوخچه‌لرى آشيروب يهودى‌يه صاتارلر وصوكرا قورقوب سوقاق سوقاق قاچارلر ... غالبا فويا كز ميدانه چيقدى ، ياقا كز أله كچه‌جك ، زيانكار اولادلر نره‌يه ؟

ووردیلر ، قيرديلر ، ياقديلر ، ييقديلر ؛ آصديلر ، كسديلر ؛ قاصديلر ، قاووردیلر ؛ نهايت لشمزى ميدانلره سه‌ره‌رك ييلان كبى قاچديلر ؛ مملكته دشمنلرى صوقه‌رق اوستمزدن آشديلر ...

ألى صوپالى ، بلى پالالى ، كوزى قانلى پاشالر دامدن دامه نره‌يه ؟

اوزمانلر قلملر قيريق ، كوزلر يوموق ، بويونلر أكيلى ، آغزلر كليدليدى . « كل ! » دييوردیكز ، خلق قارنى يرده سورويه‌رك أزيله به‌زيله‌قوشويور ، آياقلريكزك آلتنه صوقولوب تير تير تيتريييوردى . « كيت ! » دييوردیكز ، قاپى‌يه كندينى دار آتييور ، مرديوه‌نلرى دردر دردر آتلايه‌رق جانى كوچ قورتارييوردى . سز ناظر دكلديكز ، دره بكلكى ياپديكز ... سز آمر اولماديكز ، سركرده‌لك ايتديكز ... سز واليلك ياپماديكز ، عسس باشيلق ايتديكز ... أفه‌لره طاش چيقارديكز ؛ زوربالره پارماق ايصيرتديكز ؛ چاقيجى‌يه رحمت اوقوتديكز ، قاباقچى‌يى كولكده بيراقديكز ... برآز دها كچسه‌يدى اوليا دييه « پاطرونا » لره تربه قوروب باشلرنده قنديل ياقه‌جقدق .

« مصلی » لری قهرمان بیلوب ناملرینه هیکل دیکه‌جکدك ، « صقاللی » لره جان ویروب موقعلره کچیره‌جکدك ...

« آص ! » ده‌ینجه صیرا صیرا دار آغاچلری قورولور ، « یاق ! » دینجه آله‌وآله‌و مشعله‌لر طوتوشور ، « باص ! » ده‌ینجه طابور طابور ژاندارمه‌لر ئوشوشوردی ... ألکزده زندان آناختارلری ، بلکزده اعدام ایپلری ، صیرتیکزده دار آغاجلری ولایت ولایت دولاشدیکز ؛ علی‌به چاتدیکز ، ولی‌یی باصدیکز ، احمدی قاصدیکز ، محمدی قاووردیکز ، بش سنه‌در هرطرفده قارغه‌لره انسان لشندن اوبك اوبك ضیافتلر چکدیکز ؛ آق بابالری چولوق چوجوق ئولوسیله بسله‌یوب قارتاللری آرتق آدام أتندن تیکسیندیردیکز...

مخالفمی ؟ آل آشاغی ... محررمی؟ووروباشنه... تورکمی؟ سور ئولومه ؟. رومی ؟ ایسته پاراسنی .. أرمنی‌می ؟. کس قافاسنی .. عربمی ؟ چك ایپه ... قادینمی ؟ کوندر أوه ... حیدودمی ؟ بویوروك کوشه‌یه ... کلخان بکیمی ؟کلسین یانمه... یهودیمی ؟ صور فکرینی...قالان کیمسه‌یه آت صوپاپی.. پارالری قوی جیبنه ... ایشته سزك پروغرامکز بو !

هانی قارا کوزده (قانلی نکار) اویونی واردر ، « وورك قیزلر قول دمیرینی ! » دیرلرده قاپیلر قاپانیر ، عونه ئوشوشوب آنادن دوغمه ضویه‌رق مسافری چیریل چیپلاق دیشاری فیرلاتیر .. ایشته سز بویله یاپدیکز، بوغازلری قاپاتوب ایچریده کیفکزه کیده‌نی ایشله‌دیکز ؛ کیمی مزی صویدیکز کیمی مزی ووردیکز .

آچیلیر بسمله‌سز هر صباح دکانمز
جلاد باشی قارا علی بیریمز استادیمز

لوحه‌سنی باشکزك اوجنه آصوب پالالرله، صوپالرله ایشه کیریشدیکز، سورولرله انسانلری داغ باشلرینه کوتوروب ساطورلردن کچیردیکز، بابالری، اولادلری یوقدن یره خرجایه‌رق آنادولو ایچریسنده طول قادینندن، یوقسول یتیمدن باشقه‌سنی بیراقمادیکز. نه‌اولویوردیکز؟ بوقانلی ایشکذارلقلر، بوجانوار آقینی، بوفتنه‌وفسادسیاستی نه‌فایدا ویره‌جکدی؟ نه‌قازانه‌جقدق؟ دنیایی‌می آلاجقدق، مصره سلطانمی اوله‌جق، هنده شاهمی کیده‌جکدك؟

سزك صدر اعظملقله، سرعسکرلکله، ناظرلقله کوزلریکز دویمامشدی، آ پادشاه هوسلیلری ... شامده، حلبده آز دها نامکزه خطبه‌اوقوتوب اسمکزه سکه کسدیره‌جکدیکز... یکیتلك سزده، قهرمانلق سزده، آوورت زاوورت سزده، چاقا، طور، هپسی سزده‌یدی... شیمدی بویله‌سینسی صانصار کبی طاواندن طاوانه نره‌یه؟...

أوت، نره‌یه کیدییورلر؟ محله قهوه‌سندن بر آدیمده صدارته، میخانه پیکه‌سندن بر باصیشده نظارته، طلومبه‌جی قغوشندن برحمله‌ده ولایته ایرن بوتوره‌دیلر نره‌یه کیدییورلر؟ کندیلری کورکلره بوروندیلر، ملتك دریسنی صویدیلر.. قاصه‌لرینه آلتون دولدوردیلر، بزم جیبمزه کاغد طیقدیلر؟ خلق سه‌ریل سفیل جامع آولیلرنده یاتارکن چیفتلکلر آلدیلر،

كاشانه‌لر يابديلر .. آچلقدن ئولنلرك لقمه‌سنى آغزندن چاله‌رق خاصه‌لره ضيافت چكديلر ؛ صوسزلقدن بونالانلرك دستيسنى آشيروب حوضلرينى دولدورديلر، ايچنده قايق يوزدورديلر.... خان ، حمام ييقديلر ، دار آغاچلرى قوردیلر ؛ خانمانلر سوندوروب مملكتلر ياقديلر ؛ باغ آلديلر ، ياغ صاتديلر، يوك چالديلر ، پاموق آتديلر ... نه‌چوجوق ديديلر نه‌اختيار ؛ نه‌پادشاه طانيديلر ، نه‌نظام ؛ نه‌مرحمت بيلديلر نه انصاف ... خلق آچلقدن سوقاقلرده پوستكى كميركن اونلر قوناقلرنده بلبل بينى ييديلر ، قوش سوتى ايچديلر ... آنامزه سوكديلر. بابامزى دوكديلر ؛ طيرناقلريمزى سوكديلر ؛ خلاصه باجاغندن ياقالايوب بودولتى يردن يره ووردیلر، پاچاورايه چه‌ويرديلر...

ايشته ملتى آرتق بسبتون ئولدوردكلرندن أمين اولسونلر؛ زيرا دامارلرمزده بر داملە قان ، قوللرمزده بر ذره قوت قالمش اولسه‌يدى ياقالرندن ياپيشير ، ئوجمزى آليردق ... حالبوكه قوللرينى صاللايه صاللايه، يوزيمزه توكوره توكوره كيتديلر.

عشق اولسون ! آته‌ده سزه ياراشير ؛ ميدانده .. بزده بو ئولو قان ، سزده اويامان صورت اولدقدن صوكره بركون اولور ينه كليرسكز ؛ أتكلزيكزى اوبديروب جكرلريمزى سوكدورورسكز. بز سزه : « قرق قاطيرمى ، قرق ساطيرمى؟» ديبه صوراماديق ؛ يارين سزك بزه :

— ئولوملردن ئولوم بكن !

ديمك آرتق حقكزدر. لايقمز اولان پاشالر ! طوپمزك باشنى برقيليجده چيقارمادن نره‌يه ؟...

آرتق دونوکز ، کوزلریمز یولده قالدی ...

— برمکتوبدن —

۱

أوت، ولی نعمت افندیلریمز ، الله عشقنه آرتیق دونوکز، کوزلریمز یولده ، صوك امیدیمز سزده قالدی .... مکرسه بو مملکت سزلرك یوزلری صویی حرمتنه دورویورمش ، مکرسه سزك قدرت وکمالکزدن ایشلر اوقادارمکمل کورولویورمش؛ مکرسه دیشلری قیریق، ویدالری سوکوك ، هرطرفی چوروك اولان بو چرخی چه‌ویره‌بیلمك ایچون قان ایله یاغلامق وسزك اللریکزی قوللانمق لازمش ... بزه سز لازم ایمشسکز ، آرتیق بونك خلافنی کیمسه ادعا ایده‌مز . بزی آرقه کزده یتیم ، یوقسول بیراقدیکزده نره‌یه کیتدیکز ؟ مال وجانمزی ایللر ألنه تسلیم ایدوب‌ده نه‌یه اوزاقلاشدیکز ؟ الآن سزی مبعوث چیقارمق صورتیله جان وکوکلدن قوللقلرینی، کوله‌لکلرینی اثبات ایدن صادق، وفاکار آداملریکزی نه‌یه بیراقدیکز ؟... سز کیتدیکز کیده‌لی استانبول باشمزه زندان اولدی ، اماظن ایتمه‌ییکز که یالکز بزم باشمزه ... مخالفلره‌ده اویله : جمله‌عالم

غیبوبتکزله نالان وپریشان ... حالمزه سوقاقلرده کوپکلر کولویور ، قووقلرده بایقوشلر قهقهه ایدییور ، دلیکلرده ییلانلر ایصلق چالییور. ماتی ماسقاره اولدق.. مملکتك طبیعی وصناعی نه‌قادار قوتلری وارسه عزیمتکزك تأثیریله تعطیل حرکت ایتدی : تونلك قایشی قوپدی ، یوکسك قالدیریمه طیرمانمقدن باجاقلریمزده درمان قالمادی ... تراموایلر ایشله‌مز اولدی ، صباح آقشام طابان تیمکدن خلقك آیاقلرینه صولر دولدی ... تره‌نلر دوردی، قارتال ، پندك اهالیسی ساحللره ئوشوشوب قضازده‌سیاحلر کبی افقده‌واپور دومانی بکله‌مکدن خراب اولدی ... ألکتریقلر شمشك کبی بر چاقییور ، بر سونویور ، غاز اوچ یوزه دایاندی، بزلرده‌ده بوتون بوحاللره دایانه‌جق حال قالمادی .. دور فخیمانه‌لرنده وثیقه اکمکی لاتی لوقوم شکریمش ؛ شیمدی او نعمتلری خاطرلادقجه ذهنمزدن فرانجه‌لا کچمش کبی آغزیمز صولانیور، یوتقونیورز. کچن کون برلقمه قوپارایم دیدم ، ظن ایتدم که ئولدم‌ده آغزیمه طوپراق دولدورویورلر، دیشلرم کسمه‌دی که ... نفسم طیقاندی، اولدیغی کبی یوتمغه مجبور قالدم .

وقتیله عاجزلری هندی بسلرکن بیچاره حیوانلره قابوقلی جویز وکره‌میت پارچه‌لری یوتدوروردم ؛ ظاهر بوکون اونك جزاسنی چکییورم؛ حقمده قصاص واقع اولدی .. آه‌سزلردن، حقی پاشامزدن ، بویوکلریمزدن واز کچدك ، نره‌ده کوچوك افندیمز ؟ شیمدی‌یه قادار ، أمینم ، نه‌یاپار ، نه‌ایدر ، ینه‌خلقه بش، اون درهم یاغ، شکر لطف ایدردی. باری اوامدادیمزه

یتیشسه یدی .. مملکتك خیرینه کیجه لی کوندوزلی نارکیله آلده چالیشمقدن قیرلاشان اوفیضناك صاچلری کوزیمزك اوکنده جانلانیور ، جانلانیورده فیض وبرکت تمثالی اوکنده آچ قالمش قحطزده لرکبی بزلره ناله وافغان ایتدیریور . بویله کیدرسه یهودیلرك قدسده کی آغلامه طاشی کبی بزلرده جمهور جماعت برکون مرکز عمومینك باغچه دیوارینه دیزیله جك ، غائب ایتدیکمز حکومت ایچون قانلی کوز یاشلری دوکه جکز ؛ فقط ، غالبا ، مخالفلرده برابر ...

یا صوسزلغه نه دبیه لم ؟ یقینده غاز ایله چشمه صویی عینی فیئاتده صاتیله جق ؛ بك اوغلنك آپارتمان اهالیسی کیر ، پاص ایچنده ، یوزلرنده ایسدن وزیفیردن برر قارا ماسکه سوقاقلرده اویله دولاشیورلر ... خوش ، اوخ اولسون اونلره یا ... سزه علیهدار لقلرینك الله بوصورتله جزاسنی ویریور ، یوره کلرینك قاراسنی یوزلرینه ووریور ! بلامی دیدیکز ، محنت ومشقتمی ؟ غیرلا ... اسپانیول نزله سی ده صانکه سزك جبر وقهریکزدن ثورکمشدی ؛ سزلر اونی بیله ثورکوتمشدیکز ؛ ایکی جانباز بر ایپده اویناماز فحواسنجه دور قاهرانه کزده آنجق سینسی سینسی ، ثورکه ك ثورکه ك ایش کوره بیلیوردی . شیمدی میدانی بوش بولدی ، مقاملریکزه قاعد اولدی ؛ برآی آیچنده عنهامنها اوچ بیك معصومك باشنی ییدی ؛ داها بکامی دیمیور . سزلردن باقی قالان نفوسی ده او سیلوب سوپوره جك ، آنجق اوندن صکره باوولنی صیرتلایوب صدراعظمه ده علی الاصول مکتوبنی بیراقوب اویله کیده جك ... قافقاسیاده بلکه بولوشورسکز . اصل

حكومت شيمدى اسپانيول نزله‌سنده ، او حكمران؛ خلفكز او اولدى ، بوتون آنادولى‌يى قاصوب قاووريبور ... فقط دقت‌ايديبورم، اوده بزمله، تجدد فرقه‌سيله چاليشيور، بى‌طرف آداملرله اسكى مخالفلره، برده نان‌ونعمتكزله پروورده‌اولوب‌ده صوكرادن نانكورلك ايدن كيمسه‌لره مسلط: عليهكزده‌ديوان عالى تقريرى ويرن ذاتى الى‌الابد صوصدوردى . آه ، دها اولدن نيچون اونكله اوزلاشيلامامشدى ؛ محمد چه وسائره كبى چوق ايشيمزه يارايه‌جق بر سيما ايمش ... شيمديلك بوراده بزم طرفمزدن، استانبول محافظلغنى وپوليس مديرلكنى بوخسته‌لق ياپيور ؛ عينى جسارت ، عينى جرأت : آوه‌روفه بيله كيردى، وقتيله عزمى بك‌ده روس واپورلرينه اويله كيرر، ايسته‌ديكنى اويله چكر كوتوريردى . خلاصه كنديسنده اميديمز چوقدر؛ أك فعال اعضامز ميانه قيد ايتدك ؛ سزى قيصقاندير مق ايسته‌ميبورم‌اما طوغروسنى سويله‌مكدن‌ده كنديمى آلاميبورم: غالبا كرك نام دولتلريكزى ، كرك قولرا وطاعونى صولده صفر براقه‌جق، اجراآت خصوصنده هپكزى‌ده فرسخ‌فرسخ كچه‌جك ، اسمى دنيايى تتره‌ته‌جك !

سزه برآزده مبعوثلرمزدن معلومات ويره‌يم :

دور فخيمانه‌لرنده اخفشك كچيسى كبى باش صاللايان‌اونلر يوقمى ؟ الله ايچون فداكار وسزلره جان وكوكلدن صادق آداملرمش ؛ ايچلرندن دونه‌ك پك آز چيقدى ؛ قابينه‌يى‌خلق واجانب نظرنده دوشورمك ايچون ألارندن كلنى ياپيورلر ، روم مبعوثلرك قارشيسنه كچوب : « قابارامازسك كل هندى ،

طلعت کوزل ، وه‌نیزه‌لوس چیرکین ! » دییه اللهك کونی صاتاشییورلر ؛ ارمنیلره‌ده بوغا قیزدیرر کبی قیرمزی بیاضلی بایراق صاللایورلر. مجلس هار ، کور ایچنده ... کوروله‌جك حال ؛ اولی سینك اوچسه دویولوردی ، شیمدی حافظ عاشر غزل اوقوسه ایشیدیلییور .

دیدم‌یا ، دنیانك نظامی سزك وجودیکزله قائم ایمش ، چوبانسز سوروبه ، سوروجیسز بارکیره ، مبصری قاچمش مکتبه دوندك .. مبعوثلر ده‌لیشمن بالی ییمش کبی هپسی بردن جوشدیلر ؛ تقریر تقریر اوستنه چاباليیورلر ، الا بزم سابق یاوری کورسه‌کز ، مبارك ماکنه کسیلدی ؛ کونده بش ، الی اون استیضاح تقریرندن آشاغی ویررسه راحت ایده‌ییور . خلاصه وکلایی تیرتیر تتره‌تدیلر ، بسبتون شاشقینه چه‌ویردیلر ، برعفو قانونی چیقارتدیرامادیلر ... البته ، عودت فخیمانه‌لرنده غیرتلرینك درجه‌سنه کوره مظهر مکافات اوله‌جقلردر ؛ بوکا کندیلری‌ده ازهر جهت أمیندرلر .

یالکز ، بنم قناعتمه قالیرسه ، مجلسه پك‌ده کووه‌نمه‌مه‌لیدر ؛ مبعوثلرده فسخ قورقوسی ، وکلاده عدم اعتماد اندیشه‌سی اولدقجه هرایکیسی‌ده بویوك ایش کوره‌مزلر ؛ هرایکیسی بربرینك قارشیسنده قورقاق بازرکان کبی یوفقه یوره‌کله دوروبورلر . حتی بوکونلرده بن براوزلاشمه حالی بیله سه‌زییورم ، غالبا اویوشدیلر ، بربرلرینك جانلرینه قییمیه‌جقلر ، سزك عودتکزه قادار أل برلکیله ادارهٔ مصلحت ایده‌جکلر ... سعیلری مشکور اولسون ؛ صاقین تشریفکزده ناظرلره بدمعامله‌ده بولونمایکز ،

زوالليلردن هيچ فنالق كورمه‌دك ، آغزلری وار ؛ ديللری يوق؛ اونلر قانون فدائيسی... قانون ديبورلر قانون ايشيديبورلر، قانون بوسفرده حضر كبی امداديمزه يه‌تيشدی ... تكرار حكومتی أله آلنجه ، چوق رجا ايده‌رم ، قانون نامنه بر آبده ركز ايده‌لم ؛ بن رسمنی بيله دوشوندم :

برقورت قوزويی پارچالامش بيركن چوبان كنارده موال اوقويور ... غايت خوش اولور ؛ باب عالی آولوسنه ديكه‌رز . هرشيئه اينانيردم امابزی قانونك قورتاره‌جغنه عقلم ايرمزدی... يوق ، الله ايچون سويله‌مه‌لی، جانمزی اوكا بورجلی‌يز، بويامان دالغه‌يی‌ده اونك سايه‌سنده آتلاتدق !

خلاصه ايشلريولنده... يارينكی مكتوبمده بشقه‌جه تفصيلات ويره‌جكم ؛ سز كوكلكزی فرح طوتمغه باقيكز ، أكنده ، صوكنده ينه مرامزه ايره‌جكز. باقی وار اوليك، صاغ اوليك ولی نعمت افنديلريمز !

٢

أوت، دونكی مكتوبمده يازديغم كبی، ينه تكرار ايديبورم، آرتيق دونوكز ، كوزيمز يوللرده قالدی ... بودفعه اويله باب عالی باصقينلرينه ، طابانجه‌يه ، قاپانجه‌يه لزوم كورميورز؛ نه‌زمان ايستسه‌ك ، تره ياغندن قيل چكر كبی سهولتله ، شو چلبی ذاتلری موقعلرندن آييريرز ، ويق بيله ديمزلر... فقط بريكيلر اولماسه ! انور پاشامز، طيقی ، اوپك بكزه‌ديكی ناپوليونك ألبه

آداسندن دونوشی کبی ، بر کون قاییقله کلوب ایسترقارا ده کیز، ایستر مرمره ساحلنده‌کی چیفتلکلرندن برینه یاناشسین واوکنه چیقان خلقه کوکسنی آچوب :

— ایچکزده پاشا کزه قورشون آته‌جق خائن کیمدر ؟

دییه بر دفعه باغیرسین ، کافیدر ، یورویوب کچسین، اهالی یولنه سجده ایدر . صاقین او اجزاخانه، بانقه وسیغوریطه آدلی فرقه اسملرینه باقوب‌ده ئورکمه‌ییکز؛ ظنمه قالیرسه‌ـ برمعتاد‌ـ نظامنامه یاپمق ورئیس انتخاب ایتمکله مشغولدرلر؛ زواللیلر اون سنه‌در ذاتاً هپ‌بونی یاپارلر وباشقه برایش‌ده یاپاجقلری یوقدر؛ زورله دکل آ، براونی بیلیورلر ؛ حکومته کچمك نره‌ده؟ کندیلرینه داها برر دام آلتی بولامادیلر . شرفورود فخیمانه‌لری اوزرینه هربری برده‌لیکه قاچارلر، میداندەقالان شاشقینلرینی‌ده بز طوپلارز ، اولور ، بیتر ...بدری وعزمی بك برادرلریکزده بو فکرده‌در، اکثریا طوپلاشوب قونوشویورز ، أمین ومحفوظ یرده‌درلر ، مراق بولیورمایکز ، کندیلری فوق‌العاده مطمئن ومستریحدرلر ؛ اجراآت حکومته قهقهه انداز شطارت برحالده زمانی قوللایورلر؛ بندن صاقلایورلراما بعضی کیجه‌لری کیدوب پولیس مرکزلرینی‌ده تفتیش ایدوب اوامرلازمه‌ده ویردکلرینی تخمین ایتمکده‌یم . بش سنه‌لك درسلردن عبرت آلمایوب‌ده ینه حکومته بر « بویوك قابینه » کتیرمك صافدلکنده بولنان مخالفلرك الیته والبته مملکت دیزکینلرینی أللرینه آلمغه حقلری اولاماز ؛ « کور اولدرکه دوشدیکی قویویه بر دخی دوشه » دیرلر . اونلرده بوعقل وارایکن عینی قویویه بردفعه داهادکل،

عمرلری وفا ایدرسه بیك دفعه داها دوشرلر، مادام الحیاة قووا کبی قویوایچندن قورتولامازلر. غوی غویجیلر بیله هیچ اولمازسه اوکلرینه بر کوزی کورور آدام کچیرلر ، اللرینه برر ده کنك آلیرلر ... بونلرده نه رهبروار ، نه دستهك ؛ کوزلرینی یومشلر، هربری بر طرفده ، باشقه قاپی چالوب باشقه نغمه‌لر اوقویه‌رق کیدییورلر... بزلر حقیقةً طالعلی آداملرمشز؛ فقط برجهتدن ده متأسفم ، ایستردم که خصملریمز بزه لایق ، زورلو وشدید کیمسه‌لر اولسون ... مع الاسف پك یوموشاق ، پك یوفقه شیلر؛ اونلرك بوصافدللکی غلبه‌لریمزك قیمتنی غائب ایتدیرییور.. خانملرله طاولا اوینار کبی مارس بیله یاپسه‌ق ذوقنی دویمییورز والسلام !

حقیقةً سز نه‌درایتلی ، نه‌داهی ذاتلرمشسیکز ؛ اویله چردن چوپدن ، شیطان مناره‌سی ، قاطیر طیرناغی، قپلومباغه یاوروسی کبی علی العجائب ، نظرلق طاقمی کبی آداملردن قابینه یاپمقده بحق اصابت ایدییورمشسیکز ، اوزمان بز ، جاهللر بونی تنقید ایدردك ؛ وکلا آره‌سنده آدلی ؛ صانلی انسانلر کورمك ایستردك؛ توبه‌لراولسون ، ناه ، ایشته نمونه‌سی میدانده اکثریسی کللی فللی ، نامللی شهرتلی آداملر ، نه یاپدیلرکه ... سز هفته‌ده ایکی دفعه بیله طوپلانمازدیکز ، فقط یدی دوله پارمق ایصیرته‌جق ایشلر بجرردیکز ؛ بونلر اللهك کونی اجتماع ومذاکره حالنده‌لر ، مجلس وکلا اسکی عجملرك آتشکده‌سی کبی هیچ‌ده داغیلمایور ، باب عالینك اوکی اوپرا تیاتروسنك قاپیسی کبی دیزی‌دیزی اوتوموبیل دولو ، کیجه یاریلرینه قادار

قوریدورلر پرشعشعه ... بدایتده بز بیله برایشلر دونیبور دییه مراقه دوشدك ، خاجانلی ساعتلر کچیردك ، صوکرا باقدق که عینی ایش ، عینی بویوك قابینه ؛ حتی دهـا بویوکی : « معظم قابینه » :

مجلس اومجلس ، می او می ، ساقی اوساقیدر ینه

باجاقلریمزی اوزاتدق ، راحت بر اویقویه واردق. تحف دکلمی ، علیهمزده‌ده اولسه ـ ظاهر آلیشمیشز ـ بز اجرا آت ایستیورز . مثلا شوکومور مسئله‌سی . . . انسان قالقارده بر دفعه ارکلی‌یه‌قادارکیدیویرر ، نه‌اولور، جانم، یلکنلی‌یه بینه‌جك دکلسك ، یایان یورویه‌جك دکلسك ، قارا ده‌کیز آدامی همان یوتماز آیرنده برتحقیقات یاپیك... دورآصفانه‌لرنده اولسه‌یدی شیمدی‌قوجه‌بر واپورحاضرلانیر، توقادلیانك بوفه‌سی‌طوتولور، ارباب‌سیف وقلمدن برپارلاق‌موکب‌آلایی قورولور،اوحوالینك ایچینی ، جیجینی چیقاریلیردی ... هم ایش کورولور، هم نام آلنیر ، هم‌ده بش ، اون محررك قورصاقلرینه پیشمش بیمك کیرردی .

غزته‌لره باقمایکز ، بیغکزك‌اوجنی سه‌زسه‌لر همان آغزی ده‌کیشدیرزلر. هم برقسمی‌ذاتاًسزلره‌اولان ارتباط‌واخلاصلرینی اویله اثبات ایتدیلرکه ـ دوغروسی ـ بوقدر فداکارلقلرینك مکافاتنی درحال ، هم‌ده اك پارلاق بر صورتده کورمزلرسه بزم‌بیله خاطریمز قالیر. تخصیصات‌مستوره فصلنی بعدماامرلرینه مهیا بولوندورمق ایجنابات قدر شناسیدن اولور . مقاله‌لرینه صوقوشدوردقلری اویاری آشکار مدحلریکز ، ایلله حکومتی

خالصانه تنقید وایقاظ ایدر کبی کورونوشلرنده‌کی مهارت الحق مظهر تقدیریکز اولمغه لایقدر . اولو اورته مخالفلره کلنجه ، آرتق بودفعه اشدعقوبات ایله جزالاندیریلمه‌لری وجوبی آشکاردر. آغاجده قارپوزه باق محررینك اوموزلری اوستنده طاشیدیغی قارپوزك ناصل قان قیرمزی اولدیغنی قریباً کندیسنه اثبات ایده‌جکز ، اوشیمدیلك ، اوکندن ، آردندن بی خبر سووه دورسون... برصیچرارسك چکرکه،ایکی صیچرارسك چکرکه؛ بو دفعه قورتولامازسك ! همان الله‌اوکونلری کوسترسین...«صباح» غزته‌سی اولماسه، واللهی، عالم‌سزی واتحادجیلری اونوتاجقدی.. رجا ایده‌رم آرتق فیلسوفه‌ده یوزویرمه‌یکز، ایشیتدیکمه نظراً «اجرا آت ، اجرا آت ! » دییه آرقداشلرینك ایکی آیاغنی بر پابوجه صوقییورمش ؛ خوش بزده علیهنده آزمی بولونیورز:

فیلسوفك کندیسی ناقابل اصلاح ایکن
قالقار اصلاح ایتمکه زعمنجه حال عالمی

طرزنده طوتدورویور ، آغزدن آغزه سویله‌مه‌دیکمزی بیراقمییورز . کیمه طرفدارلق ایدییورسه‌ك بیلکزکه ضررسز آدامدر، کیمك علیهداری ایسه‌ك أمین اولیك که مضردر . بو منوال اوزره آری کبی ، کیمندن بال آله‌رق، کیمنی صوقه‌رق چالیشییورز .

آرتق دونوکز ، کوزلریمز بولده قالدی... یرلیسی یابانجیسی، قادینی ارککی ، چولوغی چوچوغی، سقطی صاغلامی، حاجیسی خوجاسی ، اتحادجیسی ائتلاجیسی ، هپسی ، هپمز سزی

بكليورز؛ اوت كليكز، ذاتاً هپمز يرمزده يز، مواصلت فخيمانه لرنده كوره جكسكز كه استانبولده وولايتلرده دكيشمش برشي يوقدر، كأن الآن حكومت المزده در ؛ كأن نه ارمنى قتالى يابلمش ، نه حرب غيب ايدلمش، نه كيمسه نك برونى قانامشدر.. مبعوثان رئيسندن طوتوكزده حمالر كهياسنه قدر هپسى بزمكيلر . . . ايسته ديكمز دقيقه ده حكومت بزمدر، كندى الله قويمش كبى بيليورم ؛ بوكا امين اولوكز ، يالكز ، يالكز « بريكيلر » اولماسه . . .

عجبا اونلرى ده قاندیره بيليرمى يز ؟ . . . او زمان ايشمز ايشدر ! . . .

تدقیق سیئات ؟ !

ایکی مخابره

— ۱ —

ماصال بویا ، وقتیله حیوانات آراسنده برطاعون ظهور ایتمش ، هرکون بیکلرجه‌سنی قیرار کچیرمش ... باقمشلر قورتولوش یوق ، اویله کیدرسه دنیا یوزنده بنی آدمدن باشقه جانلی قالمیه‌جق ، نسللری بسبتون منقرض اوله‌جق ؛ هپ طوپلانه‌رق ایشی بر مذاکره ایتمکی ، فلاح وخلاص چاره‌سی نه‌ایسه اونی بولمغی قرارلاشدیرمشلر . هرجنسدن برر وکیل چاغریله‌رق مجلس طوپلانمش ، آرسلان ریاست کرسیسنه کچمش ، جلسه‌یی کشاد ایتمش ، دیمش که :

— حیوان آرقداشلر ، باشمزده دولاشان شوآفت ، اللهك بزه برظلمی ، بر جزاسیدر . ایچمزده البته برقباحتلی وار ، بکا قالیرسه هرکس میدانه کلسین ، افعالندن حساب ویرسین ، کیمك کناهی بویوکسه اونی المزله جزالندیره‌لم ، بوصورتله جناب حقك غضبنی اوزریمزدن آتالم !

مجلس اعضاسی بوکسبك مقامدن کلن بوحشمتلی نطقه‌قارشی — طبقی بزم مجلس کبی یکدل ویکزبان اوله‌رق — « موافق ،

موافق ! » دییه حایقیریشـمشلر . آرسـلان ، شویله اطرافه غضوبانه برنکاه فیرلاتوب :

— قبول ایدنلر قویروقلرینی قالدیرسین !

امرینی ویردکدن صوکرا :

— تکلیفم متفقاً قبول ایدلدی، دیمش، اوحالده شو محکمهٔ عظمایه اولا بن چیقه‌یم وکناهلریمی عرض ایده‌یم .

صایمش ، دوکمش ... کوزل کوزلی ، نازك یورویشلی ، دلربا قاراجه‌لری ناصل مرحمتسزجـه پارالادیغنی ، درویش مشرب ، سـاکن وحلیم ده‌وه‌لری پنجـه‌لری آلتنده ناصل قیوراندیردیغنی ، ذکر وتهلیل ایده ایده کعبـه یولنی طوتمش پاکدامن حاجیلری نه‌اذیتلرله پارچه‌لادیغنی اوزون اوزادی‌یه آکلاتمش ، حاضرونی بر دهشت قاپلامش ، نه‌بویورولهجق ؟ یورکلری غزال یاپراغی کبی تتره‌رمش ، تام بوصیراده تیلکی آیاغه قالقمش ؛ دیمش که :

— أوت بوکون بونلر وهلهٔ نظرده برر جنـایت کبی کورونور ، فقط حق‌الانصاف دوشونه‌لم ، آرسـلان افندیمزك یرنده هانکیکز اولسه یاپمازدیکز؟ قاراجه‌لر الله‌طرفندن‌اونلره غدا اوله‌رق احسان ایدلمه‌مشمیدر ؟ ده‌وه‌لر الك بویوك‌دشمنمز اولان انسانی صیرتلرنده طاشییوب ملکمزه صوقمازلر وباشمزه مسلط ایتمزلرمی ؟ حاجیسی ، خوجاسی ، چوجوغی چوبانی ، نه‌خلقتده وطبیعتده اولسه‌لر ینه حیواناتك دشمنی دکلیدرلر ؟

بونطق وجیز اوزرینه حاضر بالمجلس اولان بوتون اعضا جان وکوکلدن :

— های های، پك اصابت ایدلمش، کفاف نفس قیلندن، نفقه‌دن، حلال، کناه صاییلماز، بویوروکز، سزچکیلیکز! دیمشلر، آرقه‌سندن قورت قالقمش، قاپدینی قوزولری، پارچه‌لادینی قویونلری، حتی ئولدوردیکی چوبانلری تفصیلاتیله آکلاتمش، حقنده برحکم ایسته‌مش ... یارین دومانلی داغده قارشی قارشی‌یه کلمك احتمالی وار، کیمك حدینه ... برائت قازانمش، صانصار بیله کومسه کیروب سکسان طاووغی انصافسزجه‌سنه، لزومسرجه‌سنه صرف کیف وحرصی ایچون بوغدیغنی آکلاتدینی حالده ینه قورتولمش ... دیرکن صیرا مرکبه کلمش، ضعیف، زبون بر مرکب، ئوزکه‌ك ئورکه‌ك اورته‌یه چیقمش، ایری کوزلرندن نخود دانه‌سی کبی یاشلر دوکه‌رك هینچقیره هینچقیره دیمش که:

— بنم حیوان افندیلرم! ده‌مینه‌قادار دوشوندم، طاشیندم، هیچ برقباحتمی خاطرلیه‌مادم، مستریح ایدم، ممنون ایدم، فقط شیمدی بردن بره، عقلمه کلدی، بنم‌ده برکناهم وار، هم غالبا بویوك، پك بویوك، چوق بویوك برکناه: کچنلرده اوزون بریوندن، چول ایچلرندن کلییوردم، هفته‌لرجه آچ، صوسز قالمشدم، خراب، پریشان برحالده‌یدم.

باجاقلرم تتریبور، کوزلرم قاراریبوردی، عادتا مرد اولیوره‌جکدم ... صاغمه باقدم برآکین تارلاسی، موسم‌بهار، زومرود کبی کوز آلابیلدیکنه اوزانییور؛ صولمه دوندم برچایر، یونجه‌لر قابارمش، ایچریسنده انواع حیوانات بول بول اوتلایوب دورویور ... آرتق مقاومت ایده‌مه‌دم، کندی مالم، کندی

حقم اولمایان بویشیلدکه باشمی اوزاتدم ، شویله برطوتام ، بر طوتامجغز قوپاردم !

زواللی مرکب سوزینی اکمالهوقت بولاماز، بوتون حیوانلر یرلرندن فیرلارلر :

— ایل مالندن ولوکه برطوتام اولسون قوپاردکها؟ های آلچاق های ، ایشته کناهکاری یاقالادق ، بره طوتك شو خائنی پارچه پارچه ایدهلم !

دییه هایقیرهرق بیچارهنك اوزرینه ئوشوشورلر . وبیك پارچه ایدرلر . اوزمانك تدقیق سیئاتی بویله یاپیلیرمش !

— ۲ —

مملکتلردن برینه برحرب بلیهسی عارض اولمش، سنهلرجه خلقی قیروب کچیرمش ؛ چاوب چیرپما، ووروب قیرما، یاقوب ییقما ، اخلاقسزلقمی دیدك ، غیرلا !...

حکومت حیدودلر النده ، شهر اشقیا ایچنده قالمش ... وور پاطلاسین ، چال اویناسین ، قیریلمادق جویز، دویریلمدك چام، یهنیلمهدك هرزهقالمامش.. فقط باقمشلر أکنده، صوکنده بر حساب صوروله جق، روزجزا کله جك: « بو، بویله اولماز، قباحتلیلری سهچهلم ، جزالرینی ویرهلم ، ناموسمزی تمیزلیهلم! » دیمشلر . طرف طرف خبرلر یاغدیریلمش : « تدقیق سیئاته باشلانیلدی ، هرکسك حسابنه باقیله جق ! » دییه سوقاقلره اعلانلر یاپیشدیریلمش... نهایت مجلس طوپلانمش ، وکلا کلمش:

— هم قاتلز ، هم شریکز ، هم مشوقز !

دیمشلر. حاضرونی برشاشقینلق آلمش: یوره‌کلری سفر برلك داوولی کبی وورمغه باشلامش، حکم ویرمك قولایمی؟ بونك یارینی وار، حکومت بر اللرینه کچدیمی حاضر اولیك جنازه نمازینه... تام بوصیراده عزته‌جیلردن بری قالقمش، دیمش که:

— قانونك هانکی ماده‌سنه تطبیقاً وکلا حقنده بویله بر حکم ویره بیلیرسکز، اونلری آنجق دیوان عالی محکوم ایده بیلیر. دیوان عالی تشکلی ایچونده مجلس مبعوثانك حال انعقادده بولونماسی اقتضا ایلرمی؟ دور، عدالت وقانون دوریدر، قانونی اولمایان اجراآته ناصل راضی اوله بیلیرسکز؟

بو نطق شدید اوزرینه حاضر بالمجلس اولان بوتون اعضا تهلیل کتیریر کبی هپ بر آغزدن:

— های های دوغرودر، قانونه رعایت ایدملم، یاشاسین قانون.

دییه هایقیریشمشلر ... اورته‌یه اعیان چیقمش:

— بزم نه قباحتمز وار ... مملکتده اولان بیتن ایشلره کوز یومدق، چوبوغمزی یاقدق، کیفمزه باقدق؛ آفیونمزی یوتدق، خولیامزه دالدق ... هانیا کوروك بیلمجه‌سی واردر: آغزی وار دیلی یوق، نفسی وار جانی یوق .. ایشته بزاویله ایدك، اعاشه‌دن، بقالیه‌دن بول ارزاق، خزینه‌دن چیل چیل لیرا آلدق؛ حکومتك شوکت وسلطنتنه دعا ایتدك ...

حاضرون:

— برائت، برائت!

دییه باغیرمشلر. مبعوثان حضوره کیرمش:

— بو محاربه بر پیانقو ایدی : بزم مجلسه اصابت ایتدی، بز اونك سایه‌سنده قیلینی قیافتی دوزلتدك چوللاندق ، آدامه دوندك ، اوسایه‌ده قارنمز بیمك ، جیبمز پارا ، کوزیمز قادین کوردی . بزه‌نه ؟ بز نوعما بر مأمور صاییلیردق ، « بوتون ملتی نهب وقتل وغارته مجلس وکلا مأموردر » دییه بر قانون بیله تکلیف ایتسه‌لر قبول ایدردك ... مبعوثلری حرکتلرندن دولایی تجزیه‌یه دائر قانونده بر صراحت وارمی ؟

— خایر !

— اوحالده باشقه قاپی‌یه ...

اوزاتمایالم ، بومنوال اوزرینه ولاة ، ضباط ، قضاة دخی برائت قازانمشلر ؛ اورته‌ده مجرمه بکزر کیمسه قالمامش ، دیرکن ایچری‌یه ضعیف ، زبون برآدامجغز کیرمش ، قورقاق قورقاق یورومش ، فرسز کوزلرندن ایری یاشلر دوکه‌رك بوغوله بوغوله دیمش که :

— سنه‌لردن بری آنادولی‌یه آز کیتدم ، بوز کیتدم ، دره تپه دوز کیتدم ، برده دونوب آرقه‌مه باقدم که بر آرپه بویی یول کیتمشم قیلندن کهلکلر، قاغنی‌لر، قاطیرلر، قیزاقلرله متالکسز دولاشمقدن آنام آغلامشدی ، استانبوله کلدم ، صاری ، صولغون ، مریض ایدم ، سلام ویره‌ن، یوزیمه‌باقان، خاطریمی صوران ، حالك نه‌در دیین چیقمادی.. صاغمه‌باقدم: قاپانك اُلنده قالیور ، اسکی آجلر طوق اولمش ، هرکس بر یولنی بولمش ، سفره‌لرینی قورمش ، ضیافتله مشغول ... صولمه کوز آتدم : یغما حسنك بوره‌کی ، واغونلر آلینیور ،

واپورلر صاتیلیور ، آلتونلر داغلیور ، چفتلکلر یوتولویور..
نه‌مه‌لازم اونلر، بن أکمکه باقایم دیدم. بحریه‌نکسکی خاصدی،
نفیسدی ، بر آرقداشم دلالت ایتدی ، سکاده کونده ایکی
چیفت ویره‌لم دیدی ، دایاناماده ، حقم اولمایان اونفته‌دن بر
لقمه ، بر لقمه‌جق‌ده بن آغزیمه آتدم !

زواللی آداجغز لافنی بیترمکه موفق اولاماز ، بوتون
انسانلر یرلرندن فیرلارلر :

— ایل حقنده ولوکه بر لقمه اولسون ییدکمها ؟ های
آلچاق های ، ایشته کناهکاری یاقالادق، بره طوتك شوخائی
پارچه پارچه ایده‌لم !

دییه هایقیریرلر، بیچاره‌نك اوزرینه ئوشوشوب پارالارلر؟..
عجبا بو زمانك تدقیق سیئاتی‌ده بویله‌می یاپیله‌جق ؟!

ایمرنمکه ، یوتغونمغه دائر

اوللری استانبولك بوزوق قالدیریملی کیرلی سنوقاقلرنده طوق بر معده ایله سه که سه که یورووردك ؛ شیمدی‌ده آج بر قارینله یوتغونه یوتغونه ... بر سنه وارکه بقال جامکانلرینه استحقار ایله باقه‌جق درجه‌ده طوق اولدیغمه تصادف‌ایده‌مدم. معده‌مك ایچنده صولوقسز و فاصله‌سز یرته‌ویه‌یمك اشتهاسی صانجی کبی بکلیور ؛ مأکولات نوعندن أك عادی نسنه‌لر قارشیسنده بیله آرزولر ، احتراصلر دویویورم. هانی بر عجائب قورو میوه واردر ، نه‌پك قورودر ، نه‌ده صولو ؛ اوزری صاری موشامبه قاپلی ، ایچی پاموقلو بر نوع اجزاخانه مالنه ، علاجه ، فیتیل ویا پانسمان ادواتنه بکزر ، آدینه ایکده‌دیرلر؛ کچن کون او بیله کوزلریمی آلماسینمی ؟ معده‌مك بوکبازه‌لکی قارشیسنده محجوب ومأیوسم .

شکرجی دکانلرینك ایری لوله‌لی قایماقلری باشمی دوندورویور . جامه یوزیمی دایایوب اوزون اوزون ، یوتغونه یوتغونه کلن کچندن بی‌پروا سیر ایتسه‌م ، بول بول یمه‌سنه آغزم وارمیور، باری سیرینه قانسه‌م دییورم . لکن معناسز بر حجاب انسانی پراقیورکه ... یمه‌سنه پاره‌مز یتمیور ، باقه‌سنه عزت نفسمز

مانع اویور ، نفسمز ایسه زورلایور ، بویله بر مجادله ایچنده سوقاق سوقاق دولاشمق وهر یکی دکانك منظره‌سیله یکی بر غوغایه زمین آچمق هیچ‌ده خوش دکل . صانکه معدوم بر آچ کوزلی محله چوجوغی، النده‌ن طوتمش کزدیریبیورم، اوهرجامك اوکنده بر دفعه ایرکیلوب « ایسترم ! » دییه هایقیرییور ، بن چکوب کوتورمکه اوغراشیورم، کندی کندیمی: « دها ایسنی آلیرم ، تو ، بو قاقا ! » کبی یالانلرله یاخودده « های عارسز اوغلان ، شیمدی باجاقارندن طوتدیغم کبی آییریرم ، بنی رزیل ایتدك ! » قیبلندن تهدید وعتابلرله آرزولرندن واز کچیرمکه چالیشیورم .

ایچمده اوچ کیشی صاقلی . بری آچ کوزلو « یه ! » دییور؛ بری حسابی « یا کیسه ؟ ! » اخطاریله آلمی طوتویور ؛ بری‌ده اخلاقیوندن « نه یییه جکسك ، نه باقه جقسك ؛ یورو و نفسکی یه‌ك ! » وعظنده بولونویور. اصل بواوچونجی‌یی هیچ چکه‌میورم. ایشته بویله اخلاقلری بربرینه اویمایان اوچ مکتبلی کبی درونمده غوغادن توشه‌نه‌مین اوچ ضد فکری طاشیمقدن خراب اولدم. برکت یوتقونمامه قاریشان یوق. محاربه بزه قوتلی بریوتقونمانك یاریم یمه یرینی طوتابیله جکنی اوکرتدی . بسله‌میورسه‌ده ، چوجوقلرك لاستیك ممه باشاری کبی ، آووتویوریا ؟

بیلمم سزده‌نم کبی أسکی عقلیکزی اتهامله‌می مشغولسکز؟ هرصباح قهوه آلتی اوله‌رق اوکمه شکری ده‌وه‌ده قولاق ، فیلده کوز اویله بر عجائب مطبوخله درت زیتون دانه‌سی چیقاردقلری زمان نفسمی قارشیمه چکیور ، معناً قولاقلرندن

یاقالایور. آمسکین تره‌یاغنك اوقه‌سی قرقه ، قایماغکنکی یکرمی یه ایکن نه‌دن یوزدرهم یمزدك ؟ ایکی غروشدن اوقه‌سی صاتیلیرکن نه‌دن، صو یرینه سوت ایچمزدك ؟ » کبی برمقدمه‌ایله أیجه‌جانی یاقیورم .

بقال وبلاجنس ونوع مأکولات دکانلرینك حیاتمده بودرجه اهمیت کسب ایده‌جکنی عقلمدن کچیرمزدم. بونلردن بشقه هرشیئه ، محاسن واذواق نامنه هردرلوسنه لاقیدم . کورکلرینه بورونوب بابیلتیجی بر رایحه ایچنده سورمه‌لی کوزلرندن اطرافه شعله‌لر صاچوب کیدن قیصه أتکلی، دالغه‌لی یوروییشلی ، أی فتان قادین ! آرتق نه‌حسنك ، نه‌ده سوسك بنی متأثر ایدییور . بلور صراحیلره قونوب جامکانك قدیفه دوشه‌لی تختنه دها کوچوك شیشه‌لردن برچوق ندیمه‌لر، جاریه‌لر آراسنده برهند سلطانی کبی عظمت ووقار ایله اوطورتیلان زیتون یاغی نمونه‌لریله کوزم دها مشغول . سنك او دامارلرده آرزولر یاقان رایحه‌ك بکا دوقونمیور ، بنی مست ایتمیور ؛ لکن کچن کون یانمده بر مناسبتسزك آچدیغی پاکتدن نه‌انفس بر قوقو یاییلدی ، آز دها دوشوب بابیلاجقدم ؛ قیصری پاصدیرمه‌سنك بوقدر مکملنی‌ده نره‌دن بولمش .. خایر، بنم یار ایله ، نکار ایله علاقه‌م قالمادی . ذوق عالملرنده فتنه‌لر قوپاریجی ، شورشلر چیقاریجی ، جانلر یاقیجی بر آفتی قولنه طاقوب کیدن کنجه قارشی قیصقانجلق خاطرمدن کچمیور ؛ لکن پارماغنه قوجامان بر لورك بالینی طاقوب خلقك تحسینلری، تبریکلری آراسنده قاباره قاباره کچن برفرنکه قارشی یوره‌کمك

بورقولدیغنی دویدم ؛ حالا بو قیصقانجلغك تأثیری آلتنده‌یم .

بوبنده آرتق بر خسته‌لق حالنی آلدی . لکن ، غالبا ، یوزده دوقسان دوقوزیمز بوعلتله مصابز ؛ ئولدورمیور اما چوق چکدیریور . عقلم هپ بیمکه دائر دوشونجه‌لرله دولو ، دیلده هپ بول بیمك لافی ؛ هر یرده ، هرزمان ییه‌جکه ، ایچه‌جکه دائر قونوشسه‌ق دییورم . چوجوقلغمزده عاشق اولوردق ، سوکیلیمزك لقیردیسنی ایتمك احتیاجیله‌هانی قیورانیر ، یانار ، طوتوشوردق ... طبقی اویله ، بشقه هربحثه لاقیدم . رژینك تمدیدی ، ترامواى قضاسی ، تورکجیلك ویا عجم بوزونتولنی ... هیچ برینی آکلامیورم ، قاورامیورم . واپور ، ترن صحبتلرینك برینی دیکله‌میورم . لکن شویله اوزاقدن بری : « افندم ، ایکی یومورطه‌بی أیجه چالقالایوب ... » مقدمه‌سیله بر بیمك تعریفنه باشلادیمی ، همان قولاقلریمی دیکوب پردقت کیسیلیورم . بوزمان ایستر صاغ طرفمده ذکی بك کمانی ایکله‌تسین ، صولمده هانی شودنیانك قیریلدیغی خاییده قانتاریس شرقیلر سویله‌سین ، بن اوته کنه ، قایغانه ویا لالانغه تعریفنه جان آتیورم . صنعت وذوق نامنه نه‌عیب ! یاری بوش معده‌م دیزکینسز بر آت کبی بکا رام اولمیورکه ؛ طبقات خیالدن آکلامیور ، أك عادی ومادی طرفلره سوروکله‌یوب کوتورویور شیمدیلك دماغمده معده‌مه تابع ، تشکیلات داخلیه‌مده آنارشی حکمران ؛ قارنم بر بولشه‌ویکی ، برقیزیل خاصه نفری کبی عقلمی ، اذعانمی ، عرفانمی صوصدوردی ، اورکوتدی ،

وجودمده بر باشنه حکمران ... مجازی وغیر مجازی معناسیله بیمه‌دیکی هرزه قالمادی .

ده‌مین بنده‌کی بوحالی خسته‌لق ویا عشقه بکزه‌تمشدم . مرضی اولدیغنه هیچ شبهه‌م یوق ، لکن عشق دکل ، اصلا ؛ بن یالکز برچشید بیمکی ، بر نوع طاتلی‌یی سومیور واونك حسرتنی چکمیورم که ... بر دکل ، بش دکل ، أیی وفناسنی‌ده پك آرامیورم. دیمك که بن عاشق دکل ، او عامیانه تعبیریله ـ معاذاه ـ « زندوست » م ؛ بیمه وایچمه زندوستی...سوقاقده جامکانلره ، واپور وتره‌نده هرکسك ألنده‌کی پاکت وچانطه‌لره اویله حریصانه کوز آتیورم که برآز دها کچرسه کوزدن سوز آتمغه‌ده باشلایه‌جغمدن قورقویورم . دیرلرکه بعض چایقینلر خارجی شکلندن تجرید ایله‌خیاللرنده وجودلری عریان کوره‌مك اخلاقسزلغیله مألوفمشلر. بوبنده‌ده باشلادی: پاکتلرك نوع وشکلنه کوره ایچنده‌کیلره حکم ایدییورم : خیالاً سیجیملری چوزویور ، کاغدلری اعتنا ایله آچیور ، محتویاتنی کوزمك‌اوکنه‌سه‌ریبورم،سیره دالیورم. اخلاقده‌کی بوتردی‌یی، بیلسه‌کز ، نه‌حجاب ویأسله افشا ایدییورم ...

بر بیمکی یاپه‌یم ویا یاپمایه‌یم ، لقیردیسنی دیکله‌مك آز ذوقمی؟ اوللری حلوا صحبتلری اولورمش ، شیمدی‌ده اویله ، بز ، هفته‌ده بر بونی یاپیورز . یالکز بر فرق وار: اوزمانلر حلوایی بیرلر وقونوشورلرمش ، بز شیمدیلری یالکز قونوشویورز .

بهار کله‌جك ، یقینده کیراز ، چیلك چیقه‌جق دییه‌یوره‌کم بوزولویور. ماناو دکانلری اوکنده پورتقال وقورو ایچیره

باقه‌رق انجق آلتمش کره‌یوتقونویورسه‌ق او زمان یوزیکرمی‌یی فرح فرح کچه‌جکز . بوکون ، مطبعه‌یه کلیرکن بر سوتجی دکاننك جامکاننه باقدم : قایماغه هیچ بودرجه اهمیتله ، اك خرده ، اك نظره کیزلی یرلرینه بر میقروب متخصصی دقتیله، برساعتجی کوزیله باقه‌بیله‌جکمی ظن ایتمزدم. براز صاریشین سطحلرینك آلتنده ، ایچ طرفلرندن نه‌صیجاق ، نه‌یوموشاق، نه‌أربیبجی بر بیاضلقلری وار ؛ سوسلو طاباقلری ایچنده بربرلرینه‌صوقولوب دایانه‌رق صیرت صیرته نه مونس، نه‌ساکن یاتیورلر . خوابکاه دلبرك منظره‌سنی بنی بوندن فضله متهیج ایده‌مز . أش ، دوست سایه‌سنده آرا صیرا ، طاتمیور دکلم ، لکن نه‌ییسه‌م ، نه‌قدر ییسه‌م ، نه‌لری ییسه‌م‌ایچمده برأزیکلك وارکه کچمیور ، بیتمیور ...

مودا مغازه‌لرینك جامکانلرینه قونان صاریشین صاچلی، عربان کردانلی، پنبه‌یوزلو ده‌قولته‌مانکنلر اوکنده‌طوپلاشوب حیران حیران باقیشان بن درت کیشی کورمیورم. لکن غلطه قصابلرینك چنکللره آصیلمش بوز کبی دانالری قارشیسنده‌ده دون برزمره طوپلاندق ، باقیشدق ، قونوشدق ، آه ایتدك وقارنی آچ ، الی بوش‌دوندك. یالکز کوزیمز باقمغه دویمشدی.

فقط جامکانلرده سیرینه دویامادیغمز نه‌او طاتلیلر ، کشکوللر ... نه‌او قوزو فرونلری ، پیلیچ قیزارتمالری هیچ برینی معده‌مك محبوبه‌سی‌صایه‌مام، هپسی بشقه‌لرینك اولسون، آرامام ، صورمام، باقمام بیله ... بکا یالکز برشی ، براوجوز واپتدائی غدا ، براکمك وپرسینلر ، اما نصل اکمك؟ شواسکی

آشنامز ، قدیم دوستمز ، عزیز وسوکیلی نعمتمز یوق می ؟
اوندن اوزری آلتین کبی قیزارمش، ایچی پاموق کبی بیاض
ویوموشاق ، فروندن چیقه‌لی هنوز یارم ساعت کچمش، دها
ایلیق اونی آلسه‌م، أللرمله اورته‌سندن آچسه‌م وباشمی ایچنه
صوقوب قوقلاسه‌م ، قوقلاسه‌م قدیفه وجودینه‌یوزیمی کوزیمی
سورسه‌م دییورم. رایحه‌سی بنی‌مست ایتسین، حرارتی دامارلریمی
یاقسین . منظره‌سی عقلمی آلسین . سوینجمدن آغلایایم ،
بابیلایم ، کندمدن کچه‌یم .

ئوشومکه ، اورپرمکه دائر

برقاچ کون وارکه کونش یوزینی کوستررکی اولدی . نه‌یدی او عبوس ، پوسلو ، صوئوق هوا !... صانکه کوك‌ده محتکر بر تجار کسیلمشدی ، کونشی صاقلایوب لسان حالیله واوفکه‌لی چهره‌سیله بزه : « توکندی ، نافله بکله‌مه‌ییکز ، یکیسنی صلحدن صوکرایه ، آفریقا یولی آچیلنجه کتیرته‌جکز ! » دییور ، فقط کیزلیدن کیزلی‌یه بولوطلرك آراسندن اوجنی کوستریبیور : « واراما بهالی‌یه... » دییه قولاغمزه فیصیلدییوردی . اللهه چوق شکر ، وثیقه‌یه ربط ایدله‌دن میدانه چیقدی ، یوقسه فس ، البسه ، آیاق قابی کبی بنم حصه‌مه کونشدن‌ده برشی دوشمزدی .

حالبوکه نه‌قدر محتاجدم ؛ عمرمده بوقدر ئوشودیکمی خاطرلامیورم . ایلیکلرم دوندی ؛ داخلی اعضامك هپسنی ، کمیکلرمده برابر ، آیازده قالمش برایصلاق چوال کبی ، طاقیر طاقیر بوز کسمش ظن ایدییورم . چیفت اوسقورلو قاضی کوی واپورلرینك بعضاً ، بردن بره ، انسانك هرپارچه‌سنی آیری آیری سیلکن برده‌لیجه صارصینتیسی واردر ، کوشه‌مده أوك اولانجه یورغانی ـ آغزم آلیشمش ، ایکی یورغان بنم یاتاقده

ایکی‌ده احتیـاط ، ایتدی درت ، درتدن اوته‌سی فاصـوایه‌یله نوخوده تحول ایتدی ، یکون ینه درت . اوزریمه ییغسـه‌لر ینه اویله سوکولورجه‌سنه ، قوپاریلیرجه‌سنه تتریییورم.

کونش آلتنده ساعتلرجه دوردیغم حالده الآن ، قالین بر بوز پارچه‌سی کبی ، چوزوله‌مه‌دم ، آچیلامادم .

بوتون قباحت صوباده ... أوللری‌أوك بردوستی، اودانك کولر یوزلو ، پارلاق کوزلو ، أبی قلبلی ، صیجـاق قانلی بر احبابیدی . ایچری کیرنجه سزی ، ایلیق هواسـیله ، بر آنا کبی ، درآغوش ایدر ، صیجـاق کوکسـنه یاتیریردی : چیتیر چیتیر ، کیفلی کیفلی سویلنه‌رك خاطریکـزی صورار، میریلدانه‌رق دردیکـزی دیکلر، کوزلریکـزی أکلندیرردی. شیمدی اویله می یا؟ ییلان کبی صـوئوق ؛ أللریکـزی سـوردیکـزمی برودتی پارماقلریکـزی یاقیور ، ایکی ئولو کوزلرینی کوزیکـزه دیکمش بر دیلنجی کبی اودون دیله‌نیور ... حقیر ، مسـکین ، دشمن برشی اولمش . وقتیله ، مشاحلی بر بك کبی کوشه‌سنده عظمتله بر اوطوروشی ، قاباریشی واردی که باقدقجه کیفله‌نیردم؛ شیمدی کوزم اوطرفه چه‌وریلدکجه کدرله‌نیور. ایشله‌مین بر ساعت ، سسی چیقمایان بر پیـانو ، شیشـه‌سی قریق برلامبه کبی جان صیقیور ؛ زیرا یانمیورکه ... ذاتاً یاندینی زمان جانمزی‌ده برابر یاقیور. یانمامه‌سی بر بلا ، یانماسی ایکی ... « آت شـوکا اوچ اودون‌دها ! » دییورسك وبردها کوزینی صوبادن آییرامیورسك؛ راحت قونوشمق، فرح فرح اوقویوب یازمق ، اندیشـه‌سز اوطورمق ممکن دکل ؛ اودون عقلدن چیقمیور؛ عجبا یاندیمی،

أرییوب قور اولدیمی ؟ قوروده کچدیمی ؟... بر خاجان !
نه کندی أویمده نه بشقه‌سنك ، دها شویله ایچری کیرنجه یوزیمزی اوقشایان بر صیجاقلغه تصادف ایده‌مدم... صوبایه اودون آته‌جقلرینه : « اودامزده غالبا پك صیجاق دکل » کبی برجمله ایله کچیشدیرمکی ترجیح ایدییورلر . او « غالبا » لفظی یوقمی ، مسافرك ایصنمق حقنده‌کی امیدلرینی درحال دوشورویور ، « ایواه ! » دییورسکز . لکن بو « ایواه ! » یورکده کیزلی قالیور ، دیشاریدن : « بالعکس » پك ایلیق ، پك أیی ؛ ذاتاً فصله صیجاق باشه وورور ، صحته دوقونور ! » کبی مداهنه‌یه مجبور قالیورسیکز . بن حسیاتمی بودرجه أورته‌مم که ... ذاتاً ئورته بیلسه‌یدم بوکون سزه نه‌ایمرمکه ، یوتغونمغه ، نه‌ده ئوشومکه تتره‌مکه دائر یازیلر یازاردم ایمرنمك اوشومکله علاقه‌م قالمازدی . صیجاغك باشه ووردیغندن ، صحته دوقوندیغندن بحث‌ایتمیور ، شویله، معنیدار یاپمغه‌چالیشدیغم برتبسمله صوصیورم .. لکن بنم بوسکوتمی!

— حقیقةً صوئوقجه ، باقه‌کز أیی اولور !

معناسنه آلان دها برخانه‌صاحبی چیقمادی. یا بن اوتبسمه لازم کلن معنایی ، « باقیاسه أیی اولور! » معناسنی ویره‌میورم، یاخودده او معنایه آلمق قارشیمده کنك ایشنه کلمیور .

کمیکلرم ، الا مفصل یرلرم قیملداندقجه اویله کوتوردیلر ، طاقیردیلر چیقارییورکه بودرجه یاغسز، پاصلی برحاله کلدکدن صوکره نصل ایشلیه‌بیلدیکنه حیرت ایدییورم. هانی ماصاللرده واردر. شهزاده‌نك بکندیکی جاریه‌یی بر یاتاغه یاتیررلرده آلتنه

قوروتولمش خمور سررلرمش ، قیملداندقجه کوتور کوتورایدر، قیزده « آه کمیکلرم ، واه کمیکلرم ! » دیرمش ؛ بنم وجودمك چیقاردیغی چاتیردیلر یاننده قورو خمورك لافیمی اولور؟ وجودمك ایچنده یاپی وار کبی ، صانکه دولکر چالیشیور .

کچن کون اوراده یاشلی باشلی برمسافر واردی، بن قنپه‌دن بردن بره طوپلانوب جیغاره‌سنی یاقمق ایچون شتاب ایدنجه دیز قاپاقلرمدن، آیاقلرمدن، پارماقلرمدن ، قوللرمدن ، دیرسکلرمدن، خلاصه بوتون باغ یرلرمدن، حتی بوینومدن، اکسه‌مدن، اوموزمدن ، صیرتمدن ، سس چیقارمه‌سی امکان داخلنده اولان هر یرمدن آیری آهنکده ، آیری فجاعتده اویله بر کوتوردی قوپدی که مسافر ، غالبا ، کوز اوکنده هرعضوم بر طرفه فیرلایه‌رق ، طاش ببك کبی ، دارمه داغنیق اوله‌جغمدن وآیاقلری آلتنده یوز پارچه‌یه آیریله‌رق سریله‌جکمدن قورقدی، صاپ صاری کسیلدی ، بویوك بر تلاشله :

— نه زحمت أفندم ، عنایت بویوریکز !

دیدی . ایچندن ، هیچ شبهه یوق : « یوره کمی آغزیمه کتیردك، واز کچدم سنك نزاکتکدن آقدید آدم، عقلم باشمدن کیدییوردی ! » دیمشدر .

طب ، دیکیش ماکنه‌لرینك یاغداثلنی کبی بر قولای ، سریع اصول ایجاد ایتسه‌ده اوطورسه‌م ، نه قدر مفصللرم وارسه برتمیز یوموشاتسه‌م دییورم، اوزمانه شویله کوتوردیسز، طاقیردیسز برکزینمك نه کیفلی اوله‌جق... شیمدی، علی الخصوص

جوجوق اویورکن کرینه میورم که... چیقان کورولتودن یاوروجق ئورکوب اویانیور ...

وجودم کونش سزلکدن ، سیسدن ، پوصدن ، رطوبتدن قایقخانه کلیدینه دوندی . صیرتمده ، بوغاز ایچی آنافورلری کبی ئورپرمه‌لر ، تیتره‌مه‌لر اکسیك دکل . برخسته‌لغه ، هانی غزته‌لرك هرکون عددینی بیلدیردکلری خسته‌لق کبی بر مهمنه طوتولمش ظن ایدییور ، ئورکویورم . الا یمکلردن صوکره ایچم قاتیلیور... اوزمان نه‌لر دوشونویورم ، چیلاق قارا وجودلرنده صحرانك کونشی پارلایان مسعودزنجیلری ، صیجاق قوم چوللرنده اوچوب کیدن بختیار دوه قوشلرینی ، قیزغین قایالرده چوره‌کله‌نوب یاتان طالعلی ییلانلری ، خلاصه یاقیجی کونشلرله بویله قارشی قارشی‌یه ، کوکس کوکسه ، صارماش دولاش یاشایان مخلوقاتی کوزاوکنه کتیریپور ، ایمره‌نیورم.. آه اویله برکونش که ده‌ریمه ، آتمه ، کیکمه کچسین ، ایلیکلریمك ایچنی ایصیتسین .. برکونش ساعق کبی ایستیورم که نه زمان میدانه چیقارسه ایشینی یوزمده پارلاسین ؛ دام قاپاقلرینك چینقوسی کبی آیدینلغی دائما اوزرمدن اکسیك اولماسین ، پرتوسوز کبی بنی شمسك ضیاسی سوزمك ایچون قوللانسینلر ، یانه‌یم ویاقه‌یم ؛ یاقه‌جق قدر ایصینایم ! انسان دوه اولمق ایسترمی ؟ ایستر .. چولك قاما صیرتی کبی دالغه‌لانه دالغه‌لانه کوزلر قماشدیران آیدینلغی ، صیجاغی ، کولکه‌سزلکی ایچنده هفته‌لرجه کیتمك ، آتشلی قوملرك اوزرینه چوکوب ییلدیزلی ، ایلیق برکیجه آلتنده اورتوسز ، چولسز اویومق نه ذوق !

اما دییه جکسیکز که آرقه کزده کی یوك ، أك آشاغی ایکی یوز اللی اوقه کلن یوك ، بوکا نه بویوریلور ؟ پکی اما انسانلرك یوکی یوقمی ؟ معنویاتی اولچه جك حساس برترازی ، برباسکول ایجاد ایدیلسه صیرتمده کی یأس، اندیشه، غم چوالارینك هربری یوز اوقه کلیر. ایصنمق ایچون برچول دوه سی اولمق ایسته دیکم کبی کونده بش لیرایی شویله جیبه آتیویرمك ایچون ده حمالغه کوزقویمیور دکلم ... فقط بنم قدرمده پاره کتیره جك وارداتلی یوك طاشیمق یوق ... معنوی یوکارك آلتنده ئوزوله أزیله أریبوب کیدییورم. کچن کون قورقاق بریاورو کوپك کوردم، وجودینك هر طرفی آیری آیری استقامتلرده زینغیر زینغیر تتره یوردی ، اما نه تتره مه ! قاتیله جق ، جان ویره جك ظن ایتدم . برشی اولمادی ... انشا الله بکاده اولماز .

اوصیجاق تموز کیجه لرنده قورو آغاجلرك تپه لرینه طیرمانوب تورکوچاغیران نشئه لی آغستوس بوجکلرینك سوینجلرینی شیمدی نه أیی آکلایورم . قارلر یاغمورلر آلتنده کچیردکلری اوزون قیش آیلرینك آجیسنی چیقاریبورلر، صیجاغه مدجیه لراوقویورلر. نه حقلی ! بن ده صوبانك تاوان آراسنه قالقدیغی آقشام أوك تراسه سنه چیقه جغم و کیفمدن تورکیلر چاغره جغم . مع الاسف تورکی ، شرقی ده پك بیلمم :

آننه بن خسته یم مارول ایسته رم

هواسندن بشقه سی خاطریمه کلمیور . بوخسته لقلی تورکی ده

نشه‌می افاده ایده‌میه‌جك كه... فقط تراسه‌یه چیقوب فائده‌سز، معناسز سویلنه‌جكمه برحرب زنكیننك آرابه‌سنه بینوب تورکیسنی چاغرسه‌م دها موافق اولمازمی ؟

اوزمان كونشه كیم باقار ؟ وارسین ینه حاجیلرله دوه‌لره قالسین !

قیلیغه، قیافته دائر

وقتیله بعض اکیلی تارلالرده آدام عقللی کیدیریلمش فسلی چوراپلی، پانطولونلی کوملکلی بوستان قورقولقلرینه راست کلیر، کولردك. شمدی بونلری خاطرلادقجه محزون اولویورم. البسه وچماشیرده اونه بوللق مش که قارغه‌لرك قارشیسنه چیقاردیغمز اودوندن قالبلری بیله باشدن آیاغه قدر کیدیره بیلیردك؛ دکل قارغه‌لرك، بوکون مملکتك اعیانی حضورینه کیره‌جك اولسه‌م بنم اوقورقولقلردن دها تمیز، دها اوستوپلی کیینه بیله‌جکمده شبهه‌م وار.

چماشیر ده کیشدیرمه کونی کلیور دییه دائمی بر ثوزونتو ایچنده‌یم. کوملکلریمك نه‌یچیمی قالمش، نه‌رنکی. اوزرینه کونش وورمالی که ماوونه یلکنلری کبی اوزاقدن کوزه بیاض ویاماسز کورونسین؛ بشقه درلو منظره‌سی ایچ بولاندیریبور؛ هندیاغی ایچر کبی کوزیمی قاپایوب‌ده صرتمه اویله کچیریبورم... یامادن، أکدن، قاپاق وتعمیردن ذاتاً قلم مسوده‌لرینه دونمش؛ بری یازمش، دیکری بوزمش، ممیز اکله‌مش، مدیر قیصالتمش در. نصل اوکاغد ایلك یازانه دونسه کندیسنی طانیتامازسه بنم کوملکلرده چیقدیغی دکانه اوغراسه صلبنی اثبات ایده‌مز.

اوللری اوتیریل تیریل تتره‌ین اوتولی قولالی نازك کتن جلدلرینك اوزرینه یلکی کیمکه قییاماز ، آینه‌نك قارشیسنده بر آشاغی بر یوقاری دولاشیر ، سیرینه دویامازدم . بوکون قباحتنی ثورتن برکدی کبی عجله عجله جاکتی آرقه‌مه کچیرییور، قاپانیورم .

اوشاقلرك چماشیر ییقادقلری کونلر أوده ، قوغوشك اوکنه ایپلر کررلر، یامالی أکلی برچوق پالاسپاره‌لر سررلردی. چوجوقلغمده بونلرك منظره‌سی بنی شاشیرتیر ، آجیندیرردی. شیمدی‌ده کندی چماشیرلریمك منظره‌سیله شاشقین، آجیقلی‌یم، خایپر، اوشاق اولوب عین چماشیرلردن کیه‌جکم عقلمه کلیردی؛ بوبرطالع ویا طالعسزلك مسئله‌سیدر ؛ فقط افندیلکمی محافظه ایدوب‌ده اوشاق چماشیری کییمك خریطه‌ده یوقدی .

ذاتاً جغرافیاجیلقده نصل شیمدی حدود، خریطه قاریشدی، قالقدی، آلت اوست اولدیسه انسانلرك ده‌قدر وطالع خریطه‌لری عقله صیغماز ده کیشکلکاره اوغرادی . دها برقاچ سنه اول فوطینسزلکدن یایا یورومکده بیله زورلق چکن آدملر بوکون حرب زنکینی اولمش ، اوتوموبیلی بکنمیور ؛ بونك عکسی‌ده وار ، وقتیله جیلان ادالی یاغیز آتلرك اوچوروب کوتوردیکی باطوسنده اسقارپینلرك جیغاره کاغدی قدر اینجه کوسله‌سندن « اغیر ؟ یاقیور ! » دییه شکایت ایدن بر أسکی زمان زنکینی کوردم، آیاقلرینك آلتنه‌ده میرچیویلر قاقدیرمش، ینه‌دایانمادیغنی کوزلری دولو دولو اوله‌رق آکلاتیوردی . مکتبه کیدوب کلدیکم بر یاشده اون قاپانی کوپروسنه یقین بر « عبدالقادر » واپور همایونی واردی که بردرلو یرندن قیملداماز ، نه‌که‌زیله‌ر،

نه‌ایلریله‌ر ، فیرطینالره‌ده لاقید ، آچیق هوالره‌ده کوسکون اویله ، شماندیرالره باغلی دوروردی . بنم طالعمله بو واپور آره‌سنده قرابت وار ؛ چوق شکر ، بن‌ده ؛ کدریله‌مه‌دن ، ایلریله‌مه‌دن ، شماندیراده دیکله‌نیورم . نه‌دون فوطینم اولماسین، نه‌بوکون اوتوموبیلم اولسون !..

یکی البسه‌لرده‌ده هیچ متانت، الامتانت اخلاقیه آرامایکز. هپسی اوپورتونیست اولمشلر ، علاق ، دونه‌ك شیلرمش؛ سنه‌سی کچمه‌دن بزه ایچ یوزلرینی ترش طرفلرینی کوستریبورلر. اول بیلیرمیدك ؟ هاوی کیدر کبی اولونجه همان چراغ ایدردك. اویله، بیهوده یره شوکا بوکا داغیتدیغم ، عامیانه تعبیریله طورنستان ایتدیرمه‌دن آشجی‌یه، ایشجی‌یه ویردیکم البسه‌لری خاطرلادقجه یوره‌کم صیزلیبور . أبیجه چیکنه‌مه‌دن لقمه‌سنی یوتان برآدم کبی شیمدی پشیمانم ؛ اصل قاچیریلمش فرصتلر بونلرمش !

هانی بعض قاریشیق ، ترله‌یجی ، ئوزوجی رؤیالر واردر؛ کندیکزی مثلا کیجه‌لك انتاریسیله ، یالین آیاق باشی قاباق کوپروده کورور ؛ اوتانیر ، صیقیلیر ؛ یورور ، قوشار ، فقط بردرلو یولی بیتیره‌مزسکز ... شاید حرب برآز داها اوزایم دیرسه بورؤیالر حقیقت اوله‌جق ؛ باشلری آچیق ، آیاقلری چپلاق آدملرله سوقاقلر محشر یرینه دونه‌جك . چماشیرلریمی آلتی آی دها غاراتی ایده‌م ؛ پالطو والبسه‌لرده واپور دکل که طورنستاندن بردهاطورناویده‌دونسین، صوکره تکرارطورنستانه کلسین؛ برچه‌وریملك جانی وار. خلاصه چپلاقلغه رمق قالدی.

اولی آینك پوستی، دوه‌نك طابانی بزی لاقید براقیردی.

شیمدی غایه اولدی؛ ته ترزی یه احتیاجك وار، نه ده قوندوره جیله نعلبنده ... زمانك قصدی انسانه ده ریسندن متین البسه، طابانندن دایانیقلی کوسه له اولمیه جغنی اثبات ایسه زحمت ایتمه سین، بز بوکا اینانوب ایمان ایتمشلردنز . اوکلرینه بر اینجیر یاپراغی طوتوب کزینه بیلن قوم، قبیله لرك تخطری قیصقانجلق دامارلریمزی قالدیریبور . دنیایه آدمله حوا دورنده ایکنه نك ایپلکك ایجادندن اول کلمه دیکمه پشیانم مکرسه ایکنه دن مضر آلت یوقمش؛ پالا، قاما، ایتالیان سوسطاسی وسائره بشریته ایکنه دن فضله فنالق ایتمه مشدر .

ایکنه اولماسه یدی شو ساخته مدنیت قورولماز؛ قات قات کوملکلر، بیجم بیجم چماشیرلر؛ ایچ ایچه البسه لر یاپیلمازدی.

ایکنه اولماسه یدی وجودلریمز اورتونمکه آلیشمیه جغندن خسته لقلرله کیریلوب کیتمزدی .

ایکنه اولماسه یدی مودا بلیه سی چیقماز، داغلرده قوردلر، آغاچلرده قوشلر؛ اولرده قوجالر راحت ایدردی .

ایکنه اولماسه یدی قادین سلاحسز قالیر، بزی صوقامازدی.

ایکنه اولماسه یدی اونك برآز بویوکی اولان چووالدیز، دها بویوکی اولان سونکو، هپسندن بویوکی اولان مزراق ده بلکه ایجاد ایتمزدی .

ایکنه اولماسه یدی اوپراطورلق ده چیقماز، هیچدن سببلرله اعضامز دوغرانمازدی .

اوپراتورلرده برنوع ترزی دکلیدر؛ ذاتاً شیمدیکی ترزیلر وقتیله کی جراحلر بدلنه بیچوب دیکیور، صانکه جانمزه جان

قاتیور . یاقماشلر ؟ اسیر پازارندن خلایق آلیر کبی ... حتی دها کوچ ...

وقتك بوللغنی آکلامالی که اوزمان آدم آلیش ویریشنده بیله وثیقه آرانمازمش ؛ شیمدی آدمه دکل ، پاپوجنه بیله سند ایستیورلر .

قوندوزه‌جی دکانلرنده‌کی او اوجوزلغی ، بوللغی کورورکن دنیایه برکون آیاق قابی مسئله‌سی دییه برمسئله‌نك چیقه‌جغی عقله کلیرمیدی ، اوزمان پابوج خیرسیزلغی دییه سرقتده برآیری اختصاص شعبه‌سی واردی . دوغروسی ، آلتمش غروش بر چیفت اعلی فوطین صاتیلدیغی صیراده خیرسیزلق ایمك ایچون انسانك پك آلچاق کوکالی ، پك پابوج طبیعتلی اولماسی اقتضا ایدر... فقط بوکون ؟ اوزری پودوسوئه‌د ، یوزی روغان ، آلتی غیجیر غیجیر فرنك کوسله‌سی ، کوزلر قاماشدیران ، جانلر چکن یکی فوطینلریله ـ نره‌دن‌ده بولوبورلر بیلمم که...ـ بری قارشیمده دولاشمیورمی ، قانمده ، ادوار ابتدائیه اردولرندن صیزینتی نه‌قدر وحشتلر وارسه جوشوب یوره‌کمده طوپلانیور ؛ « بولشه‌ویك » اولمقدن قورقوبورم .

بزم برادر اوزون بویلودر و قرقنی خیلی کچکیندر . بر زماندر باقیورم ، کوزه کورونور درجه‌ده بویلانیور ؛ بو وقتسز بوی آتمه کیفیتنی آکلامیور ، صوردقجه‌ده کولومسه‌مه‌دن بشقه جواب آلامیوردم . نهایت اوکرندم : فوطینلرینك آلتنه هرآی بر باشلامه ووردورمق عادت ایتمش ، « قات اندرقات » کوسله‌دن آیاق قابلرینك آلتی بر نعلین قدر یوکسلمش ؛

سنه‌یه وارمیه‌جق ، اودانك طوانلرینه قولایلقله بقال دکانتك رقملرینی قید ایده‌جك « رنکی یوق اما بوده بر تهلکه » دیدم ، زورله کوتوروب طابانتك یاریسنی سوکدوردم .

کیدیکم کون چوراب ده‌لنیور ، صانکه پارماقلریمك اوجی سونکو ، چوراب دشمن ، آمان ویرمیور ، آیاغه دکل شیشه کچیریبورم ظن ایدییورم. فقط ـ ایضاحه حاجت وارمی ؟ ـ قباحت چورابك چوروکلکنده ... طیرناغمك سیوریلکنده دکل !

کچن کون ، هانی چیچك آچان آغاجلرك اوزرینه چیچکدن فضله‌ده قار دوکولدیکی اودوندوروجی کون ، کویروده واپور بکلیوردم . طاووغك قانادلری آلتنه صوقولان یومورطه‌دن یکی چیقمه برایصلاق جیوجیو کبی اولدقجه محافظه‌لی بر یره ، ایکی دکان آرالغنه صیقیشمش ، پالطومك ایچنده تتریبوردم ، یانمدن جاکتلی بری کچدی . علیم‌اه متانتنه حیران اولدم . نه‌دیك ، نه‌سرت ، نه‌صاغلام یورویور ، الا بزلره ، بوتون او پالطولری آلتنده تتره‌شنلره کوز بیله آتمه‌دن نه‌وقور کیدییوردی !

حالنده : « پالطومی ؟ اوده نه ؟ جاکت بیله لزومسز ! » دیین برادا واردی .

ایچمدن : « آفرین ؛ شاید پالطوك یوق‌ده اوشودیکسکی بللی ایتمه‌مك ایچون بویله متانتلی کورونه‌بیلیورسه‌ك مهارتکی تقدیر ایده‌رم ، تتره‌مه کبی کوزدن صاقلانماز برحالی بیله کیزله‌ین آدم معنویاتده نه‌لری صاقلاماز ؛ بوطبیعتله بویوك آدم اولورسك

اوغلم . » ديدم . حقيقةً ده اويله‌در. وجودیمزك البسه‌یه اولان احتیاجندن فضله حسیاتمزك اورتویه احتیاجی واردر . عکسی کبی بن بوجهتده‌ده ، حسیات اورتوسز لکنده‌ده البسه‌دن دها زوکوردم ؛ کوکسمی قاپایم دیرکن صیرتم آچیلیور .

« عصاسز وعباسز قالدم » دیبه مشهور بر نثر واردر ، عصایه اهمیت ویردیکم یوق، شمسیه قوللانمغه بیله توبه‌ایتدم. یدی غروشلق او مبره‌له‌یه اوچ لیرا ویر ، صوکره بیراقدیغك یردن ، غازینومی اولور، بیراخانه ویا مسافرلك، آشیرسینلر... ضایعاتم اوچی کچدی . دهافناسی کچن کون بر احبابدن عاریت آلمشدم ، پورت مانطودن صانکه قاناد آچوب بر طیاره کبی اوچمش، کیتمش؛ یرنده یکرمی یرندن دلیك، ویداسی طوتماز، ماکنه‌سی ایشله‌مز ، صاپی صاللانیر بر باد برشی دورویوردی. أو صاحبی « یا کلشلقله بر بشقه‌سنی آلمش ، کتیریر ! » دیدی. بونی کوتوروب بنمکنی بیراقسه‌یدی کتیره‌جکنه عقلم ایرردی! اوده‌دك و توبه‌یی ایتدك . شمسیه‌لر قلیج کبی زنجیرله صاپندن بله باغلانمق عادت ایدیلنجیه قدر وارایم ایصلانایم . حدتمدن برکون قان باشمه چیقوب شمسیه‌اوغورنده‌ئولیورمکدن قورقویورم ، ایصلانمقده‌ده انجق بوقدر تهلکه وار . أوت عصایه اهمیت ویرمیورم. فقط عبا ؟.. او دهشت! یولده‌راست کلدیکمز عبالی درویشلری وقتیله بر استحقارایدیشمز واردی... عبانك یکرمی سنه‌دایاندیغی کوز اوکنه کتیریلیرسه او درویشلرك برقاچ سنه صوکره چیریل چیپلاق کزینن بزلری استحقاره حقلری اوله‌جقدر ...

محررلردن بر آرقداشمز طوتدورمش قاپی قاپی ادیب ومتفکرلری دولاشیور ، « اسکی ادبیات حقنده فکریکز! » « یکی لسانه دائر مطالعه‌کز ؟ » قیلندن قارن دویورماز ، وجود ایصیتماز ، صیرته کییلمز سؤاللر صورویور . بکاده کلدی ؛ عقلمده بیمکدن کیمکدن ادبیاته بر قالمامشدی که ... نازك اولمغه چالیشه‌رق ، ظاهراً ، شویله بویله دیدم اما ایچمدن :

— آبرادر ، بزدن ادبیاته دائر فکر طوپلایه‌جغمکیت أو قادینلرندن : زیتون یاغمی اوجوز کلیر ، ساده یاغمی ؟ أتمی اداره‌لی ، بالقمی ؟.. اقتصادلی آدملردن : فوطینلرك آلتنه چیویمی وورملی ، کوسله‌می‌أ کلمه‌ملی ؟ أسکی فسلری بیقامالیمی ؟ یوقسه زیمپارا کاغدیله یاغنیمی آمالی ؟... بونلری صور . قاپیشه قاپیشه اوقور ، استفاده ایده‌رز . أمین اولکه بوکون بوتون او متفکرلرك ، ادیبلرك اك چوق دوشونوب اك اساسلی فکرلر حاصل ایتدکلری نه‌لسان مسئله‌سیدر ، نه‌ادبیات ؟ فوطینلرینك آلتی ، پلاولرینك یاغیدر ... دییوردم . پازارده فاطمه‌جغك آدیمی اولور ؟ دیرلر ؟ بوکورولتوده‌ده ادبیاتك لافیمی اولور .

مع‌مافیه یاشایان البته بربوللغه ایره‌جك . قارنمزك ، طوق ، صیرتمزك پهك اوله‌جغی کونلر ، غالبا ، اوزاق دکل ، الله برده عقل ویریرسه آرتق اکسیکمز قالماز ، راحت ایده‌رز .

آلیش ویریشه دائر

بکا بر قورقاقلق ، اورکککلك کلمش؛ أسکیدن اولدیغی کبی دکانلرك قاپیسنی شویله ، جسارتلی بر ایتیشله آچوب ایچری یه کیره‌میورم ، أمر ویره‌میورم، وقارلی، عظمتلی کورونه‌میورم. ألنه ایلك دفعه پاره کچوب‌ده یالکز باشنه شکرجی‌یه کیدن ، برچوجوق کبی‌یم ؛ آیاقلرم دولاشیور، یوزم قیزاریور، سسم قیصیلیور ... نه‌ویررلرسه ، نه‌دیرلرسه بونیم بوکوك ، قولم دوشوك ، اعتراض‌سز قبول ایدوب چیقیورم . کندی کندیمه قیزمیور دکلم؛ « به‌آدم ، دییورم، اوللری سنك دیك یورویشلی، سرت باقیشلی ، کسکین معنالی بر کوستریشك واردی؛ مغازه‌لره کیرنجه چیراقلری اطرافنه قوشدیرردك ؛ دکان صاحبنی یرندن قالدیرردك . چیقارکن هپسنی سلامه دوردورردك ... نه‌در شیمدیکی بوسونه‌په‌لکك ؟ .. فقط سونه‌په‌لك ، غالبا ، یالکز بنده دکل ، برآزده پاره‌ده ویا پاره‌سزلقده... آنجق یوزدرهم یاغ آله‌جق مشتری‌یه‌ده چراقلر سوسته‌یه دورمازآ؛ حقلری وار . هله ـ اولکی کبی ـ تنکه‌سیله، چوالیله ، قازه‌ویسیله ، یاخود ، دوزینه‌سیله طوپیله ، طاقیله آله‌جق اقتدارم اولسون، باق نصل کیریشمه برعظمت ، باقیشمه بر استهزا ، ایسته‌یشمه

بر بزکینلك ویریرم . باق نصل چیراقلر ینه قوشار . دکانجی یرندن قالقار وچیقیشم شرفلی وشانلی اولور.

لکن اوکمده آرقه‌مده ، دولو تنکه‌لر صیرتلامش زنده حماللر ایله ، بویله بر سلطنت موکبیله کوپرودن کچمك بکا شو حرب اثناسنده قسمت اولمیه‌جق ! جیبمك بوشلغی یوزیمه‌می ووروبور ، نه‌در ، هردکاندن : « پاره‌سی آز برمشتری، دیین بر کوزله سوزولدیکمی حس ایدییورم ، آلینیورم . شاید ایچریده بشقه مشتری وارسه کناره معصوم برادا ، ساکن ، تواضعلی برشکل ایله چکیلیور ، بکلیورم. نه‌دن صوکرا، صیرام کلنجه ، یاواش یاواش، قورقه قورقه یاقلاشیور، نزاکتی فضله لشدیرمغه اوغراشدیغم قیصیق ، قوتسز سسله : « شوندن بر پارچه‌جق ویررمیسکز ! » دییورم ، عادتا یالواریبورم . نه‌دن بویله‌یالوارمه‌لی، آغلامه‌لی برحاله‌دوشدم، والله آکلامادم. زمانك جلوه‌سی.. ذاتاً بادهوا ایستسه‌مده سسمه بوندن دها فضله رقق تحریك ایده‌جك برایکلتی ، وضعیتمه دها آجیقلی، یوره‌ك یاقیجی بر دوشکونلك ویره‌م . دیلنجیلر مشتریدن چوق کستاخ ... أوك چنغراغنی اویله جسارتله ، قوپاریرجه‌سنه چالیورلر و « بردیلم اکمك ! » دیرکن اویله چیقیشیورلرکه آلاجقلم کلسه ، اورتاغم ایستسه بوندن فضله یوزسزلك کوستره‌مز . بن « صباحلری اعاشه توزیعخانه‌لرنده قوینمده وثیقه ، المده‌پاره اولدیغی حالده ، یا کلش معنایه آلیرلر قورقوسیله اوهوه، دییه اوکسورمکه چکینیورم ؛ دیلنجی ، قاپونك آچیلماسی کجیکیرسه برده تکمه ، صوپا ووروبور ؛ یاریم وثیقه اکمکنی صوزاتمه

آتوب « فرانجه‌لا یوقمی‌به ؟ » دییه هایقیرانه تصادف ایتمه‌مز بیله ممکن . دنیانك ترسنه دوندیکنه بن‌ده اینانمدم.

اوقه ، دوزینه ، قانطار ، چکی ، باطمان ، کیله کبی بویوك اولچولر یقینده آلیش ویریشدن قالقه‌جق ... ذاتاً بن شیمدیدن درهمه اینمدم ؛ آرشین ، اندازه یارده‌دن‌ده اوروپه ... بقال دکانلرنده برده یجون اجزاجی ترازیسی بولونمادیغنه حیرت ایدییورم ؛ ایکی یوزی آشان شکری ، برآز کچرسه، سولفاتو کبی سانتیغرامله آله‌جغز ، آغزیمز لذتنی دویوب‌ده هوسلریمز قابارماسین دییه‌قاشه‌لره قویوب یوته‌جغز. بن یمورطه‌یه‌قارشوده بدبینم ، کله‌جك قیش‌اینجی کبی مثقال‌ایله‌صاتارلرسه‌شاشمیه‌جغم. اوللری درهمی برخاویارده‌قوللانیردق؛ شیمدی اون‌وپرنجده، صوکره فصولیه وبقله‌ده ، دها صوکره اودون وکومورده... کومورك قانطاردن اوقه‌یه ایندیکنی کوردك ، عجبا ـ الماس کبی ـ قیراطله صاتیلوب آلندیغی‌ده کورورمی‌یز ، دیرسکز؟

مودا ، قماش ، تحافیه‌مغازه‌لری‌نی بوسبوتون‌قورقوتویور، قاراقوله کیرر کبی قاپیسنده اوفاق بر رعشه‌یه طوتولویورم ، چیقنجه‌یه قدر... طوغریسی صاتیجی خانملر ایسته‌دکلری قدر نازك اولسونلر ؛ بلاغتده خارقه صاییلسینلر ؛ آرشونی وقتیله اون غروش‌ایدن عادی بوروجکلره « اوچیوز! » دیمیورلرمی، کوکسمدن برشی ؛ فندق قدر بر قاتیلق چیقیور ، وچیقیور، کلوب غیرتلاغمه طیقنلیور . صاتیجی آغزنده بیك مهارتله او « اوچیوز » ی نه قدر اوفالتسه ، تکرله‌یوب یووارلایوب کوچولتسه ، بر هجاده ، صولوقسز تلفظ ایتسه ینه او ناخوش

تأثیر زائل اولمیور. الا آرقه‌سندن ، بکا قناعت ویرسین دیه « اوجوز ! » دیمه‌سی یوقمی ؟ ایشته بوصوك متانتمی‌ده غائب ایتدیریبیور ، غوغادن دونن بر آدم کبی آلم آل ، مورم مور دکاندن اویله چیقیورم .

ایستیورم که اُویمك قاپیسندن مطبعه‌نك اوکنه قدر برتونل اولسون‌ده صاغمی صولمی کورمه‌دن ایشیمه کیده‌یم وینه اویله صاغمی صولمی کورمه‌دن اویمه دونه‌یم . دماغمك الك زیاده حظ ایتدیکی ، سکون بولدیغی ، کوزلریمك دیکلندیکی ، قلبمك راحتلاندیغی ، خلاصه وجودمده موجود بش حسك قابارمه‌دن ، جوشمه‌دن ، بنی ئوزمه‌دن دوردیغی یرتونل... قارانلق نه‌طاتلی شی ؛ کوزلریمك اوکنده اوچیوز بشیوز ئه‌تیکتی یوق . کندیمی ، احتاجلریمی ، حربی اوراده هپ اونودییورم. یاری قارانلق ایچنده نه‌البسه‌نك هاوسزلغی ، نه‌ده چهره‌نك سوزوکلکی فرق ایدیلیور ؛ اوراده هرکس زنکین ، طوق ... لکن بش دقیقه صوکره غلطه‌یه اینیوردکمی ، آغلایه‌جق کبی اولویورسك . بوطاتلی رؤیادن اویانیش نه‌فجع ! ایلك آدیمده قارشیکه بر شکرجی ، صاغکه البسه‌جی ، صولکه قوندره‌جی تصادف ایدییور ، اوچ طرفکزدن وورولویورسیکز ، آرقه‌کزدن چیقانلر صیرتکزدن ایتیورلر ، قاقیشدیرییورلر ، خلاصه وورلمادق یریکز قالمیور .

آلیش ویریش زورلو بر ایش اولدی ، هریکیتك کاری دکل ؛ سیکیرلرینه حکم ایده‌مینلر صاقین دکانلره اوغراماسینلر ؛ غوغا چیقارمق ایچون یوز بیك سبب دیزیلمش ، آیاقده ، آله‌ستا

سزی بکلیور . آلیش ویریش ایچون اعصابی قوتلی ، یوره‌گی چلیك کبی صاغلام، طونجدن دوکولمش آدم لازم ؛ قلبی علتلی، کوکسی سقط، قانی جوشقون اولانلر ایچون دکانلر ودکانجیلر تهلکه ... نه‌فیئاتلره قیزمالی ، نه‌صاتانك أداسنه ... برکون ، فرضا ، یمورطه‌یه درت یوز دیبوبرسه ایستیفکزی هیچ بوزمه‌دن، درت پاره دیمش کبی فتورسز، قیزمه‌دن،قیزارمه‌دن آلمالی و یا کچمه‌لی . بونی همز یاپامایز . قاپودن کیرنجه بعضاً، یرندن قیمیلدایوب امیدله‌نن چیراق ، « یاریم اوقه شوندن ! » جمله‌سنی ایشیدر ایشتمزاویله برصومورتویور، حقارت کورمش، عزت نفسی قیریلمش کبی بر بوزولویورکه انسانك غیراختیاری: « زحمت اوله‌جق سزه!» دییه‌جکی کلیور. الا مستهزی مستهزی سوزولوشلری تحملفرسا . بندن بویله آلیش ویریشه پاصو !

« اسکی‌یه رغبت اولسه بیلمم نه‌پازارینه نوریاغاردی» دیرلر ؛ هرحالده اسکینك بودوردن فضله هیچ بر دورده دها فضله رغبت کوره‌جکنه احتمال ویره‌م وچوروك چاریق مالار هپ آنتیقه فیئاتنه ... دنیا باشدن آشاغی اسکی پوسکو پازارینه دوندی ؛ رغبت حددن آشدی ، فقط توردن اثر یوق ، شمدیلك هرطرفه بیت یاغیور! آمان یاربی خلق أسکی‌یه نه‌دوشکونمش ، چارشیدن کچرکن کوردم ، کیرلی برکوملکی یکرمی کیشی چکیشدیریبیور، پایلاشامیوردی . حالبوکه یکی مال صاتان دکانلر بوم بوش ، کچرکن بنی زورله چه‌ویره‌جکلر، ایچری صوقه‌جقلر کبی کلیورده سکیرله‌نیورم . صاتیجیلری

مشتریسزلکدن دوشونه اویوقلیه تنبل مکتب چوجقلری کبی غالبا هپ شاعر اوله‌جقلر ، عزلته ، انزوایه ، سکوته دائر قیمتلی نشیده‌لر یازه‌جقلر .

شوندن ، بوندن یوز درهم ، یاریم آرشین دیرکن حساب بش لیرایی بولویور ، دکان صاحبی اوجهته تماماً لاقید ، « باشقه نه‌ایسترسیکز ، نه‌لازم؟ » دیه برته‌ویه صورویور . نه‌می‌لازم؟ هرشی ؟ هپسندن ، هرقوطودن ، هرفوجیدن ... فقط — متین اول أی‌نفس ؟ یه‌ك کندیکی! — » باشقه برشی‌ایسته‌مم ، برشی لازم دکل ! » دییور ، الکزده یومروق قدر اوچ پاکت ، جزدانکز بوش ، کوزلریکزدولو دولوچیقیورسیکز .

بو ، آلیش ویریش دکل ، نفس‌الاماره‌یی تربیه . حربدن صوکره هپمز برشیخه مرید ، زمانك قطبنه‌درویش اولابیلیرز . نفس یکمه‌یی ایی تعلیم ایتدك ، آلیش ویریشده‌چله چیقاردق . بش زیتون دانه‌سی ، بر دیلیم قورو اکمکله یاشایانی وقتیله اولیا صایارلر ، ئولونجه باشنه قندیل یاقوب اوستنه تربه قورارلردی . اکر شیمدی‌ده بواصوله رعایت ایده‌جك اولسه‌یدق ، باشه چیقاماز ، قورو زیتون یینلرك چوقلغندن تربه یاپوب قندیل یاقمغه یتیشه‌مزدك .

آلیش ویریش ، بنی جانمدن ، انسانلغمدن بزدیردی . جلس برزنکین آتی اولمدیغمه نه‌قدر کدرله‌نیورم . ییدیکك شیلرك فیئاتی بیلمه‌دن ، پیاسه‌دن بی‌خبر ، آلیش ویریشه لاقیدیاشامه خوشمه کیدییور . کچن کون أبی بسیلی ، پارلاق تویلر ، فانیلا اورتولو برآت کوردم ؛ قاضی کوی‌چارشیسندن کچیرییورلردی .

دکانجیلره اویله یوکسکدن ، فتورسز باقیور ؛ بو آلیش ویریش میداننده بربرلرینی ایتوب قاقه‌رق قایناشان آج آدملری اویله لاقیدانه سیر ایدییور، صاغه‌صوله قیچ آته‌رق، نعل صاووره‌رق هپمزه اویله حقارتلر ایدییوردی که عادتا جانم صیقیلدی. میفی میفی پاکتلرم ألمده، کوزلرم بوشاه ادالی آتده برخیلی دوردم، دوشوندم : چارشیدن طبقی بارکیر کبی کچن آدملرده واریا ؟ دییوردم .

مع مافیه بن او آدملردن اولمقدنسه آت اولمغی ـ نه‌دنسه ـ دها ایستیوردم. آتلغك ینه کندینه مخصوص برانصافی ، بر کبارلغی ، تربیه‌یه قابلیقی وار !

کاغد پاره‌یه ، آلتون آچقه‌یه دائر

آکلاتیرلرده غایت خوشلانیردم ، هانی نفوس صاحبی شیخلر، زمانه قطبلری وارمشده پاره‌یه‌لزوم کورولنجه‌علینك أتکنه واروب ولینك منتنی چکه‌جکنه ماقاصی ألنه آلیر ، طوپارلاجق بر کاغد اویار ، اوزرینه وفق یازوب پوستکینك آلتنه صوقارمش ، ایرتسی کون کاغدك یرنده طغرالی، دالالی ، وزنی تام ، عیاری اویغون چیل بر آلتون بولورمش ... بکا شوداخلی استقراض ایشته شو علم‌قرطاسی ، پوستکینك آلتنه کاغد قویوب آلتون چیقارمه‌یی خاطرلانیور. یالکز شوجهتی انکار ایتمه‌مکی که کچمش‌زمانك ایرمشلری بسبتون قیمتسز بقال کاغدلرینی اویوب اوندن آلتون چیقاریرلرمش؛ بوجوق‌مفلس ایش ، یعنی بنم ایشم . بوکونکی علم قرطاسی ینه بش ، اون پاره سرمایه‌یه لزوم کوستریور. ساده معنویتله ایش بیتمیور، بیتسه‌یدی اوندن برنبذه بنده‌ده واردی . لیرا دکلسه‌ده‌مجیدیه چیقاریردم ؛ حالبوکه کاغد پاره جهتدن دکل لیرا ، متالك فائض آلمغه قدرتم ایرمز . چوجقلغمده کاغدك آلتون اوله معرفتی ایشیتدکجه شاشار ، لذتلی خولیالره ، طاتلی رؤیالره دالاردم . آکلاشیلان بو سحرلی کرامتلی استقراضدن بکا

ـ طبقی چوجقلغمزده‌کی کبی ـ ینه رؤیا وخولیا دوشه‌جك !

دوغروسی پاره‌سی اولانك، شو آلتون جاذبه‌سنه‌قاپیلوب دها شیمدیدن یمك ، اکلنجه دوشکونی صبرسز بر دوکون دعوتلیسی کبی بانقه قاپوسنی صباح قارا کلغی چالمایشنه حیرت ایدییورم . ایی که مالیه نظارتی « آلتون » کلمه‌سنی ، آلتونك تداول میدانه دستورسز چیقیویرمسندن اول دیوارلره یاپیشدیردیغی اعلانلره صوقدی‌ده بزی یاواش یاواش آلیشدیردی. اصابت ایتمش ، یوقسه چوقدندر یوزینی کوره‌مدیکمز شو مجیدیه‌نك بردن بره ظهوری سنه‌لردن بری خبرسز، امیدسز قالدیغمز بر سوکیلی یارك کوشه باشندن آپانسز کورونمسی کبی بزی هیجاندن، سونجدن سوقاق اورته‌سنده بایلتیویره‌جکدی. شیمدی اویله برتهلکه یوق، عودت تلغرافنی آلوب‌ده‌سرکه‌جی استاسیوننده یولجی بکلر کبی‌ز . ینه قلبمزده بر هیجان ، روحمزده بر أزیکلك وار ، اما هرحالده دوشوب بایلمایز ؛ قوقلاشیر ، اوپوشیرز .

انسان ئولمه‌ملی ، آلتونه‌ده قاووشوبور اوستنه‌ده !

لکن انتظار بنی اوزییور ، قاپیسنه آللی پوللی اعلانلرك دیزلدیکی تیاترویه کیروب‌ده قنطولری کوزله‌ین بر خاشاری آشتهاسیله یرمده راحت دورامیورم . قولاغم شانتوزك محرق سسنده ، آلتون شیقیردیسی دویمادقجه سیکیرلرم یاتیشه‌میه‌جق. خلق تحویللری قاپیشه قاپیشه توکتسه‌ده هرطرفه آلتون یاغسه دییه ـ فائده‌سی اولسه ـ صیقی بر قوراقدن صوکره یاغمور

دعاسنه چیقار کبی بن‌ده چولوغی چوجغی طوپلایوب یوکسك تپه‌لره چیقاجغم ؛ الهیلر اوقویوب آمینلر دییه‌جکم .

بن خیلی بدبین برآدمم ؛ هریاپیلان ایشه قولایلقله ماشاالله هریکی فکره فتبارك دییه‌م . « بویوردیغکز عین کرامت ؛ فکریکز یکانه چارهٔ سلامت » عیارنده‌لافلری حالا بجره‌میورم. اون سنه‌در خوشلاندیغم اون ایش یاپلمادی ، یا یاپیلانلر ایشه بکزه‌میور ، یابن خوشلانمه نه‌در بیلمیورم . بن بواستقراضی بکندم ، اوکاده کوجم یتمیور ؛ عکسیلك بویله اولور . جانی پك ایستدیکی حالده ایچری کندی کیره‌میوب‌ده سینه‌ماقاپوسنده شوکا بوکا فضولی چیغیرتغانلق ایدن جیبی دلیك محله‌چوجقلری کبی حصه‌مه یالکز تشویق دوشدی .

ایشته بو کوجمه کیدییور !

پاره طوتمق دییه چوق ایضاحلی ، فقط آز نزا کتلی بر تعبیروارددر؛ پاره طوتانلره نه‌موطلو! بن طوتوملیلردن اولسه‌یدم، یوزه اوچیوز قازانه‌جغم دییه عجمیجه تجارتلره قاپیلوب اوچ آیده توره‌ین تشبث شخصی صاحبی وطنداشلردن عبرت آلیر ، آزه وصاغلامه قناعت ایدردم . تجارت قماربازلغنه آرتق پایدوس دیسه‌ك أبی اوله‌جق . تجارت هرکسك کاری دکلدر، اوروپانك کوچك خلقنه ، رفاهی بویله درت قازه‌وی برنجله بر طولوم یاغدن عبارت احتکارلی بقاللقلر دکل ، تأمیناتلی تحویللر تأمین ایدیور . شب یلدا کبی اوزایوب کیدن ، بردرلو شفقی سوکه‌ین بویله بر حرب ایچنده آلتون قائض ویرمك ، طوغریسی ، طاووغك فوللوغه ایچی یومورطلامسی ، دوتك پرلره الماس

دوکمه‌سی ، فندقلك قابوغنـدن مرجان چیقـارمسی کبی فضله مسرفجه ، فضله کارلی ، عادتا خووارده‌جه بر ایش ... فقط خووارده‌لق قارشـیلقلی اولور ، حکومت اکرامنی یاپدی ، کندیمزی کوسترمك صیراسی بزده؟ ایش یالکـز بکاقالسه‌یدی هرحالده محجوب دوشمزدم .

ویرکیلی آدملری البت سوه‌رم : طوپراغك کوبره‌لیسنی، آغاجك میوه‌لیسنی ، صویك کورینی سودیکم کبی ... حمیتلی آدملری دهازیاده‌سوه‌رم: طاشك معدنلیسنی ، اوتك خاصه‌لیسنی منبعك شفالیسنی دها زیاده سودیکم کبی ... وطننی سونلری ایسه هپسنه ترجیح ایده‌رم : دمیره چلیکی ، چامه میشـه‌یی سیسه یاغموری ترجیح ایتـدیکم کبی ... بو اوچ خاصـه‌دن هربرینه‌ویاهپسنه مالك اولانلر البته بواستقراض ایشنه کیریشمش بولنه‌جقلر ، تشویقه ، اخطـاره نه‌حاجت ! دکزه دوشنی ، یانغینده قالانی قورتارمق ایچون اوزرینه آتیلانلر شونك بونك التماسیله ، خاطریله دکل ؛ ایچلرندن طوغان بر حسله حرکت ایدرلر... فقط بو استقراض ایشنه ویرکی، حمیت، وطنپرورلك خارجنـده ، یالکـز منفعتـله‌ده کیره‌بیلیرز . کارلی اولدینی ، تأمیناتلی کوروندیکی ایچون ... بنم پلاوی سـاده لذتی ایچون دکل دویوردینی ، بسله‌دیکی ایچون سـودیکم کبی ... تحویل مبایعه‌سنده‌ده ایشته حمیت لذت ، فائض غدادر ، حالبوکه‌بویله بر چیرپیده اوچ ایش بردن باشارمق ، هم کارینی قورویوب، هم‌ده حمیت طاقینـه‌رق مملکته خدمت ایتمك ، بر طاش ایله اوچ قوش وورمق دیمکدر . سرچه قوشی آ کلاشیلمه‌سین .

دیدم آ ، هانکی جهتدن باقسه‌ق اویغون ... آدم اوله جق چوجق، باقیشندن بللی ایمش، باشه چیقاریله جق ایش ده طوتومندن آ کلاشیلیور. فکرمجه بو استقراض برآزده تنظیفات استقراضی اوله جق ، خیلی چوروك ، کیرلی کاغدی اورته‌دن سیلوب قالدیره جق ...

بانقنوطلردن یاصدیق یاپان، برآلتونه بر دسته کاغد ویرن کویلی او بوم بوروشوق پارچه پارچه کورولتویی اورته‌دن قالدیرسه، بو مناسبتسز مبادله‌یی براقسه‌ده هم بوکدن قورتولسه هم ده شوکا بوکا یالواره یاقاره طوپلادیغی آلتونلری کوکسنی کره کره آلسه نه‌ایی اوله جق ؟ بکا یاغی خاویار حسابنه ، یغورتی دارو بهاسنه ، پنیری عنبر حسابنه ، طاووغی طانه فیئاتنه صاتدی اما ، بن ینه اونی حمایه ایتمك ایستیورم. فقط بنم سسم تا اورالره یتمز: کویلی ایله قارشی قارشی‌یه اوطورسه‌ق بیله مراعمی آ کلاتمقده شبهه‌م وار ، دکل بویله برآیلق یولدن کاغد وقلمله ، اشراب وتلیحله آ کلاته‌یم ...

بر « ده‌وه یاپمق » صنیعه‌سی واردر؛ چوجوغی کورولتی‌یه کتیریر ، هورکوجدن چینغراقدن بحث ایدر ، قاندیرده ألنده‌کنی قاپار، یوتارز ؛ ایشته کویلی بو دالاویره‌دن ثورکر، حقی وار ، بر دفعه کوزی ییلمش ...

فقط بو استقراض اوکا النده‌کی کاغدك ده‌وه دکل، چیل چیل آلتون یومورطلار بر طاووغه چویرلدیکنی اوکرنیرسه ظن ایدرم، کله جك دفعه اصل منبعنی بولمش، (کویلی استقراضی)نی یاپمش اولورز . بنم اصل بکله‌دیکم بو ... بوقسه قاوانوزده

پارا کوفلتمك عادتی اونلرده، آووجمزه کیرن نقدی بیلیر بیلمز بقـاللغه صوقمق مراقی بزده اولدقجه اوروپا یولنده یایا قالیرز تاتار آغاسی !..

رچلسز رمضانه ، شکرسز بایرامه دائر ...

کچن کون، یاتاغمك یانی باشنده‌کی ماصه‌ده اوفاق برطاباق رچل بولدم ؛ قارا نقطه‌لی شیشکین شیشکین دانه‌لریله فرنك اوزومنی آکدیریوردی ؛ کافری نه‌قدرده سوردم ؛ همان ألمی اوزاتدم، قاشینی کیم آرار؟ پارماغمی بانوب آز دهاآغزیمه کوتورویوردم ، دوردم ... رچل ظن ایتدیکم مخلوطك شکر ومیوه ایله علاقه‌سی یوقمش؛ برکیجه اول هیچ اویویامامشدم؛ مکرسه خدمتجی شیلته‌لری برکوزدن کچیرمش‌ده یاری یاری‌یه ضو وحشرات دولو طاباغی هنوز قالدیرمغه وقت بولامامش . یأسمدن همان اورایه چوکدم وبنی تحته قوروسنه رچل دییه صالدیرتان شوطاتسز وطاتلیسز رمضانه‌اوزون اوزون آغلادم. بقالم بایرامده‌ده شکردییه نه‌یه‌نیلوب یوتولمازشیلره، نه‌مستکره نسنه‌لره أل اوزاتوب دردلنه‌جکم ...

رمضان رچلسز، بایرام شکرسز اولدقدن صوکره‌دوکونلر کلینسز ، باغچه‌لر چیچکسز ، اثرلرده شعرسز اولابیلیر ؛ فقط بوشاعرانه ایشلرده‌کی یوقلغك اهمیتی یوق ، یقینده قوراقدن موصلوقلر صوسز، قیشه‌ده صوبالر اودونسز، مانغاللر کومورسز قاله‌جق .. : ایشته بوکوتو! فی‌الواقع چوقدن شمعدانلر ، مومسز،

باقیرلر قالایسز قالدی . باشلریمزك فس سز ، آیاقلریمزك قابسز قالماسنه‌ده چوق وقت یوق کبی ... یانغیندن چیقانلر ایسه کلهم « سز » : أوسز ، أشیاسز ، ألبسه‌سز ... بو « سز » اداتی‌ده باشمزه امامسلط اولدی؛ لکن بکااویله کلیورکه بویله‌هرشیده‌کی « سز » لکك باشی عقلسزلقدن چیقدی ؛ عقلمز اولسه‌یدی هرشیئمزده اولوردی ظننده‌یم .

آه أسکی رمضانلر ! خاطره‌کز یوره‌کمی داغلیور ، یادیکز معده‌می صیزلاتیور ؛ سز عجبا « یوقلق » کلمه‌سنی بیلیرمیدیکز؟ رمضـان دیمك وارلق ، بوللق دیمکدی . برطرفده چووالر بوشانیر ، تنکه‌لر توکه‌نیر ، قازه‌ویلر اکسیلیر ؛ اوبر طرفده قازانلر قاینار ، تجره‌لر فیقیردار ، تپسیلر قیغاریردی؛ برکنارده خورلر آچیلیر ، فیستیقلر سرپیلیر ، قایماقلر دوشـه‌نیر ، اوبر کنارده سینیلر دوزه‌لیر ، رچللر دیزیلیر ، شربتلر أزیلیردی... یوقاریده دیش کیرالری آلنیر ، هـدیه‌لر کوندریلیر ، خاطرلر صورولورکن آشاغیده صدقه‌لر ویریلیر ، نفقه‌لر داغیتیلیر ، کوکللر یاپیلیردی . أولر دولو ، اودالر دولو ، کیلارلر دولو ، معده‌لر دولو ایدی ؛ اوزمان هکیم کلیور ؛ خسـته‌یه باقار ، « معـده دولغونلغی » دیر ، آز یمکی توصیه ایدردی ؛ شیمدی دوقتور « معده بوشلغی » دییور چوق یمکی توصیه ایدییور... اوزمانلر سنه‌ده برآی ، کوندوزلری اوروج طوتاردق ، شیمدی برآیده برسنه‌لك اوروج طوتویورز ؛ بواوچ آیلر اوروجنی کچدی ؛ اوچ سـنه‌لر اوروجی ... اولی بررمضانده ییدیکمزی عجبـا شیمدی برسـنه‌ده پیورمی‌یز ؟ شپه‌لی ... اوزمانك برافطار

سفره‌سی غدا اعتباریله شیمدیکی بر آیلق یمکه البته مساویدر ؛ یعنی شیمدی بوتون برسنه‌ده یالکز اون‌ایکی دفعه رمضان یمکی ییورز واونکله تام برسنه یاشییورز . عقللر آلیر شی دکل... دها تحف برمثال ایله سنه‌دن سنه‌یه یمکاریمزك نه‌قدر آزالدیغنی ایضاح ایده‌جکم! حربدن اول درت کشی هرکون برهندی‌یی پایلاشیر ، برهندی مقدارنده یمك ییر، غدا آلیردی . حربك ایلك سنه‌سنده بوهندی ، ایندی ، کوکلم ایندی ، طاووقه بیندی ؛ ایکنجی سنه‌سنده طاووق پیلیچ اولدی ؛ شکرایتدك، اوچنجیسنده پیلیچ یرنده سرچه بولدق ، ینه شکر ایتدك ، شیمدی سرچه‌ده کوچولدی، چکرکه پایلاشیورز، بویله‌شکرده، ثناده‌دوام ایده‌ایده کله‌جك سنه‌اونی‌ده بولامیه‌جق، چکرکه‌دن کوچوکنی منلا برسینك ویاقرنجه، دها اوبرسنه‌یه‌ده‌برتاتارجق پایلاشه‌جغز ، اوندن صوکره‌ده تام آچلغه آلیشمق اوزره‌ایکن نصرالدین خواجه‌نك مرکبی کبی مرد اوله‌جغز .

بورمضان بن مناره‌لرده یانان قندیللره باقیورم‌ده زیتون یاغنه آجیورم؛ مناره‌یی چالان قیلیفنی حاضرلار دیرلر ، خوش سوزدر ، فقط مناره‌یی چالق « پراتیك » ایش دکل ، قاپوسنی آچیق بولوب‌ده قندیل یاغلرینی آشیرمغه برشی دییه‌مم ألك آشاغی اوقه‌سنی یوز آللی‌یه صاتارسین؛ مناره بویی فیرلایان زیتون‌یاغی پیاسه‌سنی برکوز اوکنه آلیور ، صوکره‌ده مناره‌لر تپه‌سنده دوران زیتون یاغی قندیللرینه باقیورم ، « تام یرینی بولمش ، یتیشنه عشق اولسون ! » دییورم. ذاتاً بوتون ارزاق‌پیاسه‌سنه باقدقجه :

یوکسل که یرك بویر دکلدر
دییور ، صوکره‌ده محتکرلره دونوب :
انصافه کلیش هنر دکلدر

مصراعیله خطابمی اکمال ایدییورم. هرنه‌ایسه بزرمضاندن بحث ایده‌جکز؛ آرا صیرا بویله‌سرج لسان ایتمه‌مك قابل‌اولمیور، درویشك فکری نه‌ایسه ذکری‌ده اودر ؛ خوش کورمه‌لی !

بوقیتلق دورنده رمضان برآجی استهزایه بکزییور ؛ ایلك افطار طوپی یوقمی ، رچلسز ، پیده‌سز ، بوش سفره باشنده انسانه فلکك سله‌سی کبی کلوب چارپیور ؛ بکا قالیرسه حرب رمضانلرنده طوپ یرینه بورو چالسه‌لر ، یوکسکدن آتوب آتوب‌ده حالا بزه‌ایکی مثقال ماکنه یاغندن فضله‌سنی ویره‌مه‌ین تشکیلاته یوف بوروسی ...

اولی بر رمضان سرسامله‌کی، براوروج کبی بر تیریاکیجه دورغونلق واردی . ذوقه کیدردی . طوپ وقتنه طوغرو باشمده اوغولتولر دویاردم ، یاری آبداللاشیردم؛ شیمدی دائما بوحالده، دائما اوروچ بوزه‌جق برآدم موقعنده‌یم؛ باشم هرزمان اودرجه یورغون ، معده‌م هرساعت اوقدر بوش . . فقط شیمدی بن طوپ وقتنی دکل، طوپك صوصدیغی وقتی کوزلیورم؛ اوروجی حرب دکل صلح بوزدیره‌جق ! طوپ سسندن قافام شیشدی ، حتی بعض دفعه‌لر دماغمك ایچنده اویله بر یزکینلك، برولوله ، برآکلانیلامیه‌جق حال بولویورم که عجبا بین حماسنه‌می اوغرایورم دییه قورقویورم . هانی استاقوز کبی چنکللی ، قیصقاجلی برقارا بوجك واردر، مایس بوجکی دیرلر، چوجوقلر

آیاغنه تیره باغلارده هواده چویرلر ، قانادلری ویره دوئر ، اوغولتولر چیقارر، صانکه بینمك ایچنه بویله بر بوجك دوشمش، دوروب دوروب سرسامله تیجی برولوله ایله عقلمی قارماقاریشیق ایدییور ، نه دیدیکمی بیلیورم ، نه ده دیکله دیکمی آکلایورم ؛ بکا آدم عقللی برآبداللق کلدی. بیلمم سزده ده بویله می؟ زمان اولیور قارشیده کنی دیکلر کورونورکن بنمله قونوشولدیغنی اونوتوب ایچین ایچین أو حسابلرینه دالییورم ؛ حساب دکل کرداب... انسان بردفعه کندینی قاپدیرماسیله تا دیبی بویلایور. چوجوقلغمزده قویولردن بحث ایدرکن بزه « یاقلاشمایك ؛ قویو آناسی چیقارده انسانی ایچنه چکر! » دیرلردی، شیمدی هپ ذهنلر قویو ؛ هرحساب قویو آناسی ... وارداتی مصارفه اویدورمغه اوغراشانلردن نیجه کیشی‌یی حساب دنیلن قویو آناسی ذهن دنیلن بوستان قویوسنه چکوب بوغدی . غالبا بن‌ده شیمدی پك کنارنده دولاشیورم، بردفعه اکیلمه‌مه باقار!

بیلمم سزده بنم کبی دقت ایتدیکزمی ؟ رمضان ایچنده باشمزه دائما جانمزی صیقه‌جق برمسئله چیقار رمضان بوسنه رچلسز کچدی اما مسئله‌سز کچمه‌دی . بلغارلر وقتیله بزه ، رمضانده نفیسندن آرابه‌آرابه قاشار، قاشقاوال کونده‌ریرلردی؛ بوییل « استانبولی ایکی دفعه قورتاردق : » عیارنده غزته‌غزته مارتاوال کونده‌رییورلر؛ بردفعه بیله قورتاردقلرینی خاطرلایامیورم، دکل ایکنجیسنی ... ایشته اوروجی باشه ووردوره‌جق برلاف؛ غزته‌لرده بولغارلرك نه‌دیدیکنی اوقویوب قیزارکن برده «ارمنستان» دییه سرلوحه‌یه راست کلدکمی انسان باشدن آیاغه سکیرکسیلییور،

اوفاقمش ، کودوك وچلیمسزمش اهمیتی یوق ادعاسنده بولنانلر حقلی ؛ لکن سینك‌ده اوفاقدر . اما معده بولاندیرر . هم بویله سرمایه‌سز معده‌لر دها چابوق بولانیور .

هرنه ایسه ، رمضان‌ده کلدی ، کیدییور ؛ بویله باصقیسز تجارت دنیاسنك رمضانندن خیر بکلهمك عبثدر ؛ وارسین رمضانلر رچلسز، بایراملر شکرسز کچسین؛ بن هپسنه راضی‌یم، فقط محتکر تجاره پسدن اولسون « اوهوهو! » دیمك قابل دکلمی؟ چوجوقکن أودن بری شکرمی چالمشدی، چیقولاته‌می، نه... برادر قوطی قوطی ، اوقه اوقه اونسنه‌دن خیرسیزك اوکنه ییغمش ، آزار ، طوقات زورله ، پاطلانجه یدیرمشدی. بن‌ده بوکا یقین برجزا دوشونیورم. مثلا برشکر تجاریمی؟ کندیسنی‌ده بوسنه حبس ایدوب مدت‌العمر شکر ییدیرمك ... فاره کبی طیقیرداسین دورسون، فنابرحیاتمی؟ بزم بایرامده بولامادیغمزی اوهرکون ییه‌جك؛ اوکاهرکون بایرام... زیتون یاغی قرالنی‌ده بویله یاپمالی ، فوچیلره دالسین ، چیقسین ، ساده یاغ زنکینی‌ده کذا ، تنکه‌لری یالاسین ، دورسون ؛ بولغورجی‌یه‌ده بویله اونجی‌یه‌ده .... بزی آچ براقانلره بهالیلاشدیردقلری غدانك طوقلغیله برجزا ؛ مکمل دکلمی ؟ بوایشده علم داغی اورمانی آلانلره‌ده اودون یمك دوشر ؛ نه‌یاپالم ، طالعه راضی‌اولمالی... ایچلرنده ینه أك طالیلیسی شکر محتکری : جزاسی بیله بایرام!

ان‌شاالله صوکی طاتلی کلیر ... اوغورلر اولسون رچلسز رمضان !

اسپانیول نزله‌سنه دائر

اسپانیول قادینلرینك آتشلی اولدیغنی دویاردق ؛ مکرسه نزله‌سی‌ده اویله‌یمش ؛ بزه نزله‌دن قسمت چیقدی ... بن بویله آتش کورمه‌دم، صانکه جبالی یانغینندن بریانار کوتوك فیرلامش‌ده بالقونك آچیق قاپوسندن دوس دوغری بزم یاتاغه دوشمش ؛ ألنی وجودیمه سوره‌نك قضارا مانغاله صوقمش کبی « وئوف! » دییه پارماغی آغزینه کوتورمه‌دیکنه شاشیبوردم . معاذالله پارلامامه برشی قالمامشدی. شیلته، یورغان ، جیبینلك، قاریولا ناکهان آله‌و آلیوره‌جکدك . عاشق کرمك دونه دونه یانوب طوتوشماسی کیفیتنی شیمدی پك عقلدن آیغیری کورمیورم . بکاده‌اوزاقدن برکبریت کوستره‌لر بنزین‌تنکه‌سی کبی آن‌واحدده پارلایاجغمه هیچ شبهه یوقدی .

بر طوتوشمش آتشم قرب وجوارمدن صاقین

دیین فضولی‌ده ، عجبا ، وقتیله بویله یاقیجی برعلته ، مثلا برعجم نزله‌سنه‌می طوتولمشدی ؟ بن اسکی ایشلری پك بیلمم ، بونی علی امیری افندیله کوپریلی زاده فؤاد بکه صورمالی ...

هرنه ایسه ، بوچوق آتشلی بر علتدی؛ یانیوردم؛ ایچین ایچین، ایکیم ایکیم یانیوردم . ایستیوردم که بری بنی قوجامان صوبا ماشاسیله بلمدن طوتسون ، کوتوروب بغچه‌ده حوضه دالدیرسین ... بش کره، صابیسز حسابسز ، دورمایوب دیکله‌نمیوب دالدیرسین ... یانار بر کوتوك کبی وجودیمه صو دوقوندقجه جازیردییه‌رق، خیشیلدییه‌رق بیاض بیاض دومانلر صالیویره‌رك اوراده سونه‌یم ، سرینله‌یم !

یاباش آغریسی! آغیز آلیشمش‌ده « آغری » دییورم ، یوقسه آغری نه کلمه ؟ آغری بنم چکدیکمك یاننده شفا کبی قالیر ... صانکه ایری ، یاری بررم دولکر صیرتمه چیقمش، بر آیاغنی اوموزیمه باصوب دیکر آیاغنك دیز قاباغنی‌ده اکسه‌مه دایامش ، یاپی‌ده چالیشیر کبی ، بینمه تمل چیویسی قاقیور . هانی سرت ، قورو میشه‌لر واردر ، چیوی ایشله‌مزده کسر بیدکجه پیانو کبی ایکلر، ئوتر، باشم ایشته اویله ایکلیور، صیرتم، اوموزلرم ، اکسه‌م ، اوزرینه آدم بینمش کبی ، آغرییور قیریلیوردی . بردولکر تام اوچ کون اوچ کیجه دورمامه‌سنه چالیشدی: شاقاقلرم اویله آتیوردی که بنم قاقامك ایچنده بایرام داوولی برساعت ، برکون دکل، کوی دوکونی کبی تام برهفته ووردی .

لکن اك دهشتلیسی مفصل آغریلریدی ... وجودیمی تعجیز ایچون ده‌میرجی‌به ویریلمش برآرابه دینکیلی ظن ایتدم؛ برده‌میرك باشنه کلنلر تماماً بنم باشمدن‌ده کچیوردی؛ اولا طاوی بولمق ایچون نوبتك او قیزغین اوجاغنده بر مدت ایصیدیلوب

بیاض آتش حالنه کتیریلیوردم ؛ صوکره چلیك آغزلی ماقاصلر، کسکین برونلی قیصقاجلرله ده‌میرجی اوسته‌سی شورامدن بورامدن، بیله کمدن، باجاغمدن یاقالایوب پارچه‌پارچه‌دوغرایور؛ أزییور، اوزاتیور، کیفنه کوره اوینیوردی . دها صوکره اوسته چیراق قارشیقلقلی کچوب بنی‌اورسك اوزرینه یاتیرییورلر، آغیر چه‌کیچلرله برته‌وبیه، مجله‌عجله دوویورلردی، أك نهایت «جاز!» دییه صوقوب بیراقیورلردی، یعنی تر امدادیمه یتیشوب برلحظه سکونت بولویوردم . دیدم‌یا، وجودیمك‌ألر، طوتار یری قالمیوردی .

سیکیر صیزیلری ایسه هپسندن بربادی ... دیشجیلرك داماری کورله‌تمك ایچون قوللاندقلری قیل کبی اینجه‌جك تلدن برآلت واردر، چوروکك ایچنه صوقوب‌ده چه‌ویردیکلری زمان انسانك کوزلرندن آله‌و چیقار، یوره‌کنك وورماسی دورور، نفسی طوتولور؛ طبقی اونك کبی بر صیزی، هیچ یوقدن کلوب بله کیرییور؛ «آمان!» دییه‌میورسکز، میخلانمش کبی عینی وضعیتده قالیورسکز . صوئوق صوئوق اجل تری دوکدورن بوصیزی‌یی بربشقه‌سی، دها زورلوسی، آرقه‌آرقه‌یه تعقیب ایدییور ...

أوت، محقق بوخسته‌لق اسپانیول نزله‌سی ؛ انکیزیسیونك بوتون‌اشکنجه‌لری‌میقروبلرنده یر طوتمش؛ ها انسان وجودینی بر دفعه بو علته قاپدیرمش، ها انکیزیسیون سرکرده‌لرندن «تورکوماد» ایله «ایکسیمه‌نه‌ز» ... آتشنده یاقمقدن، اورسده دوومکدن باشلایه‌رق بینه چیوی میخلامغه، دامارلره

ميل صوقمغه قدر اشكنجه‌نك هر درلوسى تمام اولمه‌دن ياقاى صيبرمق قابل دكل ! هر حالده بوخسته‌لق اسپانياده كلوب كچمش بوتون بوغالرك ، بوتون اسيرلرك انتقامنى چيقارمشدر ظن ايديبورم ...

نه صوصامه‌يدى او ؟ آغزيمك اوزرينه جزوه طوتسه‌لر اسپرتو لامبه‌سى كبى قهوه پيشه‌جكدى؛ وجوديمك صيجاقلغندن قابل اولوب‌ده بر آز قيشه صاقلايه بيلسه‌يدم ديه دوشونديكم‌ده اولدى؛ اودونسزلقدن تيرتير دونارکن عجبا اسپانيول نزله‌سنك قرق درجه صيجاقلغى آرايه‌جقمى‌يم ؟ بيلمم ... بن شيمدى هيچ برشيئه « اولماز ! » ديميورم . حرب عمومى بزه :

اولماز اولماز ديمه اولماز اولماز

حقيقتنى نه كوزل اوكرتدى ... هم ديز اوسـتى كلدك‌ده اويله اوكرندك ! أوت ، نه صوصامه‌يدى ؟ بردرلو قانميوردم ، نهرلر ايچسه‌م قانميه‌جقدم . كزديكم ، كورديكم اوزاق يرلرده‌كى چام قورولرينك سرينلكنى ، ره‌چينه قوقولو منبعـلرك صوينى ايستيوردم ؛ اما اويله صراحيله ، بارداقله ، مشربه‌يله دكل... يره ديز چوكوب باشمى قايناغه دالديرمق ، بووضعيتده ، قوجامان بر داغ كچيسى كبى صولرى صقـالارمدن شيپير شـيپير كوكسه داملاته‌رق اوزون اوزون ، قانه قانه ايچمك ... بونه كيفـلى اوله‌جقدى ! او دقيقه‌ده برطرفه ازمير واليلكنى ، اوبرطرفه بوداغ كچيلكنى قويسه‌لرده «ايسته» ديسه‌لر ترددايتمز ، كچيلكى ايستردم ؛ دوشونيكز حرارتك شدتنى ...

اسپانیول نزله‌سنك نوبتی‌ده چوق کابوسلی، چوق خیالتلی اولویور؛ بر قوله کوره اقربامز، دیکر قوله کوره یابانجیمز او مشهور «زردشت» یوقمی؟ بکا مسلط اولدی، اسکی کمرك حمالری ایریلمکنده، بالدیری چیپلاق برحریف، ایکیده برده کلوب کوکسمه دیزینی باصیور: «سویله بنم جنسمی؟» دییه زورلایور، عالم اولمادیغمی نصل آکلاتیرسك، «تورك» دییورم، قیزییور، «عجم» دییورم قیزییور، چیلدیراجغم... همان اسپانیول نزله‌سندن رضا توفیق بکله سامح بکی الله قوروسین، هیچ جرمم اولمه‌دن بکا بوقدر مسلط اولان «زردشت» اونلری بوغمه‌دن بیراقماز!

ذهنمك ایچی حالا قارمه قاریشیق؛ خاطراتم یانغیندن قورتاریلوب جامع آولوسنه طاشینیورمش اشیا کبی، بردرلو صیراسنی بولوب چیقامییورم؛ نه‌یدی اوحال. بن دها یاتاقده ایکلرکن اوك خاقی برربر یاتاغه دوشدی؛ بشیکده‌کی چوجوقدن موطباقده‌کی آشجی‌یه قدر هرکس خسته! کیم کیمه باقه‌جق؟ سریلدك قالدق... بوحرب سنه‌لرنده هرملت اورته‌یه برمعرفتی قویدی، اسپانیولارده نزله‌لرینی... صانکه جمعیت بشریه‌یه آل برلکیله فنالق ایتمك شرط، بی‌طرف قالدیغنه سویندیکمز اسپانیانك‌ده هیچ اولمازسه بوقدر ضررینی کورمك... نه‌ده چابوق یورودی کلدی؛ دها دون «غریب برخسته‌لق وارمش!» دییه اوقودیغمز علت بوکون قانمزه قاریشدی. برکت که هکیمسز، اجزاجیمز صاووشدورابیلدك؛ یوقسه اسپانیایی‌ده، نزله‌سنی‌ده بوقدراهون کچیشدیرمزدم. بوزمان‌ده هکیم نه‌دیمك،

أوی رهنه قویمه‌دن دوقتوره بوبوریکز دیمك قابل اولاماز ، اجزاجی ایچون‌ده صندوقلری قاریشدیروب صاتیلغه برقاچ پارچه مال چیقارمالی... دوقتورك یالکز آرابه‌سنه ویره‌جککز مبلغ ایله اولی برسنت دوکونی یاپار ، خیال ، حقه‌باز اویناتیر ، بر محله‌یی اکلندیرردیکز. الا بنم کبی کویده اوطورانلر هکیمی عقله کتیرمه‌مه‌لی ...

صحت کبی بیار غمه کیچ کلیورلر
ثولدوردی بزی ناز اطبا نه‌بلادر

دیین اسکیلر شیمدی یاشاسه‌یدیلر ، بویله شعرله ، بیتله دکل ، دوقتور ایشنی انجق پالایله ، قامایله تمیزلردی . بنم بیلدیکم ، خسته‌لق صیراسی دکل ، باقدك که خسته‌لاندك ، هکیم لازم ، اجزا لازم ، غدا لازم ، باقیجی لازم ، انسان زار زور آیاغه قالقمالی ، أیکلیه أیکلیه کیدوب اوداسنك قاپوسنی کلیدله‌مه‌لی ، صوکره یاتاغنه اوزانوب بکله‌مه‌لی ...

البته یاثولوم کلیر ، یاصاغلق ! بوکونکی دنیانك فضله دکرینی کوره‌میورم. أنی ایکی یوزه یمك ، قوندورایی یکرمی بش لیرایه کیمك ، بر آز صوکره‌ده چیپلاق دولاشوب آچ کزمك ایچون طوتوب‌ده هکیمه ، اجزاجی‌یه آووج دولوسی پاره دوکمکی آکلامام ، ایشی قدره بیراقمالی . نه‌ایسه ، صیرامی بن بوایشده‌ده آتلاتدم ، داریسی سزه !

تنبللك ، اويوشوقلغه دائر . . .

یاز صیجاغنده‌ده بر درلو جالیشیلامیور ؛ خوش بن قیشین‌ده ـ صوئوقدن اولمالی ـ ینه چالیشامازدم . بهارلرك سرین هواسنده‌ده چالیشدیغمی پك خاطرلیه‌میورم‌ما ! بوتنبللك موسمدن دكل ، غالبا كندمدن ... هانی انسانك بر مهم ایشی چیقارده ایركندن قالقمغه مجبور اولور ، فقط بر درلو اویقونك طاتلی یوكنی اوزرندن آتاماز ؛ بر درلو كوزلرینی آچوب‌ده یاتاغندن چیقاماز ؛ صاغه دونر ، صوله چه‌وریلیر ؛ نهایت تكرار دالوب كندندن كچر ؛ ایشته بن اوتوز سنه‌در هپ بو وضعیتده ، اوبانوب‌ده بر درلو ایشنه كیده‌مه‌ین بر آدم حالنده‌یم ؛ حالا كوزلریمی آچامادم . ذهنمدن اویقونك ایپسز ، صاپسز دوشونجه‌لرینی آتوب‌ده حالا دنیایی بر ایشكذار كوزیله كوره‌مدم . صانكه عمرم دائمی برصباح كبی ... مخموربرادا ایله قهوه فنجانی آلده ، اطرافه سوزوك سوزوك باقیورم ؛ اوكله كلدی ، ایكندی یاقلاشدی . آقشامه‌ده برشی قالمادی . بن حالا كوشه پنجره‌سنده كوه‌زه‌لكله وقت كچیروب بوینه فرصت واپورلرینی فاچیرییور ، بر دولو ایشمی یاپامیورم .

بعضاً واپورله بوغاز ایچندن كچركن كوروردم ، چوكوك

بریالینك ایچی کونشلی براوداسنده کوشه‌مندرینه کچوب اوطوران بیاض تاکه‌لی ، پیکه أنتاریلی برآدم ؛ کوکسنی پوفور پوفور أسن پوبرازه آچمش، چیپلاق آیاقلرینی سرین حاصیره‌اوزاتمش؛ دنیانك کورولتوسنه متالك ویرمین برقیدسز باقیشله‌اندیشه‌سز، أملسز عمرسوریبور؛ صیقیلنجه عینی کوشه‌ده اولطه‌یی اوزاتوب بالیق طوتمقله ، اویقو باصدیرنجه عینی کوشه‌ده یاصلانوب بر قیلوله کسدیرمکله ، آقشام اوستی وقت کراهت کلنجه ینه‌عینی کوشه‌ده برقاچ قدح آتیشدیرمقله یورولمه‌دن ، دیدینمه‌دن کچن نه‌خوش برحیات !.. بربوکا ، برده صیجاق هوالرده چامورلو کوله کومولوب کوزلرینی‌بابیلته بابیلته‌ذوقلی ذوقلی عادتاصیریتیر کبی کهویش کتیرن قایغوسز ماندالره بابیلیرمها ، برده شهر امانتنك کیری،چوپی‌اوزرینه قورولوب اعتراضلره، استمدادلره لاقید ، اولان بیتن ایشلردن بی‌خبر ، مزحرفات وملوثاته مأنوس ، فرح فرح اویویان شهر امینلرینه‌ده بابیلمیور دکلم. بنجه بواوچ لوحه تنبللکك تام‌تمثالیدر. مملکتمزده‌ده «روده‌ن» کبی برهیکلتراش یتیشوب‌ده تنبللکه ، اویوشوقلغه دائرطونجدن آبده‌لر یاپمق لازم‌کلسه بواوچ‌طابلودن نه‌قوتلی برالهام آلیردی. قوجه راغب پاشا :

قالدم او رتبه ضعف ایله یوق ارتحاله حال

دیمش ، بزم شهر امینمزده :

قالدم اورتبه عجز ایله یوق اقتداره حال

دیمه‌لی ؛ حتی ظن ایده‌رم، ساده اقتداره حالی‌دکل، استعفایه‌ده

مجالی یوق ... خوش مرقباحتی بن اوکا بولیورم ، لبابیجی خورخورك صوك پرده‌سنده‌می ، نه ، عسس باشی چیقارده بچاره خورخور آغایه بر درلو لاف سویله‌تمز ، دها آغزینی آچارکن « سن صوص ! » دیه درت واو مقداری هایقیریر؛ طبقی شهر امینی‌ده بوموقعده . بودجه‌یه ضمیات، اداره‌ده‌بعض تشکیلاتمی ایسته‌یه‌جك ، دها آغزینی آچه‌دن حکومت « سن صوص ! » دییور . ألنی هانکی ایشه اوزاتسه، دهابوبوك ویا نوظهور برمقام « سن چك ! » دییور . زیتونك یوز غروشه صاتیلدیغی دورده اوچ یوزغروشه بلدیه چاووشی طوتیلورسه البته بیچاره آدم کندیسنی آچ براقان زوکورت امانته دکل ، سپتنی دولدوران زنکین بقاله چالیشیر... اویله تخمین ایدییورم که شهر امینه : «خایر، سن آچ قالدیغی حالده بیله چاوب چیرپمایه‌جق قدر ناموسلی اوچ ، درت یوز قهرمان بولوب قوللانمغه مجبورسك ! » دییه‌میز ؛ اورته‌ده قهرمان یغماسی یوق ... ألی یتمز ، کوجی یتمز ؛ شهر أمینی نه‌یاپسین؟ صاحبلری صیفیه‌یه کیدنجه، ویران قوناقلری بکله‌ین عملماندہ بکجیلر کبی براوطه‌یه چکیلمش ، شیمدیلك امانت بناسنی بکلییور ، اماتوز، طوپراق کوودەیی کچمش ، اوکانه !. البته طاشینمه زمانی کلنجه مال صاحبلری سیلر، سوپورورلر. دوغروسی غزته‌لرك قوپاردقلری فیرطینه‌لره کوکس کریشنده‌کی متانتك بن تقدیرجیسی‌یم؛ وکیل ایکن بویله ، اصیل اولسه قیامته بیله آلدیرمیه‌جق . امانت بناسی مزحرفاتدن دامنه‌قدر ثورتولونجیه‌قدر ایچنده قاله‌جقمش؛ طبقی کمی باتارکن قوماندہ موقعنده صوك قالوب بوغولان

یکیت قاپدانلر کبی ... غزته‌لری‌ده نه أیی ئوزدی ، نه مکمل سیکیرلندیردی ؛ بوندن دها مهارتله صاغر تقلیدی یاپیلاماز ؛ لافه، بایغرایه قولاق آصمادی، راحتنه باقدی؛ فقط قورقویورم مطبوعات ارکاننده جنته مستعد جلاللی محررلری بوعناد فضله صارصماسین ؛ برکون باب عالی یقوشنده باشی آچیق ، یلیکی چوزوك ، کوزلری فیریل فیریل دونن و « خنکارطوغ طاقمالی! دارالفون قاپانمالی ! قاره‌داغ قرالنه جبل اسودچاساری دیمه‌لی! هی اتراك بی‌ادراك ، بکا جانبدار اولیکز ! عیارنده صاچه‌لر صاووره‌صاووره‌قوشان برآدمله قارشیلاشمغه هیچ آرزوم یوق!

نه‌ایسه بزکله‌لم اصل بحثه : کیمی محرره چوق چالیشوب چوق یازمه‌دن نوبت نوبت برده‌لیلك ، کیمنه‌ده آز چالیشوب آز یازمقدن، بنده‌کی کبی، صیق‌صیق برتنبللك عارض اولویور. قلمی ألمه آلوب ماصه باشنه کچدمی سیکیرلریمه برکه‌وشه‌کلك ، دامارلریمه بربورسوکلك، کلیور، یوره‌کم صیجاق مانغال کناریه قونمش برقار پارچه‌سی کبی ایچمده صانکه قایه قایه أرییور ، توکه‌نیبور، أسنه‌لر ، که‌رینه‌لر، ایچین ایچین دالیشلر، مجالسز، ایسته‌کسز داورانیشلر ، خلاصه شهراماتی مقامنه کچمش کبی برحاللر ... حقه‌یی‌ده قلمی‌ده‌شویله برطرفه ایتوب همان اوراجغه اوزانمق «یازی‌یه‌ده پاصو، اوقومه‌یه‌ده! » دییه‌ده‌رین بربایغینلقله کندمدن کچوب قالمق ... نه‌طاتلی شی یاربی! براقسینلر اویویایم؟ صلح کلنجه‌یه قدر ، کاغد پاره قالقنجه‌یه قدر ، فاصولیه بش غروشه اینجه‌یه قدر اویویایم. بن اویورکن آرتق ـ الانصاف ـ هیندنبورغك پلانی نه‌یه یارایه‌جقسه یاراسه‌ده « اولدی ،

بیتدی ! » دییه‌ن تلغرافلر نتیجه‌یی بیلدیرسه . ساده طوپلر دکل ، دیپلوماتلرده صوصمش ، قونغره‌لر ، قونفرانسلرده بیتمش اولسه ، ونیقه دنیلن دردلرکده آدی بسبتون باتمش بولنسه . آرتق اویاندیغم زمان غزته‌لرده حرب راپورلرینه ، لوقنطه‌لرده حرب حمالرینه ، دیوانخانه‌لرده حرب زنکینلرینه راست کلمه‌سم ! دنیا دوزه‌لینجیه قدر ، اطراف سوت لیمان اولونجیه قدر یاتسه‌م اویوسام ..

فقط قورقویورم بوشرطلری بکلرسه‌م قیامته قدر اویانه‌میه‌جغم!

بنده‌کی بوبزکینلك ، بوتنبلك کون کچدکجه آرتیور ؛ ایلله اوکله اوزرلری یوقمی ، بکا جانلی دیمك ایچون ایکی شاهد ، ایکی دوقتور ایستر ، پلته کبی سه‌ریلوب قالییورم ؛ أسنه‌مك ، که‌رینمکله باشلایان بوحالك کندینه کوره ، سرخوشلق ، عاشقلق کبی برطادی‌ده وار ؛ اوصیراده أك اوفاق برایش ، مثلا حقه‌یه مرکب قویمق بیله بکا قویودن صوچکوب غازغان دولدورمق قدر کوچ کلیور . ایلله کینوب سوقاغه چیقمق ، ترەنه ، واپوره بینمك ، هله آلیش ویریش ایدوب پاکت طاشیمق یوقمی ؟ معاذاه ، خاطرمدن کچسه ترلیور ، یورولویورم . بویله زماننده بری قوشه قوشه کلسه‌ده « سنی چاغریبورلر ، شکر واغونی ویره‌جکلرمش! » دیسه بیله قیمیلدانمغه مجال بوله‌جغم شبهه‌لی . کوزمده دنیانك دکری قالمیور ، هم بویله احتکار تاجرلری ألنده طیرطیل اوشمش أریك آغاجنه بکزه‌ین قیت ونکس بر دنیا دکل ، داغلری شکردن ، نهرلری غازدن ، کوللری یاغدن بوللق برکت مثلسز برعالم بیله اولسه ینه شوق وهوس دویمیه‌جغم .

اوزون اوزون ، صیق صیق ، یوره‌کدن ده‌ریندن ، هوسلی ، کیفلی اسنه‌یوب که‌رینمکه بیمك، ایچمك قدر وجودمك احتیاجی وار. بویله برچوق أسنه‌یوب که‌ریندکدن صوکره دالوب صیزایم؛ یوقاریده‌ده دیدیکم کبی دنیانی اونوتسون، بن دنیایی اونوتایم... آرتق نه‌شامك شکری ، ـ استغفرالله ، شامده شکر نه‌آرار یوضرب مثلی ده کیشدیره‌لم ـ نه‌عینتاب مبعوثنك شکری، نه‌حرب زنکیننك یوزی؟ هپسنی اونوتایم ، اویوقلایم، اویوشایم؛ ایشته آرزوم بو !

دیدیشوب اوغراشمغه مجالم قالمادی؛ غلطه‌نك دالاویره‌لی خانلرینی دولدوران اوکویا ایش وتجارت آدملری یوقمی، هانی برقاپودن اوبرینه کیروب ، برمردیوه‌ندن اوبرینه آتلایه‌رق ، بربرلرینی چارپوب قاقه‌رق، قان ترایچنده ئوشنمه‌دن، بیقمه‌دن، دوروب دیکله‌نمه‌دن قفسدن قاچمش میمونلر کبی یوله بیرتینه یاشارلر... ایشته بوخلق کوزیمك اوکندن کچدکجه باشم دونویور، شاشیرییورم ، ئورکویورم .

خلاصه بن دها پاره خبری ، پاره طادی آلمادم . ساطیر سسی دویمایان کدیلر کبی کوشه‌مده اوصلو ، ادبلی اویوقلیورم. بن اویودقجه اه سزلره اویانیقلق ویرسین ؟

طالعه ، قدره دائر ...

ماصالارده شهزاده‌سی ، بکزاده‌سی ، هرنه ایسه بری ، بوشه قویار دولماز ، دولویه قویار آلماز ، صاغه باش وورور بولماز ، صوله قوشار اولماز ؛ نهایت بونالوب ده‌ریندن ، یوره‌کدن بر « اوف ! » چکر ؛ باقارکه قارشیسنده بر دوداغی یرده ، بر دوداغی کوکده قوجه‌مان بر زنجی « دیله بندن نه‌دیلرسك ؟ » دییه صورویور ؛ بوکا یقین بر وقعه کچن کون بنم باشمدن‌ده کچدی :

اورته کویه کیدن ترامواید‌ه خرده‌خاش بر حالده ایدم ؛ وجودیمك أزیلوب خیرپالانمادق یری ، البسه‌ملك بوروشوب قیریشمادق پارچاسی قالمامشدی . مسافرلکه کیدن افندیدن بر آدمه دکل ، یا حصه‌دارلرله دوکوشدکدن صوکرا قاراقوله صوقولان برمحله کنجنه ، یاخودده قاراقولدن چیقان بزغزته محررینه بکزییوردم. چوروك، أزیك ایچنده‌یدم. تام‌اوصیراده اورمان قوروجیسی کبی ایزباندود بر حریف ألنده‌کی ده‌میر اوجلی لاپودی قالدیروب آیاغمك اوزرینه ده‌کیزده پیس قارغیلار کبی یامان بر نشانجیلقله « کوم! » دییه ایندیرمه‌دیمی؟ او ، « استغفراه » بیله دیمه‌دی ، حال بوکه بن ، درحال ،

جاندن ، یوره‌کدن « اوف ! » دییه هایقیردم . برده نه‌باقه‌یم ، اشرف ساعتنه‌می کلدی ، نه‌در ، قارشیمده بردوداغی کوکده قوزغونی سیاه برحرم آغاسی دورویور ، یوزیمه باقیور . هم اویله برباقیش که معناسی : « دیله بندن نه‌دیلرسك ؟ » .. ظاهر تکرلکلردن چیقان سیکیر بوزوجی غیجیردیلر ، بر دوزی‌یه قولاقلریمی دوکن چان سسلرینك ویردیکی سرساملك، ایتیشوب قاقیشمه‌نك یورغونلغی ، أت پرهیزینك ضعفی ایله ذهنم آلت اوست اولمشدی ، بکا بر شاشقینلق کلدی، ماصال ایچنده‌میدم، یوقسه بول حرم آغالی اورته کوی ترامواینده‌می ، فرق ایتمیوردم . « نه‌ایستسه‌م ؟ نه‌دیله‌سه‌م ؟ » دییه دوشوندم . آمان یاربی ، بردن خاطره هیچ برشی‌ده کلمیور ؛ نطقم‌ده ، عقلم‌ده طوتولدی ؟ صاچمه صاپان آرزولردن بردرلو ذهنمی قورتاروب آدم عقللی برشی ایستیه‌میوردم. حالبوکه یوره‌کم تمنیلر، آرزولر، ایسته‌کلرله‌دولی ایدی... آز دها « حرب بیتسین ! » دییه‌جکدم، صوصدم . فیلسوفك « زمان » ده‌کی مقاله‌سی جسارتمی قیرمشدی ؛ مکرسه صلحده أبی بر متاع دکلمش « پارامی بولونمازمش ، یوقسه پاره بولنورده میدانمی بولونمازمش یوقسه هر ایکیسی‌ده بولونوب حسابسز ، کتابسز بیمك امکانمی بولونمازمش ـ قباحت مقاله‌ده دکل ، بو بنم محدود آکلاییشلی قافامده ـ معناسنی بردرلو ابی قاورایامامشدم؛ ایشته بویازی بنی صوصدوردی. هانی مشهور حکایه‌در ، بچوجوغك بری آنام ئولسون‌ده بابام بر کنج قادین آلسین ، یوزم کولسون دییه دعا ایدرمش ، عکسی چیقمش ، باباسی ئولمش،

آناسی قوجه‌یه وارمش ، ایش ترس اولمش ، اونك کبی بن‌ده شیمدی ، دها برباد چیقار دییه صاحی‌ده پك ایسته‌یه‌میورم . فقط عابد خاننده یازیخانه‌م ، شکر ایشنده‌ده پارماغم اولمادیغی ایچون حربك دوامنه‌ده پك دها ایده‌میورم . خایر عقلمه افرادینی جامع ، اغیارینی مانع هیچ بر تمنی کلیوردی .

حرم آغاسی بر تردد دوره‌سی کچیروب برخیلی یوزیمه باقدقدن صوکره بول ره‌ده‌نغوتنی ایلیکله‌دی ، یردن برسلام ویردی؛ قولاغمه اکیلدی . « اه عشقنه، بك افندی، براکمك پاره‌سی ـ » دیدی . مکرسه کبار قیلیقلی بر دیلنجی ایمش... طالعه باقیك که قرق ییلده بر قارشیمه « دیله بندن نه‌دیلرسك؟» دییه‌جکنی فرض ایتدیکم بر زنجی چیقدی ، اوده صدقه ایسته‌دی . حالبوکه زمانه زنکینلری، طبقی بویله، ماصاللرده‌کی کبی ، صانکه بر « اوف ! » دییورلر ، قارشیلرینه بر « دیله بندن نه‌دیلرسك ؟ » دیین چیقیور و بر ثانیه‌ده دونکی جیبی ده‌لیك بوکونکی قرق ایکیلك اولوبور. بنده بوطالع نرده ؟ « دیله بندن نه‌دیلرسك ؟ » دییه‌جك بر اهل کرامت بکلرکن ینه ماصاللرده‌کی کبی « ئولوملردن ئولوم بکن ! » دیین برعفریتله قارشیلاشمادیغمه شکر ایدوب اوطورمالی. بکاده آرتق ، فضولی کبی :

دیدهٔ بختم آچیلماز ، نه‌عجب اوبخولودر

دیمك دوشدی. استبداد یغماسی چوجوقلغمه، محاربه‌پیانقوسی اوزاقلغمه تصادف ایتدی ؛ ستم عجله‌یه ، دوکونم یوبجیلغه

تصادف ایتدیکی کبی ... ذاتاً بر زماندر هرایشم عکسی : خسته‌لغم بایرامه ، معده بوزوقلغم ضیافته راست‌کلیور؛ بیقانایم دییورم ، صولر کسیلیور ؛ باغچه‌یی صولاتیورم ، یاغمورلر یاغیور . هیچ بویله معند عکسیلك کورمه‌دم ، صیجاغی چوق سودیکمی طالعمه از قضا دویورسه‌م تموز اورته‌سنده ، غالبا ، قیش یاپه‌جق ... اوکسوز قرق ییلده بر خیرسزلغه چیقمش ، آی آقشامدن دوغمش ؛ لکن بوایش حسابسز طوتولمش‌ده اوندن بویله‌اولمش ؟ بن نه‌یاپایم که بوطالعله خیرسزلغه چیقه‌م ساده آی دوغمیه‌جق ، بلکه کونش بیله باتدیغنه پشیمان اولوب ترس یوزینه کری دونه‌جك ! حال بوکه طالعلی آدم بویله فنا برایشه نیت ایتسه‌ده بدرتام بیله اولسه تام‌وقتنده آی طوتولدقدن بشقه ئوسته‌لك، بلکه، ألکتریك فابریقه‌سی‌ده سقطلغه اوغراردی ...

بن طالعمه کووه‌نه‌میورم ؛ امینم که بر پیانقونك عموم بیلتلرینی طوپلامق بکا میسر اولسه‌ده ایچلرندن بر دانه‌سنی آلاماسه‌م بویوك اکرامیه او آلامادیغمه چیقاردی . « آرپه اکدم داری چیقدی . » دییه شکایت ایدرلر ؛ بن آرپه اکسه‌م‌ده داری چیقسه سوینجمدن شنلك ، بایرام یاپارم، طوپراغه آتدیغم تخملرك قورتلر ، قوشلر طرفندن یمه‌مه‌سی نه‌لطف ! حالبوکه طالعلی آدمه باقییورم. داری اکیور، بغدای آلیور ، ینه‌ده بکنمیور ؛ هیچ برشی اکمه‌دن ذخیره آلانلره باقدقجه بن اوکاده حق ویرییورم ؛ بکنمز آ... أیی که مبعوث دکلم ؛ بنم کیردیکم مجلس هفته‌سنه تعطیل اولوردی ؛ حالبوکه

طالعلیلر مجلسی درت سنه‌یی‌ده آشیوریبور . « طالعی یار اولانك یار صارار یاره‌سنی » دیمشلر ؛ بنم یاره‌می ، یاردن واز کچدك ، اغیار بیله صارمازده سوقاق اورته‌سنده قیوریلوب قالیرم دییه قورقویورم !

طالعمك آداده برکیجه قارلق جانی وار؛ هانی آمه‌ریقاده ـ آمه‌ریقا آیك صوك چهارشنبه‌سی کبی کیمنه یارایور ، کیمنه یارامیبور ؛ بربر آرقه‌سنه بر چوق دارالصناعه‌لر ، فابریقه‌لر ، ماکنه‌لر تماشاسنه غالبا هر عقل پك تحمل ایده‌میورکه محررلردن بری اورادن کلدکدن صوکره کندیسنی آرتق آدام دکل سکسان بارکیر قوتنده بر پوسکورکچ ظن ایدییورمش ، الله شفا ویرسین ! ـ أوت ، نه‌دییوردق ... هانی آمه‌ریقاده قونسروه فابریقه‌لری وارمش . اوکوز برقاپیسندن تویلی ، جانلی کیرر ، اوبر قاپیسندن یولونمش ، صویولمش ، حتی قوطولره صوقولمش برحالده چیقارمش ؛ ایشته بن‌ده قلوبه کیتسه‌م بویله برقاپیدن جانلی وکیبیملی کیرر ، اوته‌کندن جانسز وصویونمش چیقاردم. هیچ بویله‌طوپال طالعله قاربازلرکروانه قاتیلینیرمی؟

ایکی درلو یوزمك واردر : بری صوبی ایته ایته، اوبری کندینه چکه چکه ... یاشامق‌ده بویله‌در : بنم حیاتم برنجی قسمدن ، ایته ایته عمر سورویورم؛ اوکلرینه چکه چکه یاشایانلر بشقه‌لری .. بنم طالعم دافع بر طالع ؛ کچنده بر جنازه آلاینده ـ جنازه کلمه‌سیله آلای کلمه‌سی‌ده بربرینه نه‌قدر ضد! ـ بکك بری نه‌دنسه قیزدی ؛ باستونی چکدی ، اوکنده نه‌وارسه

ایتوب دەویرەرك كندیسنه یول آچدی ، یورودی ؛ فقط بر یری كلدی كه صیقیشدی ، قالدی ، آرتق نەباستون پاره ایتدی ، نەفریاد ... ایشته بن‌ده بویله یازیلریمك حقنه ایته دەویره انجق بر آرپه بویی یول كیتدم ؛ شیمدی صیقیشدم ، قالدم ؛ قلم بوآنا بابا كونده آرتق سوكمیور . طالع دیدیكك همتلی قسمدن اولمالی ؛ بویله‌لرینك اوكنده داغلر أریبور . نهرلر قورویور . حالبوكه بنم قارشیمده كنبدلر داغ ، سیللر نهر اولویور ؛ برده جاذب طالع واردر ؛ اوزاغندن كچركن « شیب ! » دییه ثروت ، اقبال انسانك اوزرینه یاپیشیر ، آتابم دیسه‌ك قورتولامازسك ؛ بو ، هپسندن أییدر « استانبول كبی برفقیر بلده‌یه كیردكمی او طالعله بوتون خلقی شكرسزویااودونسز بیراقمق ألكده‌در . فقط طالعك بر قسمی‌ده واردركه أیی باشلار ، انسانی آلداتیر ، صوكی كوتودر ؛ هانی برآته بینرسك‌ده اوصلو اوصلو ، طاتلی طاتلی كیدركن بردن ئورکر ، اوزرنده كنی آتار ، بویله طالعلرده واردر . عینتاب مبعوثی ایشته بوقبیل برخویلو آته بیندی ، صیرت اوستی كلدی ؛ باقالم كندیسنی طوپارلیه - بیله جكمی ؟ توكلی طالعه كور طالع دیمه‌مشلر ، رسمنی بیله كوزی باغلی یاپارلر ؛ حرب زنكینلرینه باقدقجه طالعك كوزی كورمز اولدیغنه حقیقةً ایناندم ، ایمان ایتدم ؛ بونلری هانكی ده‌لیكدن بولمش‌ده چیقارمش ، شاشییورم . غالبا طالع ساده كور دكل ، برازده سرسام ... فقط یاماغی ، یامان ! دها دون طیرطیل كبی یرده سورونن بوآدملری درت كونده كله‌بك كبی قانادلاندیردی ؛ أجلی كلنجه قارنجه قانادلانیر دیرلر اما

بونلر اوجنسدن دكل ؛ اصل ، قانادلانماسه يديلر بو آچلق سنه سنده أجللری كليردی. مكتبدن خاطرلارم، دها كلديكنك برنجی كونندن شيماريقلق ، خاشاريلق ياپان آرقداشلره : « قاباق چيچكی كبی آچيلدك ! » ديرلردی. حرب زنكينلرينك يانبنده قاباق چيچكنك آچيلمشی منكشه نكی كبی متواضع ، محويتكار قالير ؛ اونلر ، كوكلرندن سلخخانه آياغی كچن كوبره سی بول آی چيچكی تخمنه بكزييورلر ؛ چار چابوق سيوريلديلر ، قوجامان قوجامان چيچكلرله شيماريق شيماريق تپه مزده آچيورلر. نرده سك صلح ويا انصاف باغچوانی! آرتق كاله ايرديلر ، كلده شونلری طويلا ...

بنم طالعمدن چيچك بكله مك عبث ؛ روزكار تخممی باطاقلغه آتدی ، ساز كبی درت اوردك آره سنده صيتمالی ، حمالی صولغون بر عمر سورويورم . مع مافيه ساده حربه دكل ، بر بشقه بلا اولان طالعسزلكه ده بن دايانمغه قرار ويردم . رند ديديكك وثيقه اكمكنی اعاشه ياغنه بانوب بانوب ينه دايانمالی ؛ بلنه منع احتكاردن درت آرشين صالاشبور دولايوب ينه دنيايه ميدان اوقومالیدر .

بونك صوكی طاتلی اوله جق ؛ زحمته دكر ! كيمك طالعی أيی ، قدری پارلاق ، اوزمان آكلاشيلير ...

اوجوزلغه ، بهاليلغه دائر

كاغد پاره چيقالى كاغدله مناسبتى اولان هرنسنه‌دن بكا اكراه كلدى ؛ ايلله اوغروشلقلرله يوزلكلر يوقمى ، غزته موزعلرينك باغلى قسلرنده ، حمالرك ترلى كوكسلرنده ، صاتيجى قادينلرك چوراب ايچلرنده بيت كبى وقت كچيرن بوكيرلى كاغدجقلره ألم سورولونجه وجودمه ثورپرمه ، كوكله بولانتى ، بوغازمه ثوكورتو كليور ... پاره‌ميدر ؟ پاره‌دن دوشه قابوقيدر ، يوقسه ايچنه صاردالیه بالیغی صاریلمش اومهودینبه سربستی غزته‌سندن برقوپوق پارچه‌ميدر ، يك نظرده آكلاشيلميور ... هركون ، ئه كزه‌ما متخصصى ، كل تداويجيسى ، ياخود اويوز هكيمى كبى الريمز ، كوزلريمز صانكه جيلق پاره ايچنده مشغول ؟ جزدانمه دولدوروب كوكسمده صاقلاديغم بوپاره‌لر ييمكده عقلمه كلسه لقمه بوغازمدن آشاغى اينميه‌جك ... بكا قاليرسه بونلرى آرتق طوپلامالى ، هم ماليه نظارتى بوايشى شهر امانتنه دور ايتسين ، مسئله تنظيفاته عائد وحقيقةً ده بربرينه لايق ...

أوت ، كاغدك مناسبتى اولان هر نسنه‌دن بى كيرلى كاغد پاره ايكره‌ندیردى . عكسى كبى بوحرب عمومى دورنده كاغد هانكى ايشه قاريشميور ؟... بزلرده سيجيم كاغددن ، چووال

کاغددن ، البسه کاغددن ، کوسله کاغددن غالبا دوستلق‌ده اویله ... هانی بربیلمجه واردر ، کاغد بیلمجه‌سی : مناره‌دن آتدم قیریلمادی ، صویه آتدم قیریلدی ؛ حقیقتاً کاغددن مصنوعات ، طیبقی غزته‌جیلر کبی ، صویه ، صابونه دوقونمامق شرطیله خیلی دایانیبور . کیتدکجه‌ده دنیایی حکمنه رام‌ایده‌جك ؛ اورته‌ده کاغددن بشقه برشی قالمیه‌جق ... بن ، شو صیراده آوستریاده سیاحت ایدنلرك کاغددن پانانس پوره‌سی ، مقوادن پاسته‌ییوب کاغد منقوحندن‌ده چای ایچوب ایچمه‌دکلرنده شبهه‌لی‌یم .

اولی پازار آلمانده صاتارلردی : برطاباقده توزی بیبری أکیلمش ، صارلری قوبولاشوب آقلری بیاضلاشمش مکمل ایکی یومورطه ؛ یاخود برایری دیابم غراویه‌ر پنیری ، یاخودده قارپوز ویاشفتالی ... اویله جانلی ، مکمل که انسانك همان یبه‌جکی کلیردی . بونلر ، اوزمان ، آلای اولسون دبیه کاغد ، مقوا وبویادن یاپیلیر ، یمزدی ؛ شیمدی ، غالبا ، جدی اولمق اوزره ینه کاغد ، مقوا وبویادن یاپیلیور ویه‌نیور !

غزته‌لرینه کاغد آلمغه اوغراشان آرقداشلریمز ، بکا کلیرکه کاغدك جنسنی اللریله دکل ، أك اول معده‌لریله ، لوقنطه‌ده یوقلادیلر ، پستیل آلیر کبی سیفتاخ چاشنی‌سنه باقدیلر ... یقینده استانبولده کاغد بیته‌جك دیینلر وار ؛ فناده دکل ، اوقدر ایستدیکمز حالده بردرلو قالدیره‌مادیغمز قرطاسیه‌جیلکدن دوائر بووسیله ایله قورتولور ؛ اما غزته‌لرده چیقمازمش ، حرب زنکینلرینه نه‌موطلو ... طالعلری قوتلیدر ، بوکاده موفق اولورلر دیبه قورقیور دکلم ! اوزمان کدیسزأوده میدان بولوب

وارسین اویناسینلر ... بنم آکلامادیغم برایش وارسه اوده آلمانیادن مملکته بوقدر ماکنه‌لر کیردیکی حالده حالا نه‌دن بر کاغد ماکنه‌سی کتیرته‌مه‌یشمز . . کاشکه مطبوعاتك سکسان بارکیرقوتنده‌لزومسز بر پوسکورکجی اولاجغنه برکاغدماکنه‌سی اولسه‌یدی ... بر طرفدن پاچاوزا آتار ، اوبرطرفدن ترتمیز کاغد آلیردق ؛ بر طرفدن ترتمیز کاغد آتوب اوبر طرفدن پاچاورا چیقارمقدن البته بو دها شرفلی ، مملکته دها خیرلی اولوردی ...

هرنه‌ایسه بکا کاغددن‌ده ؛ غزته‌دن‌ده ، کتابدن‌ده نفرت کلدی ؛ باب عالی جاده‌سندن اینوب چیقارکن جامکانلری دولدوران الوان الوان کتابلره باقام بیله ... بزده خلقك دیله‌دیکنی ، دویغوسنی آکلامش کندمدن بشقه محرر کورمیورم ؛ شیمدی شعره ، فلسفه‌یه ، عشقه ، تربیه‌یه کیم قولاق آصار .

ذاتاً یکی شعرلرك بر درلو طادینی آلمیورم ، اسکی ادبیات ، هله أك اسکیسی بسبتون نتامه‌لی ؛ کچنلرده شویله بر قاپیسندن باقایم دیدم ، کندیمی بالوزه کیردم ظن ایتدم ، ایچریدن بری پرحدت دیشاری اوغرادی : « سندن ، غزته‌کدن ، سلسله‌کدن باشلارم ! » دبیه هایقیردی ، همان ترس یوزینه دوندم .

زمان ، آجلق زمانی ؛ یمکدن ، ایچمکدن ، اوجوزلقدن ، بهالیاقدن بشقه دوشوندیکمز یوق . ایشته اوقونه‌جق ، یازیله‌جق موضوع یالکز بواولمالی ؛ باقیسی کذاف بی‌نهایت ...

خلاصه کتابسزلقدن بوغولویوردم . نهایت کچن کون ، بوفه‌نك بوم بوش چکمه‌لرینی ـ بلکه قی‌یی‌ده کوشه‌ده قالوب

اونوتولمش برشی بولونور خولیاسیله ـ قاریشدیریبیوردم ، ألمه ایچی رسملی ، کوچوك بر کتاب کچدی . شویله بر کوز کزدیردم ، ذوقدن دوشوب بابیلاجقدم ؛ همان کوکسمه باصدیردم ، مردیوه‌نلری دردر آتلایوب اودامه قاپاندم . بر اثردن نه‌بکلرز ؟ هیجان ، ذوق دکلمی ، بوکتابك هیجاندن طیقانه‌جق کبی اولدیغم ، ذوقدن بابیلمه‌لر کچیردیکم یرلری واردی . اوقورکن بوقانسزلغمه رغماً قان بنی بوغه‌جق قدر کاه قیزیبوردم ، کاه ، بومصیبت دورنده آخزم قولاقلریمه واره‌جق‌درجه‌ده کولومسیبوردم؛ کاه شاشوب شاشوب قالیبور، کاه قالقوب قالقوب اوطورویوردم .

پری حکایه‌لری واردر، انسانی عقل آلماز ایشلرله آووتور، أکلندیرر ؛ ایشته بوکتاب همان همان اویله ، اینانیلماز شیلرله دولو آووتیجی ، أکلندیریجی بر نسخهٔ نادره ایدی . حتی بر آرالق دایانامادم ، قاپی‌یی آچدم ، أو خلقنه سسلهندم. کلدیلر، اونلرده شاشدیلر ، خوشلاندیلر . هیچ بر کتاب ، بوزمان ایچون ، دها تأثیرلی ، دها قیمتلی اولامازدی . ایسترسه کز شوراسندن بوراسندن ، بش ، اون سطر برابرجه اوقویالم :

« ساده یاغلر . ـ خالص حلب ، قیه‌سی : ١٤ غروش ، برنجی نوع سیبیر ١٧ غروش . تره یاغی ـ میلانو ، ٢٨ غروش ؛ یرلی ، ٢٠ غروش . زیتون یاغلر . ـ برنجی نوع آیوالق ، ٩ غروش ؛ فیلتره فرانسز . ١٠ غروش ... الخ ،

ناصل، کتاب اهمیتلی دکلمی؟شویله، یوره کنکزه براوفاجق

هیجان ، کوکسکزه بر قابارمه ، ذهنکزه بر دورغونلق کله‌دیمی ؟ عجبا هانکی اثر شیمدی، ایلك سه‌چیلمش برجمله‌سیله سزی بودرجه متأثر ایدر . هله اوقویالم :

« مصرك مخصوصه پرنجی قیه‌سی ٢,٢٠ غروش ، ناپولی ماقارنه‌سی ٥ غروش ، قهوه ، ٩ غروش » یعنی اسکی حسابله یوقاریدن بری صایدیغمز مأکولاتك یکونی برر اوقه‌دن : یوز اون درت بچق غروش قدر برشی ، یکی حساب ، عینی نفاستده اولمامق شرطیله یکرمی آلتی لیرادن جزئی فضله ... یعنی بوکون برر اوقه آلدیغکز عینی پاره ایله وقتیله هربرندن یکرمی بشر اوقه آلابیلیرمش سیکز ... دوشونیکز ، یکرمی بش اوقه قهوه ، بوکون سکسان لیرا ایله یوز لیرا آراسنده... یعنی اوزمانك یکرمی آلتی لیرالق مالی شیمدی بیك بش یوز لیرایه یقین ... ذهنکز بر پارچه دها دورغونلاشدیسه بشقه فصله کچه‌لم :

« سیلان چایلرندن خرمان ، اوقه‌سی ٣٠ غروش . پوپوف ، ٤٠ ، قولونیال ، کذا » بومالار زمانك حسابنه هیچ اویماز ، بره بیك بشیوز دییوب قاپایالم ؛ استانبولی یاقوب قاووران مسئله‌یه ، شکر پیاسه‌سنه باقالم : « درت کوشه قوتلی تریسته شکری ، اوقه‌سی ٣غروش، تبلرایتمش امثالسز انکلیزشکری، ٤غروش ، کله ، ٢,٣٠ غروش ... » هله شومسکین فیئاتلره باقیکز ، شکرك دکریمی وارمش ؛ حالبوکه بوکون شکر اوغوونده تجار خلقك ، غزته‌لرده تجارك قانی ایلیکنی امییور؛ برقسمی شکرك چوقلغندن ، بر قسمی‌ده یوقلغندن کوپلره

بینیور ؛ شکر علتی‌ده غریب بر علت ها ، اوینه بر درهم شکر کیرمه‌ین آدملره ، مسلط اولویورده صوکره شکر بایراملرنده بیله بزی شکرسز براقان هرکونی بایراملره دوقونمیور ... فرض ایده‌لم که شو معهود اون درت واغون شکر بنم مالم ؛ اسکی حساب ١٤٠٠٠٠ اوقه‌دن ایکی بیك سکز یوز لیرا ایدر ، بوکون پیاسه‌ده ایکی لیرایه صاتیلماسی قابل اولسه ایکی یوز سکسان بیك لیرا ... چیلدیرمق ایشدن بیله دکل ، یا شکرلمه قسمی ، هانی اوزری بوزلو کبی سرت دوروب‌ده آغزه آتنجه منکشه شروبی کبی یاپیلان فوندانلرك اوقه‌سی زمانیله اون بش غروشه ایمش ؛ اکشیلکی ، مایخوشلغی چکه‌لریکزك متصل یرلرینی صیزلاتان ایری ، صاپ صاری لیمون شکرلری اون آلتی غروش ، یانیق سوت قوقولی قارامه‌ل اون یدی‌یه ... یعنی بوکون آله‌جعك بر اوقه زیتون پاره‌سیله اوزمان آلکده زورلقله طاشییه بیله‌جکك قدر شکرلمه آلمق ممکنمش . ذاتاً بوکون بر اوقه زیتون یاغنه‌ویردیکمزی اولکی زمانده بر بوتون قوبونه انجق ویرردك . بوکون براوقه یاغ ، دون برقوجه طانه ، بر اوقه پرنج اوچ قوزو ، بر اوقه قهوه بر اینك دیمکدی ... شیمدی بر اینکه‌ویردیکمزله‌وقتیله بش اودالی برایراد آلیردق . بر چکی اودون پاره‌سی بر اوی بوتون قیش اداره ایدردی ...

کوریپورسکزیا ، کتابم انسانی نه‌اکلنجه‌لی مقایسه‌لره سوق ایدییور ، کیفلنه ، حدتلنه نه‌خوش وقت کچیرتیور ... فضله متأثر اولدیکزسه ، یاخود ، سیکیر حالی ، چارپنتی ، فلان کلدیسه

تسكين ايديجى برفصله باقالم: «مفرح القلب مسك ليمون شروبى، شيشه‌سى ٧ غروش ؛ هوكر وشركاسى معمولاتندن پورتقال اكسيرى : دوزينه‌سى ، ٢٤ غروش ، طرابلس غربك چيچك صويى ٧ غروش آتكينسون قولونياسى ، ٨ غروش ... » هله برآز فرحلادق ، شيمدى چرز ومزه قسمنه كوز كزديرەلم:

« سياه خاويار ، قيه‌سى ١٤٠ غروش [خاطرلارسكزيا بهالى دبيه‌اللى درهملك تنكه قوطولرده آلير، دولابه كليدله‌مك ايستردك ، بوكون زيتون ياغى دها بهالى ، اسپرمچت مومى ايكى مثلى] ادرنه‌نك توتسولنمش صيغير ديلى، چيفتى ٣٥غروش [شيمديكى اوكوز أتندن برقاچ مثلى اوجوز] قالامانه‌زيتونى، ١٠ غروش [بوكون اوقه‌سى اون غروشه صاتيلان برمال خاطرليه‌ميورم ، اون آلتى اوقه زيتون اون آلتى ليرا ، سپته قويوب انسان ألنده طاشييه‌بيلير ؛ اوزمان اون آلتى ليرالق زيتونى آنجق اوكوز آرابه‌سى نقل ايده‌بيليردى .] قياچيقسز لوكس صارده‌لاسى، قوطوسى ٥ غروش [شيمدى برصاردالیه باشى ويا قويروغى بش غروشه كلييور] روقفور پنيرى ، ٢٦ غروش [يعنى شيمدى بوپاره ايله يوز درهم صابون آلينا بيلير] قاز جكرى أزمه‌سى ، قوطوسى ٣ غروش [قوندره جلاسنك قوطوسى بوكون اوچ مثلى] الخ ... ياراقى، قيه‌سى ٧ غروش ، شيمدى قدحى يديه، بوكون براوقه راقى بدليله اوزمان ايكى حاصيرلى لبالب دولار ، ايكى سرخوش يرينه بر دوكون خاقى صيزارمش . . دها غريبى وار : بوكون يالكز چووالنه ويرديكمز پاره‌ايله اوزمان برچووال صابون؛ شيمدى

یالکز تنکه‌سنه ویردیکمز پاره ایله اوزمان برتنکه زیتون یاغی آلا بیلیرمیشز؛ سبحان من تحیر فی صنعه العقول ... بیسکویلر، چیقولاته‌لر، رچللر، ایچکیلر، دها نه‌لرده نه‌لر ... بونلری چوجوقلری ایمرندیروب بابالرینه مسلط ایتمه‌مك ایچون، کچیورم.

ایشته کتابمدن سزه اوفاق بر فکر ویردم. کوشه‌یه اوطوروبور، صحیفه صحیفه قاریشدیریبور، دوشونوبور، حساب ایدییور، کولوبور، آغلایور، خلاصه هیجانلی، ذوقلی بر عمر کچیریبورم، روماندن، حکایه‌دن، شعردن واز کچیك‌ده اسکی بقالیه‌قاتالوغلرندن برده سزاله کچیرمکه باقیکز؛ صلحك کله‌جکی، پیاسه‌نك دوشه‌جکی دنیانك أبیله‌شه‌جکی یوق، باری:

کچمش زمان اولورکه خیالی بیك جهان دکر

قاعده‌سنه اویالم، آوونالم؛ همان الله بوکونك پیاسه وقاتالوغی‌ده کله‌جك سنه بزلره آراتماسین، آمین!

گیدیش ، گلیشه دائر ...

واپور ، ترمن ، ترامواى... بو آیری چشید اوچ اشکنجه ماکنه‌سنه بنم بش سنه‌لك حربه کوکس کرمش درمانسز ، زبون وجودیمك آرتق تحملی قالمادی . بر استانبوله اینوب دونمك ایچون عجوزه النه دوشمش عجمی آخرتلك کبی ایتیله قاقیله ، شاشقین وآواره ساعتلرجه چابالامقدن بزدم ؛ هیچ سیکیرلنمکه کلمیور. زیرا یاکندندن آزیلیسنه‌راست کلوب حقه‌باز یاماغی کبی سله، طوقات یبه یبه خلق ایچنده اکلنجه‌اولو یورسك، یاخودده کندندن أزکینی بولوب زورا کی برکاخان بکلکله اولو اورته قاباداییلق ایدییورسك ؛ بونلرك ایکیسی‌ده بنم کارم دکل ، نه اورایم ، نه اورسونلر . دوغدیغمدن بری کورمدیکم حقارتلرك ، چکمه‌دیکم اذیتلرك ، اوفراماديغم معامله‌لرك شیمدی. واپور، ترمن، وترامواید، بیك چشیدینه، پوسکوللوسنه، بلالیسنه قاتلانمق بواوتوز یاشمدن صوکره بکا چوق آغیر کلییور. کیدیش کلیش یوزندن انسانلقدن چیقدم. وقتبله باندرمه‌دن واپور دولوسی قویونلر کلیردی‌ده اوزاقدن باقار ، حیوانلرك چکدکلری چله‌یه شاشاردم . او قویونلر صاغ قالابیلوب‌ده شیمدی بزی بویله ، اونه بولانلمش خمسی طاواسی کبی بربریمزه

یاپیشمش ، آچلقدن وتضییقدن لوقوموتیف آلتنده قالمش فیرکه‌ته کبی یام یاصصی وایپ اینجه اولمش کورسه‌لردی دور آدمدن بری کسیلوب یه‌نن همجنسلرینك انتقامنی زمانك نصل چیقاردیغنی آکلایوب تسلی بولورلردی . واپور وتراموایده‌کی حالمزی صاردالیه‌یه تشبیه ایدنلر حقسزدرلر ؛ صاردالیه‌لر بر ایستیفه ، اصول ونظامه تابع اوله‌رق دیزلدکلری ، یان یانه ، زه‌ده‌لنمه‌دن ، خیرپالانمه‌دن اعتنا ایله صیرا صیرا یاتیریلدقلری ایچون البته فیچیلرنده بزدن دها راحتدرلر . هیچ اولمازسه یانلرنده کیلری دها فضله راحتسز ایتمه‌مك ایچون آللرنده پاکت . قوللرنده باستون ، کوکسلرنده ایکنه یوق ... یورومزلر ، ایتیشوب قاقیشمازلر ، سووکونه‌در ، آووردزاووردنه‌یه‌دیرلر بیلمزلر ، اوصلو اوصلو ، ساکن ومونس ، بربرلرینه صوقولمش مستریح بر اویقو کچیررلر .

بویله‌سنه بیك غبطه ... بز اویله‌می‌یزیا ؟ عقرب أزر کبی غیجیردانه اوغوشدیرا آیاقلریمه باصدقلری زمان کوزلرم یرندن چیقیور ؛ آلت قامارا مردیوه‌تنی طیرمانیرکن یاپی یرینه طوغله مرکبی بوشالتیر کبی قافامدن آشاغی پاکتلرینی دوشوردکلری زمان یوره‌کم آغزیمه کلییور ، صیرتمه حمام قاپوسی وورور کبی کوت کوت یومروقلرینی ایندیردکلری زمان جکرلرم صارصیلییور ؛ احتیاط ضابطلرینك بللرینه طاقیلی قامالرینك اوجی تابل کمیکمه دایاندیغی ، پولیسلرك اوتوماتیك طابانجه‌لری بوش بوکرمه ناملولرینی اوزاتدقلری وقت سیکیرلرم کەوشییور ؛ خلاصه وجودیمك هر اعضاسی بر بشقه درلو اذا کورویور ، بربشقه

چكييور ... مع مافيه‌بن بونلره‌ده‌ده ، قامارالرده ترقوقوسندن بونالديغمه ، كوكرته‌لرده روزكار وكونشدن سرسمله‌شديكمه، صالونلرده هواسزلقدن‌بايغينلقلر كچيرديكمه، ترەن باصه‌ماقلرنده ها دوشدم ، ها دوشه‌جكم قبيلندن خلجانلره طوتولديغمه ، هپسنه راضى‌يم ؛ فقط « شيمدى طوقادى چالارم ، بهى سونه‌په! » معناسنده‌كى تهديدلى باقيشلرى بردرلوهضم ايده‌ميورم.. كندندن بشقه انسانلرى هيچه‌صايان برغرورلى يورويوشله آرپه‌تارلاسندن اوراق ماكنه‌سى كچر كبى خلقى ايكى طرفه سه‌روب ايلريله‌ين لوندلره بردرلو آليشاميورم ، صانكه‌واپور شرفلرينه كديييور، ترەن حسابلرينه ايشليور ، ترامواى أمرلرينه باقييور؛ بزلرده يوزلرينك صويى حرمتنه كيدوب كليور . استفاده ايدييورز.

انسانلر عصرك ايجابى چوق خوبرات ، چوق آزيلى اولمشلر ... يابانيلكه دوغرى ترس يوزينه كرى دوندىكمزه امينم ؛ هم‌قرق ، اللى عصرده قازانديغمز انسانلغى‌شوسرعتلى دونوشه نظراً بش ، اون سنه‌ده غائب ايده‌جكمز محقق ... بشريتك نه‌قدر كه‌ريله‌ديكنى آكلامق ايچون خلق ترامواى آرابه‌لرينه نصل بينوب ايندكلرينى بركورمك كافيدر ؛ دنيانك هانكى جنس مخلوقاتى اولورسه اولسون اك پيرتجيلرندن أك يابانيلرينه‌قدرهپسى، شايدمملكتلرنده ترامواياله كزه‌بيلسه‌لردى، أمين اوليكز ، دها بشقه درلو ، مثلادها زورلى ، دهاآزغين بر صورتده بينوب اينه‌مزلر، بر برلرينى زده‌ليه‌مزلردى ... اونه صچرايش ياربى؟. آرسلانلر پارماق‌ايصيرر،اونه پنجه لشمك اللهم؟ قاپلانلر حيرته دوشر ؛ اونه دونوك كوزلر ، قوردلرك

تویلری ئورپه‌ریر .. یاقالادیغمزی قوپاره‌رق ، باصدیغمزی آزه‌رك ، دوقوندیغمزی چوکه‌رته‌رك برهجوم ایدییورز که شاید ایچریده کیلر انسان دکل‌ده هندن کله قاپلان بیله اولسه‌لر قورقویه طوتیلوب کندیلرینی دیشاری‌یه زور آتاجقلرنده هیچ شبهه‌م یوق !

یوجیلقده آرتق انصاف، اذعان قالمادی؟ یکی کلان یورغونسه بنی‌ده واپورك برده‌میری ، سدیری ویا اسکمله‌سی فرض ایدوب یاصلانیوریریور ؛ چومه‌لمش اولسه‌م صیرتمه پاکتنی قویه‌جق کبی طورلر آلییور ؛ قضارا برطرفه اوطورمش بولونسه‌م کلوب برقاچ سنی بنم، اوبرینی ده یاننده کنك دیزلرینه ایلیشدیروب آبانه زورلایه ، برکور کوسکو کبی صاللانه صوقوله کندیسنه قوجامان بریر آچیور ، یرلشییور. یا، صنفده طلبه‌یی تخته‌یه چکمکه حاضرلانان حساب ویا هرنجه معلمی حشمتیله کوزلرینی کوزلریکزه دیکوب « سن قالق ! » دییه‌جك برطورله آیاقدن سزه باقان حدتلی کجیکمشلره نه‌دیمه‌لی ؟ حتی یوجیلرك ایچنده اویله قان چاناغی کوزلو، حیدود یوزلی ، وحشی ئوزلو آدملر وارکه، أمینم ، صورغو سؤال احتمالی برنبذه‌جك دها آزالسه حریف یکرمی دقیقه‌لق راحتی ایچون باجاغمدن طوتدیغی کبی بنی ده کیزه فیرلاته‌جق، صوکره‌ده اهمیتلی هیچ برایش اولمامش، بنجوه‌دن بیدیکی فیستق کاغدینی آتمش کبی لاقید ، یریمه‌کچوب اوطوره‌جق ، برچیغاره تلله‌ندیره‌جك ! بوقبیل انسانلر اولی استانبولده یوقیدی ؟ یوقسه یرلری ، یوردلری آیری‌ده کوزیمزه‌می چارپمازدی ؟ بوجهتی هنوز آکلایامادم.. آه اسکی

تربیه، أسکی کونلر !... نه‌یدی او : « ماشاالله ، بویوریکز ، کرم‌ایدیکز ، شویله‌تشریف‌ایدیکز ، بر وارأفندم، راحتسزلق نه‌دیمك ، استغفرالله ! » طرزنده‌کی چلبیجه سوزلر.. بن بویله قونوشانلره آرتق اعیان اعضاسی ایچنده بیله راست کله‌میورم!

هم آرتق ـ دنیانك هربرنده ، هر مسلکنده اولدیغی کبی ـ تره‌نلرده ، واپورلرده‌ده صنف ، موقع جنس ، سویه ، فلان قالمامش ... نه‌باش بللی، نه‌قویروق؛ نه‌آغا طانیلیور، نه‌اوشاق؛ نه‌اوسته قدری وار ، نه‌یاش ، رتبه فرقی ... ماحشراه ! برده قوندره‌سزلقدن یالین آیاق ، فسسزلکدن باشی‌قاباق قالیرسه‌ق واپورلرله تره‌نلرك محشر یرندن فرقی هیچ قالمیه‌جق ! وقتیله تره‌نلرك برنجی موقعلرنده‌پنجره اوکنه قورولور، پاردوسومزی یانی دوشه‌مه‌یه ، بیلتمزی قارشی مندره آتار، دردنجی یره‌ده شویله فسیمزی ـ هم او زمان فسـك الك اعلاسی بر مجیدیه‌یه صاتیلیردی ـ اوطوردور ، قدیفه یاصـدیقلره کومولوردك ؛ أویمزده ایده‌مه‌دیکمز راحتی اوراده کورووردك . هرکس برلی یرینه ، یاقیشدیغی یره کیرردی ، چیت اولماز ، خیر چیقماز ، تره‌یاغندن قیل چکر کبی سس‌سزجه واپورلردن اینیلیر ، سپته یومورطه قونور کبی بیك اعتنا ودقتله، چارپه‌دن، طوقوشمه‌دن تره‌نلره بینیلیردی . شیمدی ، کاه تحته بزی کبی آیاقلر آلتنده أزیلوب چیکنه‌نه‌رك ، کاه قانلی قاماسی ألنده یاقالانمش بر قاتل کبی آرقه‌سندن ایتیلوب سوروله‌رك طوفاندن قاچان آدملر قدر تلاشـلی ، یانغینه یتیشن طلومبه‌جیلر قدر عجله‌جی ، یغماجیلر، چاپولجیلر کبی خویرات وخائن اویله برحال که‌ئوزونتودرانسانك

ورم اولماماسی ، صیقینتیدن علتلره طوتولمامه‌سی ایچون جکری چوق صاغلام ، سیکیرلری پك قوتلی اولمالی .. بوبتم خرجم دکلم !

صانکه استانبول برقوجامان فابریقه ؛ واپورلر ، تره‌نلر ، ترامواپلر برر تصفیه ویا تضییق ماکنه‌سی ؛ بز ، انسانلرده یاپاغی ، کنویر ، پاچاورا ویا دوتغال ، بویا ، کوسله نوعندن برز امتعه ... صباحلین اویمزدن چیقدقمی ، کویا عمله ألنه کچیورز ، برفعالیتدر باشلیور؛ کیمی‌من برطرفه، کیمی‌من اوته‌یه چابوق چابوق آیریلیور، تره‌نلرده صارصیلا صیقیشه،واپورلرده ازیله قیصیله ، ترامواپلرده یاصیلانه یانیقلاشه چشید چشید عملیات کورویور ، چشید چشید یچملره کیریبیورز ؛ صوکره آقشام بومعامله کلدیکك یولك ترسنه بردفعه دها باشلیور ، یارین ینه اویله ، ایرتسی کونی کذا، خلاصه‌هرکون صارصینتی، دیدیکله‌نمه ، أزکی ، باصتی الاالله !

بنم اصل آکلامادیغم جهت واپور ، تره‌ن وترامواید. کیدن انسانلرك بوتون بودیدیشمه‌لر ، اوغراشوب بولوشمه‌لر اورته‌سنده حالا تمیز ، ئوتولو البسه کینمکده‌کی عنادلری ... بکا قالیرسه اوتوموبیلسز واستمبوطسز سفیللر ، یعنی بزلر حالا چیز کیسی یرنده، قیوریمی اوزرنده، استوپلی البسه‌لر کیه‌جکمزه صیرتمزه برعمله کوملکی ، کوکسمزه برقوندره‌جی اوکلکی ، آیاقلریمزه یر صویولجی چیزمه‌سی کچیروب اویله کیدوب کله‌لی‌یز. یاخاملریمزك فرنك قادینلرینك کیجه‌دعوتلرینه کیدکلری آغیر، ایپك توالتلرله، صالون اسقارپینلری وتیاتروصاچلریله بوآراسته

صولو قله ، چاریقجی محله‌سی قارغشه‌لغنه قاریشمه‌لری نه فجیع اولویور ! ایلاه‌تیلکی برونی کبی سپپ سپوری، تیغ قدربایجی بر اوکجه‌نك آلتنده سرچه‌پارماغمك دیکیش‌ما کنه‌سنه قاپیلمش کبی ده‌لیندیکی اکثری کونلر غرون فراجه‌لی اسکی پروقار خانملرك قابا ، خانطال آیاق قابلرینه حسرت ایدییورم .

کیدیش کلیشك جفاسی‌نی چوق‌ئوزدی، عادتا قوجاندی، خراب ایتدی ؛ وجودم خرده خاش ، ذهنم تارمار . بوکون حیات اسمی ویریله‌ن شوکوره‌ك محکوملغنی‌عینی شرائطله‌اوزون مدت سوروکلیه‌میه‌جکم محقق ... ترمن ، ترامواى ، واپور نی انسانلردن صوغوتدی، کنج یاشنده‌عبوس ، منزوی‌ایتدی. صاح بر آز دها امداده یتیشه‌مزسه نی بشر وسائط نقلیه اوغورنده بربرینی پارچه پارچه پارالایوب چی چی بیه‌جك ، سوقاقلر قولی چیقیق ، باجاغی أزیك ، باشی یاریق آدملرله دوله‌جق... حتی کون کله‌جك واغون پنجره‌لرندن قیرلره قول، باجاق پارچه‌لری آتیلاجق ، واپور کوکرته‌لرندن دکزه جسدلر سوروکلنه‌جك ، ترامواى آرابه‌لرندن اطرافه قان زیغوسلری سرپیله‌جك ... آرتق اوزمان هلال احمرده بشقه ایشلرینی برطرفه براقوب خسته سدیه‌لرینی ، یارا صارغیلرینی ، اجزا طاقملرینی اسکله باشلرینه، استاسیون کنارلرینه، توقف محللرینه دیزه‌جك ، شمدیکنك بش مثلی اوفراشه‌جق ، دیدیشه‌جك ، انجق عهده‌سندن کله‌جك ...

بر نیذه صاغلام ایرادله بر صادق اوشاغم اولسه‌یدی بن‌ده کوشه پنجره‌سنه قورولوب چوبوغمی ایچمیه‌ك، دنیا احوالنی

سیر ایتمکی بیلیردم . فقط نه‌یاپالم که ألده یوق ، آووجده یوق . غالبا بزه کیرا بارکیری کبی یولده ، بیك ازیت ایچنده جفادن وآجلقدن دوشوب ئولمك مقدر ... باری چوق چکمه‌سه‌ك ؛ بزلر طوپراقده راحت یاتدقجه ، اوتوموبیللی ، آرابه‌لی حرب زنکینلرینك‌ده الله دنیاده صفاسنی آرتدیره دورسون !

فیأتی ۳۰ غروشدر

مؤلفك صره ایله باصلمقده اولان دردست نشر آثاری

صاقین آلدانما . اینانما ، قانما ... (نشر اولونمشدر)
مملکت حکایه‌لری (آناطولی‌یه عائد حکایه‌لر)
استانبولك ایچ یوزی (رومان)
کیرپینك دیدکلری (یاریدن زیاده علاوه‌سیله یکی طبع)
حرب زنکینلری (مصاحبه‌لر ونترلر)